

Kansanääni

Mielipidelehti työn, toimeentulon, rauhan ja kansanvallan puolesta

Nro 5/20, marraskuu-joulukuu 2020, 19. vuosikerta, irtonumero 2 €

Ei paluuta menneisyyteen - lakkoase käyttöön !

Kansan ääni, sen merkitys ja tehtävä. s. 2
Metsäteollisuuden katse 90 vuotta taaksepäin. s. 3
Työttömien kyykytys jatkuu s. 4
Eurojärjestelmän syvä kriisi ja liittovaltiotavoite. s. 5
Huoltovarmuus kuntoon pakkolunastuksella s. 6
Lisäarvon tuotanto on kapitalismin liikelaki. s. 7
Kirkistus tulevaisuuteen s. 9
Tiedotussota ja Valko-Venäjän presidentinvaalit s. 11
Historiallisesta materialismista. s. 14

**VOITTOISA TYÖKANSAN
NOJAA SOSIALISMIIN**

Ay-väen lakkoon leikkauksia vastaan 18.9.2015 osallistui yht. 300000 palkansaajaa. Protesti Helsingin rautatienranta-alueella.

Koronan varjolla Suomea liitetään velkaunioniin. Koronan varjossa metsäteollisuus ilmoittaa irtautuvansa TES:istä. Tämä on vakava yritys heikentää ay-liikkeen ja palkansaajan asemaa. TES:sillä on sovittu mm. lomarahaa, sairausajan palkkaa, sairaan lapsen hoidon ajan palkkaa ym. Nämä kaikki tulee sopia uudelleen sopimuskauten päättyessä. Yleissitovilla sopimuksilla sovittu su-kupuolten välisen tasa-arvon kehittäminen päättyy. Vaaditaan jopa sovittu 2 % palkankorotusten leikkaamista. Kuin 30-luvulla, työnantajat pyrkivät yksin määräämään sopimuksista ja ansiotasosta. Näihin ilmoituksiin ay-johto suhtautuu leväperäisesti. Tulee estää kaaos. Ellei neuvottelut ja järkipuhe auta, niin silloin tulee kyseeseen lakko.

Sivut 3, 4, 5, ja 6

Sivut 2-3

- Yhteiskuntaluokkien kamppailu näkyy päivänpolitiikassa
- Hävittäjähankinnat arvioitava uudelleen
- Kansan äänen merkityksestä
- Metsäteollisuuden katse on 90 vuotta taaksepäin
- Nöyryys vie tuhkatkin pesästä

Sivut 4-5

- Työttömien kyykytys jatkuu
- Metsäteollisuus irtautuu TES:stä
- Työajan lyhentäminen
- Eurojärjestelmän syvä kriisi ja liittovaltiotavoite
- Kolme liittoa perustamassa uutta jättikassaa
- Työehtojen yleissitovuutta murennetaan

Sivut 6-7

- Huoltovarmuus kuntoon pakkolunastuksella
- Pitkäaikaistyöttömyyden hoidon ei tarvitse olla kallista
- Lisäarvon tuotanto kapitalistisen tuotantotavan liikelaki

Sivut 8-9

- Päätöksenteossa merkittävä varallisuus
- Sote-kiinteistöissä 0-ratkaisua ei ole
- Sähkön siirrolla ryöstövoittoja
- Pavilla puhuttiin marxismista
- Elvytystä
- Kirkistus tulevaisuuteen
- Liian korkeat palkat

Sivut 10-11

- USA:n vaalit
- Sarvipää paratiisissa
- Suomalaista ahneutta
- Tiedotussota ja Valko-Venäjä
- Kansanrintamasta turva yhteiskunnalle
- Politiikan vai totuuden jälkeinen aika

Sivut 12-13

- Korean työväenpuolue 75 vuotta
- Toisenlainen Venezuela 3.
- Rautakorko

Sivut 14-15

- Historiallisen materialismin perusteista (5/2)
- Marxismissa on tulevaisuus

Sivut 16-17

- Pietarin uskontojen museo
- Navalnyin tapaus
- Navalnyin tapaus - toimituksen kommentti

Sivut 18-19

- Kansan ääni kuuluu
- Työkansan ilmoituksia

Sivu 20

- Mitä Valko-Venäjällä tapahtuu?
- Länsiliittouma ja Valko-Venäjä
- Nordean kyselystä

Sähkön tuotanto, siirto ja myynti valtion toimeksi

Ylihinnoittelua perusteltiin maakaapeloinnin kuluilla. Kaikki me tiesimme sen olevan satua.

Äsken viranomaiset "yllättyivät" Yle:n hankkimista tiedoista, jonka mukaan sähköyhtiöt ovat ylihinnoitelleet rajusti sähkön siirtohintoja. Tämä oli tekopyhyyttä. Kuluttaja on huomannut tämän ylihinnoittelun siitä saakka, kun sähkönsiirrosta suuri osa "lahjoitettiin" ulkomaiselle sijoittajalle. Kansan äänen järjestöt ovat vuosikausia esittäneet sähkön tuotannon, siirron ja myynnin ottamista yhteiskunnan toimeksi. Vaatimus on hyvin ajankohtainen. On toteutettava kuluttajille samansuuruiset sähkötariffit, jota varten on perustettava yhteiskunnallinen energia yhtiö.

Katso sivut 6 ja 8

EU jatkaa sekaantumistaan Valko-Venäjän asioihin

Valko-Venäjän yhteiskuntarakennetta halutaan EU-pääoman haltuun. Kuvassa kehittynyt Smorgonin kaupunki

Tiedotussota pyörii Valko-Venäjän ympärillä, jossa EU epätoivoisesti järjestee värihallitusta. Totuudenmukaista tietoa maan tilanteesta mediapoolimme ei anna. Euroopan keskellä sijaitseva itsenäinen valtio tulee toimeen ilman EU:n uusliberalismia ja on EU:n ja Nato:n tiellä niiden pyrkiessä kohti Venäjää. Ulkomainen pääoma ja sen kanssa kovaa markkinaliberalismia vaativat tahot pyrkivät sekasortoon, joka horjuttaisi maan hallitusta. Kova markkinaliberalismi merkitsisi kaiken omaisuuden ja päätöksenteon alistamista suuren pääoman kontrolliin.

Katso sivut 11, 17 ja 20

K

ansanääni

Kaikkien maiden proletaarit -liittyykää yhteen!

Päätoimittaja:
Tommi Lievemaa, PL 780, 00101 Helsinki
0408335360

Helsinki 26.10.2020

Yhteiskuntaluokkien välinen kamppailu näkyy päivänpolitiikassa

Oppositio on käynyt ärhäkästi Sanna Marinin johtaman hallituksen kimppuun kuluneen syksyn aikana. Viimeisin jupakka koski sitä, antoiko hallitus kansalle tietoisesti väärää tietoa koskien maskien käyttöä. Kiista on sikäli ajan tuhlausta, koska Suomi pärjäsi keväällä koronan kanssa kansainvälisesti vertaillen erinomaisesti, maskien kanssa tai ilman.

Opposition innokkuutta ihmetellessä kannattaa muistella kokoomuksen syyskuun alkupuolella pidettyä puoluekokousta. Tuolloin kokoomuksessa uhottiin itsevarmuutta puhkuen, että se tulee kaatamaan hallituksen. Pitkin syksyä on näyttänyt siltä, että tunnetusti kokoomusmyönteinen valamedia on valjastettu ajamaan tätä puolueen tavoitetta.

Kokoomuksen paniikin taustalla on huoli yleisestä poliittisesta kehityksestä nykyisen hallituksen oloissa. Kokoomuksen varapuheenjohtaja Elina Lepomäki kuvasi hallituksen politiikkaa ”sosialismin marssiksi”, joka on Lepomäen mukaan vielä mahdollista pysäyttää. Sosiaalisen median keskustelupalstoilla kielenkäyttö on vieläkin voimakkaampaa. Marinin hallitus vertautuu joidenkin oikeistolaisten mielissä jopa Otto Wille Kuusisen johtamaan Kansanvaltuuskuntaan vuonna 1918.

Tällaiset ajatukset ovat tietenkin tuulesta temmattua hölynpölyä. Ne kuitenkin kuvastavat sitä, kuinka historiallinen jako yhteiskuntaluokkien välillä on yhä olemassa, eikä vastakkainasettelu suinkaan ole ohi. Marinin hallitus noudattaa kuitenkin täysin EU-kelpoista politiikkaa, eikä se ole uskaltanut tekemään todellista pesäeroa porvarillisiin edeltäjiinsä. Tästä esimerkkinä käy vaikkapa hävittäjähanke, josta hallitus on ilmoittanut pitävänsä tiukasti kiinni.

Kokoomusta risoo muun muassa sote-uudistus, josta hallitus ilmoitti hiljattain päässeensä sopuun. Kokoomus ajoi itse edellisessä hallituksessa sote-hanketta voimakkaasti suuntaan, joka olisi avannut yksityisille terveysalan yrityksille erinomaiset markkina-apajat. Marinin hallituksen ajamassa versiossa yksityisen sektorin roolia on painotettu Sipilän hallituksen esitystä vähemmän. Tämä on herättänyt kokoomusväen keskuudessa suurta huolta. On muistettava, kuinka moni kokoomusvaikuttaja on menneinä vuosina jättänyt politiikan ja siirtynyt yksityisen terveysalan yrityksen palvelukseen varmasti tuottoisia apajia odottelemaan.

Marinin hallitus on politiikallaan varmasti jonkin verran hidastanut edellisten hallitusten toteuttamaa hyvinvointivaltion alasajoa. Hallitus on tehnyt hyviäkin aloitteita - esimerkiksi maksuton toisen asteen opetus - joita myös eduskunnan ulkopuoliset edistykelliset voimat voivat tukea. Toisaalta hallituksen pitäisi ottaa huomattavasti rohkeampi ote etenkin ulkopoliittikkaan liittyen. Eräs ydinkysymyksistä on edellä mainittu suhtautuminen uusien hävittäjien hankintaan.

Suomi on viime vuosina pyrkinyt yhä tiiviimpään sotilaalliseen yhteistyöhön USA:n kanssa. Hävittäjien hankkiminen USA:sta olisi väärä signaali ulospäin. Se nakertaisi viimeisiä rippeitä siitä, mitä on enää jäljellä maamme puolueettomuudesta ja liittoutumattomuudesta. Amerikkalaishävittäjien hankinta nähtäisiin Venäjällä selkeästi vihamielisenä toimenpiteenä.

Hävittäjät tulevat Suomelle erittäin kalliiksi tilanteessa, jossa koronatoimet kuormittavat muutenkin talouttamme voimakkaasti. Viisas ulkopoliittikka ei maksa mitään, ja se suojelee maamme paljon tehokkaammin kuin huippukallit hävittäjät.

Toimituksen pääkirjoitus: Tommi Lievemaa

Tilaan

Kansanäänen

Lehti ilmestyy 6 kertaa vuodessa. Vuosikerran hinta on 20 €.

☐

Olen maksanut tilaushinnan 20 €

☐

Maksettu tilille Op FI08 5541 1420 0279 66

☐

Lehti laskuttaa

Sukunimi

Etunimi

Lähiosoite

Postinumero ja -paikka

Tilaus os. Kansan ääni PL 780, 00101 Helsinki

Tilaus sähköpostilla: tilaukset.kansanaani@gmail.com

Tilausohje: Jos tilaat Kansan äänen ainoastaan maksamalla tilausmaksun pankkitilille FI08 5541 1420 0279 66, laita viesti-osaan ehdottomasti osoitteesi. Ilman osoitetta emme voi lähettää lehti sinulle. Osoitteen voit ilmoittaa myös sähköpostilla os: tilaukset.kansanaani@gmail.com.

Hävittäjähankinnat arvioitava uudelleen

Meillä ei ole varaa heittää miljardeja taivaan tuuliin

Parhaillaan valmistellaan valtion ensi vuoden budjettia, jota varten on määrä tehdä päätöksiä mm. koronan aiheuttamista toimista, työllisyystavoitteiden toteuttamisesta, sote-uudistuksen etenemisestä sekä ilmastotavoitteiden toteuttamisen vaatimista toimista. Sanomattakin on selvää, että tulossa on raskaita elinkeinoelämää ja koko yhteiskuntaa rasittavia vuosia, joiden aikana velkaantuminen jatkaa rajua kasvuaan ja heikennyksiä kansan elinehtoihin on luvassa. Valtion ensi vuoden budjetti olisi näillä näkymin jo 10,7 miljardia euroa alijäämäinen.

Rauhanjärjestöjen yhteinen budjettiriiheen jätetty viesti on selkeä: Meillä ei ole varaa heittää miljardeja taivaan tuuliin – hävittäjähankinnat on uudelleenarvioitava. Panostetaan ihmisiin, ei aseisiin!

Ilmavoimiin painottuva varus-tautumisajattelu on suurvaltojen politiikkaa, joka ei sovi pienelle maalle, rauhanliike haluaa korostaa. Kehitys on ajanut puolustusvoimien tekemän esiselvityksen perusteista ohi. Puolustusajattelu on jäänyt vaarallisesti jälkeen nopeasta muutoksesta ilmasotimisessa.

Ensi-iskua ei suoriteta miehityillä koneilla, vaan satelliittiohjautuvilla risteily- ja tykistöohjuksilla. Hävittäjäkoneilla niitä ei pystytä torjumaan. Ilma- ja ohjuspuolustuksen asiantuntija, eversti evp. Ah-ti Lapin mukaan ne osoittavat, että toimintatapa on muuttunut: ilma-puolustus siirtyy uudelle aikakaudelle – ohjuspuolustukseen. ”Dro-net” ovat arkipäivää sodankäynnissä. Yhdysvalloilla on yli 11 000 miehittämätöntä konetta ja niiden ope-raattoreita koulutetaan enemmän kuin lentokoneiden pilotteja, kirjoittaa Lappi (”Ilmasodasta ohjussotaan 2000-luvulla”, teoksessa ”Uus-sota, vaihtuvat voimasuhteet”)

Kalliiseen kalustoon nojaava hävittäjähankinta on ajastaan jäl-

jessä, sanoo moni muukin asiantuntija. Ja kustannuspaineita riittää. Esi-merkiksi Yhdysvaltain F-35-budjetti seuraaville viidelle vuodelle on kymmenen miljardia pakkasella, sen kustannusanalyyssissa arvioidaan. Lisä-si monitoimihävittäjä kärsii yhä kustannuspaineista, mikä merkitsee, et-tei Suomen harkitseman F-35:n hin-tatavoite tule edes riittämään.

Rauhanliike edellyttää, et-tä pienen maan pitää miettiä tark-kaan, mikä on järkevää. Aseriisunta-aloitteet aktiivisen rauhanpolitiikan kärkenä ja resurssien käyttäminen ilmasto- ja ympäristökriisin ratkai-suun toisi turvallisuutta paljon pa-remmin kuin osallistuminen varus-telukilpaan.

Asevarustelusta hyötyy vain aseteollisuus. Kiihtyvä asevaruste-lu pahentaa ilmastokriisiä ja heiken-tää turvallisuutta koko maailmassa. Juuri nyt raaka-aineiden ja ener-gian tuhlaailun sijaan osaaminen tu-lisi suunnata yhteistyössä maapal-lon polttavien ongelmien ratkaise-miseen. Ilmastonmuutos näkyy jo sään ääri-ilmiöinä ja pakolaisuute-na. Lisäksi korona-pandemian jälki-seuraamukset syövät taloudellista liikkumavaraa vielä pitkään. Emme voi enää väistää vastuutamme näi-den ongelmakohtien hoidon ensisi-

Hävittäjähankinta pysäytettävä - sotavarustelusta rauhan rakentamiseen

Allekirjoita kansalaisaloite, toimi heti.

”Hävittäjähankintojen pysäyttäminen ja uudelleen arviointi”-niminen aloite löytyy aloiteteksteineen Kansalaisaloite.fi sivustolta. Aloitteen lakivalmisteluun saattamiseksi tarvitaan 6 kk aikana 50000 allekirjoitusta. Tämä vaatii vahvan tunnistautumisen esimerkiksi pankkitunnuksilla. Aloitteen allekirjoittamiseen pääsee seuraavasta linkistä: www.kansalaisaloite.fi/fi/aloite/6437.

Kansan ääni, sen merkitys ja tehtävä

Kansan äänen (KÄ) toimituk-selta kysytään usein, millainen julkaisu lehtenne on erotukse-na Tiedonantajasta (TA) ja Työ-kansan Sanomista (TKS)? TA:n yhteydessä ilmoitetaan ”Marxi-lainen ja EU-kriittinen foorumi”. TKS ilmoittaa olevansa ”maam-me ainoa marxilais-leniniläinen kommunistinen työväenlehti.” Kansan äänen etusivulla lukee vaatimattomasti ”Mielipideleh-ti työn, toimeentulon, rauhan ja kansanvallan puolesta.”

Marxilaisuus – Marxismi-Leninismi

Marxilaisuudella tarkoitamme aina tieteeseen perustuva yhteiskun-tatiedettä, jota nimitämme keskei-simpien kehittäjiensä Marxin, En-gelsin ja Leninin mukaan. Yksin-kertaisempaa olisi tietenkin pu-hua vain yhteiskuntatieteestä, so-siologiasta yms. On kuitenkin niin, että luonnontieteistä poiketen yhteiskuntatieteellä on edelleen luokkaluonne. Tieteellinen tie-

to yhteiskunnasta palvelee vain työ-väenluokan etua. Kapitalisteilla on oma epätieteellinen yhteiskuntakä-sitys, joka ei tutki yhteiskuntakehi-tyksen todellisia lainalaisuuksia.

Marxilais-leniniläinen jul-kaisu

Sisältönsä puolesta marxilais-lenini-läinen julkaisu on sellainen, joka sel-vittää yhteiskunnalliset asiat työkan-san etujen näkökulmasta oikein. Se ei voi tyytyä pelkästään selittämään työväenluokan asemaa ja yhteis-kunnallisia kysymyksiä, vaan pitää lähtökohtanaan organisoida työtä maailman, yhteiskunnan, työväen-luokan aseman ja ohjelmallisten ta-voitteiden muuttamiseksi. Marxilai-nen julkaisu on tässä mielessä luok-kakantainen. Se asettaa läpinäky-västi toimintansa työkansan kriti-soitavaksi. Kansan ääni on normaa-li marxilais-leniniläinen sanomaleh-ti, joka ottaa huomioon työväenliik-keen historiallisen kokemuksen.

jaisuudesta.

Nopeimmin ongelmiin on osoitettavissa rahaa hävittäjä-hankinnoista. Varoja riittäisi näin myös vanhusten, ja terveydenhuol-lon sekä koulutuksen kehittämisel-le ja infrastruktuurin kunnostamisen ja rakentamisen alueille. Tämän tar-keysjärjestykseen asettamisen suh-teesta asevarusteluun on hallituk-sen tehtävä harkittu esitys edus-kunnalle.

Rauhanjärjestöjen mukaan on siis valittava toinen tie, jota kul-kien nykyinen suunta on muutetta-vissa. Rauhanomaisen rinnakkain-elon oloissa on vielä mahdollista paitsi torjua ilmastokriisi myös luo-da olosuhteet, joissa voimme naut-tia kestävän kehityksen oloissa hy-vinvoinnista ja jakaa sitä laajemmin myös vähäosaisille.

Ylen toukokuussa teettämäs-sä kyselyssä lähes 57 prosenttia suomalaisista kannatti ajatusta hävittäjähankinnan lykkäämisestä, jotta koronakriisin vaurioittamaa taloutta saadaan tasapainoon. Kun-nallisanalant kehittämässätiön (KAKS) heinäkuussa julkistamassa kysely-tutkimuksessa tulos oli vastaavan-lainen. Hävittäjähankintojen siirtoa useamman vuoden päähän aiem-min suunnitellusta aikataulusta tuki kyselyn mukaan 53 prosenttia vas-tanneista. Maan hallitus ja kansan tahtoa edustamaan vaaleilla valit-tu eduskunta voisi siis hyvin perus-tein tässä merkittävässä asiassa no-jautua kansalaisten enemmistön tu-keen. On surullista, ellei se sitä tee, vaan lähtee vaikeassa tilanteessa hy-vin arveluttavan ja kalliin asehankin-nan toteuttajaksi.

Vaadimmeikin hallitusta py-säyttämään hävittäjähankintojen valmistelut täksi vuosikymmenek-si ja asettamaan sen sijaan asiantun-tijaryhmän valmistelemaan maam-me puolustuspolitiikkaa puolueet-tomuuden, rauhanomaisen rinnak-kainelton lähtökohdista sekä uuden teknologian asettamien haasteiden näkökulmasta.

Uudessakaupungissa 15.9.2020
Suomen Rauhanpuolustajain Uu-denkaupungin yhdistys ry

Metsäteollisuuden katse on 90 vuotta taaksepäin

Tilanne muuttui olennaisesti Suomen itsenäistyttyä. Venäjä ei enää painostanut Suomea, mutta toisaalta kansalaissota ja sen jälkiselvittelyt jakoivat kansan kahtia. Oikeisto pääsi niskan päälle, kun työväenliike oli nujerrettu, hajanainen ja osin maanalainen. Sisällissodan jälkeen työväenliike joko toimi oikeiston sanelemilla ehdoilla kuten sosiaalidemokraatit, tai se sai tyytyä lainsuojattoon asemaan kuten kommunistit.

Työehtosopimukset ja luottamusmiesjärjestelmä eivät yleistyneet

1920-luvun vaihteen lyhyen ns. keskustapolitiikan aikakaudella (1919-1922) yritettiin työväensuojelun hengessä kaikesta repaleisuudesta huolimatta kehittää työläinsäädäntöä. Kaksi isoa lakia saatiin myös eduskunnassa läpi: vuonna 1922 säädettiin työsopimuslaki ja kahden vuotta myöhemmin työehtosopimuslaki. Näistä laeista oli tarkoitus tehdä työsuhteiden peruslakeja, mutta käytännössä tulokset eivät olleet hyviä. Maata käsittävät työehtosopimukset eivät yleistyneet, eikä työpaikoille saatu luottamusmiesjärjestelmää. Työnantajat olivat päinvastoin erittäin kovalla linjalla. Tunnetusti sopimuskäytäntö ja luottamusmiesjärjestelmä yleistyivät vasta vuoden 1944 poliittisen käänteen jälkeen.

Työnantajien johto, Suomen Työnantajain Keskusliitto (STK), vastusti ehdottomasti työehtosopimuksia ja ylipäänsä työsuhteiden peruslakeja. He perustelivat kantansa sillä, että työehtosopimukset eivät tosiasiallisesti takaisi työrauhaa, vaan päättyessään pikem-

Jo varhaisen teollistumisen oloissa 1800-luvun lopun Suomessa jouduttiin laajasti tunnustamaan teollisessa tuotannossa käytetyn työvoiman suojelun tarve. Yhteiskunnalliseksi keskustelukysymykseksi nousi työvoiman liiallinen kuluminen, riisto. Juuri riiston ongelmaan jouduttiin puuttumaan sellaisilla valtiollisilla toimenpiteillä, joilla säädeltiin työajan pituutta ja ylipäänsä työoloja. Vuoden 1889 asetuksella esimerkiksi ammattientarkastajat tulivat työpaikoille. Merkittävin varhaisvaiheen uudistus oli laki 8-tuntisesta työpäivästä, joka saatiin vuonna 1917 kärkevän yhteiskunnallisen taistelun eli marraskuun suurlakon oloissa ulkoparlamentaarisen painostuksen avulla Venäjän pakkovallan jo romahdettua.

Kuva: Heikki Männikkö

Metsäteollisuus tahkoaa edelleen voittoja ja maamme hakkuumäärät ylittävät ilmastopolitusten sallitut rajat. Kuitenkin metsäteollisuus pyrkii irtaantumaan yhteisestä sopimustoiminnasta tavoitteenaan vielä suuremmat voitot. Ammattiliitoilla on jälleen näytön paikka.

minkin provosoisivat levottomuutta ja toisaalta ne myös sitoisivat liikaa tuotantoelämää.

Työnantajat halusivat yksin määrätä työehdoista

Ylipäänsä tuon aikaisten työmarkkinoiden "lokalistinen", paikallinen, luonne mahdollisti työnantajien pyrkimykset pitää työehtojen määräytyminen yrityksen tai tehtaan sisäisenä asiana. Työnantajapolitiikan ytimenä oli työsuhteen ehtojen yksilöllinen muoto. Vuoden 1918 jälkeisessä työnantajaideologiassa kes-

keinen lähtökohta oli juuri yksityisen työnantajan ja yksityisen työntekijän kahdenvälinen suhde. Käytännössä tämä merkitsi työnantajien patriarkaalista ylivaltaa. Työväensuojelu ja työläinsäädäntö keskittyivät vastaavalla tavalla vain yksittäisen työntekijän suojeluun.

Työnantajajärjestöjen lähtökohtana työmarkkinapolitiikan hoidossa oli, että työntekijöiden järjestöjä ei hyväksytty välikäsiksi yritysten johdon ja työntekijöiden välille. Pyrkimyksenä oli päästä yksin määräämään työehdoista. Työehto-

sopimuskäytännöllä ei luonnollisestikaan voinut näissä oloissa olla paljon sijaa, vaikka asiaa eduskunnassa jonkin verran kannatettiin.

Palkkatasoa laskettiin

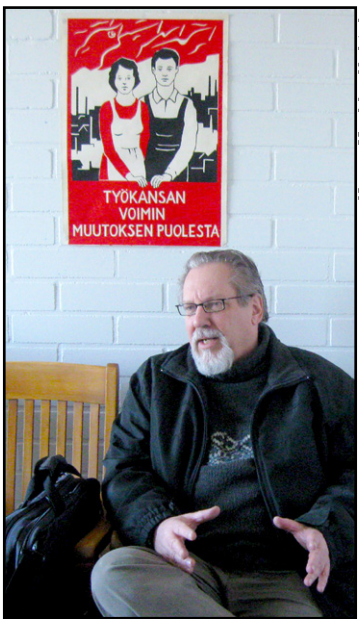
1920 - 30-lukujen työmarkkinoille oli leimallista avoin lakon murtaminen. Työnantajien toimesta perustettiin jopa erityinen lakonmurtajajärjestö, Vientirauha, jonka tehtävänä oli ns. poliittisten lakkojen murtaminen, värväämällä rikkureita lakonalaisille työpaikoille. Työsulku ja joukkokortisanomiset olivat yleisesti käytössä. Lakonmurtamisessa kuvastuivat kaksi työläisten huonoja oloja ylläpitävää seikkaa: työväen alistettu asema luokkana ja maaseudun laaja reservityövoima, joka muodosti rikkureiden rekrytointiperustan.

Työläisten ansiotaso laski huomasti erityisesti 1930-luvulla. Ammatista riippuen palkkatason lasku oli 10 - 20 prosentin välillä. Pakkolaeilla ja sanelulla saatiin siis tuoloin hurja muutos työväen palkkatasoon.

Estettävä paluu 30-luvulle

Ei ole vaikea nähdä Metsäteollisuus ry:n tämän päiväisten päätösten ja 1920 - 30-lukujen politiikan yhteyksiä. Tälläkin kertaa korostetaan paikallista sopimista ja viime kädessä palkkojen alentamista. Käytännössä metsäteollisuuden työnantajat eivät katso eteenpäin, vaan katse suuntautuu 90 vuotta taaksepäin. Mutta onko historian pyörää syytä kääntää taaksepäin? Eikö pikemminkin tulisi kääntää katsetta tulevaisuuteen.

Vasemmisto ja ay-liike kykenivät toteuttamaan syvän käänteen

Kuva: Markku Huhtala

Kirjoittaja Jari Heinonen on tamperelainen yhteiskuntatieteilijä ja tietokirjailija. Jari toimii tällä hetkellä VaTa:n valtuustoryhmässä varaedustajana. Edellisissä kuntavaaleissa hän keräsi 511 ääntä. Kevään osuuskauppavaalissa Jari valittiin Vasemmistoliiton C-listalta Pirkanmaan Osuuskaupan 29-jäseniseen edustajistoon 171 äänellä.

1940-luvun puolivälissä. Tästä alkoi suomalaisen hyvinvointimallin huikea menestystarina. Tulokset olivat hyviä aina 1990-luvun alkuun asti. Jälleen on uuden hyvinvointimallin rakentamisen aika. Tämä edellyttää vasemmiston ja ay-liikkeen selkeää ryhdistäytymistä ja voimien koaamista. Taas kerran kamppaillaan isoista asioista.

Jari Heinonen Tampere

NÖYRYYS VIE TUHKATKIN PESÄSTÄ

Kapitalistien joukko koko ajan pienee ja rikastuu, mutta työläisten joukko suurenee ja köyhtyy. Kapitalistit rikastuvat sen vuoksi, että tuotannossa työnarvosta kapitalistit maksavat vain osan palkkana ja pitävät suurimman osan itsellään lisäarvona. Siksi näiden kahden joukon välillä on ainainen jännite, haluttiin tai ei.

Kapitalistit ovat sijoittaneet tuotantoon pääomaa saadakseen voittoa. Heillä voitonvälillä on rajaton. Siksi he ovat lopettaneet ja siirtäneet tuotannon halvan työvoiman maihin. Näin siitä huolimatta, että nykyiselläänkin lisäarvoa, voittoa, syntyy varsin komeasti. Kun lisäarvosta ja palkoista vähennetään verot ja maksut, saadaan näkyviin niiden nettomäärät. Vuonna 2019 nettopalkat oli 44,2 miljardia ja lisäarvon netto 119,2 miljardia euroa. Lisäarvon suhde palkkoihin oli hurjat 269,7 prosenttia.

Tuon lisäarvon kanssa kapitalistit olivat ihmeissään, sillä todelliseen ökykulutukseen ja erilaisiin aineellisiin sijoituksiin he löysivät käyttöä "vain" 95,6 miljardille, joten käteen jäi riihikuivana 23,6 mil-

jardia euroa. Mihin se on joutunut, sen vain piru tietää. Joka tapauksessa siinä olisi ollut kiva potti palkkatyöläisille ja verottajalle.

ooo

Kaikesta huolimatta kapitalistit ovat ahtaalla. 90-luvulla lisäarvon suhde palkkoihin ja voiton suhde kokonaispääomaan tekivät melkoisen loikan ylöspäin. Nyt molemmat ovat vaikeuksissa, kun niiden suunta on alaspäin. Kapitalisteille se on sietämätöntä, vaikka voitot ovatkin hurjan hyviä.

Niinpä nyt on pantu liikkeelle epidemia, jolla saadaan aikaan tulojen ja pääomien uudelleenjakoa. Joitakin onnistumisia on jo näkyvisä. Sveitsiläinen pankki UBS kertoo, että koronaepidemian aikana pienellä joukolla miljardöörejä omaisuuden kasvuvauhti mm. teknologiateollisuudessa ja terveydenhuollon (!) alalla olivat päätähuimaavat 36-44 %.

Tässä ei ole vielä nähty kapitalismiin kuuluvan luonnollisen keskittymisen kiihtymistä. Sellu- ja paperitehtaiden lopettaminen ovat vasta esimakua tulevasta. Edessä odottaa vielä konkurssiaalto. Sen kautta tapahtuu osa omaisuuksien uudelleenjaosta ja pääomien keskittymisestä harvoille.

Vaaravyöhykkeellä olevien suurten ja keskisuurten yritysten

välillä on taistelu siitä, kuka joutuu moolokin kitaan. Taistelussa käytetään kovia otteita työn tehokkuuden nostamiseksi ja ennen muuta palkkakustannusten alentamiseksi. Siitä väistämättä seuraa työttömyyttä. Yleensä ja aina pääomien keskittymisen merkitsee työn vähenemistä ja työttömyyden lisääntymistä.

Kapitalistien riehuminen voittojensa kasvattamiseksi kovenee. Siinä työntajien Metsäteollisuus on ryhtynyt kurjistamisen päänavaajaksi. Se ilmoitti kylmän rauhallisesti, että nyt puretaan vuoden 1940 helmikuun kihlaus. Siinä sovittiin, että SAK on työehtosopimuksissa työntekijöitä edustava osapuoli. Nyt sitä ei enää tarvita. Työttömyys on tehnyt kansan nöyryyttämisessä oman tehtävänsä ja hallitus on koronaepidemian nimissä hoitanut loput.

Erityisesti nykyhallitus on pelottelussa ja suoranaisten hysterialuomisessa onnistunut mallikkaasti. Sitä on osaltaan avustanut ay-liike, joka on ollut hiljaa kuin kusi sukassa, vaikka Metsäteollisuuden ulostulossa sen olisi pitänyt iskeä nyrkkiä pöytään ja ilmoittaa, että ei käy - ei käy!

ooo

Tulevien vuosien näkymät aiheuttavat EU:ssa kylmiä väreitä. Siksi tilanteen helpottamiseksi se on suunnitellut tukipaketit. Sen oma on 750 miljardia ja kansallisvaltioiden 1 500

miljardia euroa. Siinä sitä on 2 250 miljardia euroa lahjaa kapitalisteille ja EU kansalaisille velkaa maksettavaksi. Näin se lopulta menee, vaikka kuinka toisin yritetään selittää.

Kylmät väreet syntyvät, kun talous näyttää menevän päin helvettä. Koronan tai oikeammin kapitalismin kriisin vuoksi tuotanto supistuu reippaasti. Meillä se taitaa mennä siten, että (vuoden 2010 rahassa) viimevuoden tuotanto 392,1 miljardia euroa olisi jo tänä vuonna 10 % pienempi. Tosin supistuminen voi jakaantua kahdelle vuodelle. Maailman laajuisesti heikkojen ennusteiden perusteella näyttää siltä, että vasta vuonna 2036 tuotanto olisi 395,8 miljardia euroa eli viime vuoden tasolla.

Siitä riippumatta työn tuotavuuden jatkuvan kasvun seurauksena työtunnit vähenevät hiljalleen koko ajan niin, että 2036 tarvittaisiin vain noin 2,8 miljardia tuntia. Mikäli ennusteet työikäisistä pitävät kutinsa, niin työvoiman kokonaismäärä olisi 4,8 miljardia tuntia. Näin jäisi käyttämättä hurjat 2,0 miljardia tuntia.

Näiden ennusteiden perusteella työvuosi voisi olla lisääntyneiden pätkätöiden vuoksi keskimäärin 1200 tuntia, 29 tuntia viikko, niin työllisiä olisi 2,33 miljoonaa ja työt-

tömiä 470 tuhatta, 16,8 %. Mutta työtä tarvitsevien mukaan ja puuttuvien työtuntien perusteella työttömyysaste olisi 41,7 %.

Mitkään seikat eivät puhu näitä laskelmia vastaan. Päinvastoin. Tulevina vuosina elämme entistä raaempia aikoja. Väestön elintaso laskee ja kurjuus lisääntyy eikä parannusta ole näköpiirissä.

Mikä neuvoksi?

Satoja miljardeja jaellaan sinne tänne, mutta ei ammatista riippumatta työläisille eikä työttömille. Heillä on kuitenkin voima voittamaton. Mutta ay-liikkeen suuret ja todella suuripalkkaiset johtajat pyörittelevät vain silmiään ja peukaloitaan, vaikka nyt jos koskaan pitäisi ihan tosissaan ajaa duunareitten etuja palkka ja työllisyys edellä.

Mutta ei, ay-johtajat ja vasemmiston poliitikot - entistä presidenttiä lainaten - nuo saatana tunarit ovat hiiren hiljaa. Siksi itse kunkin, sinun ja minun on lähdettävä vaatimuksinemme liikkeelle. Kansan on tehtävä itsensä näkyväksi ja kuuluvaksi, kun muu ei auta, sillä vanhan sanonnan mukaan nöyryys vie tuhkatkin pesästä!

Kai Kontturi

TYÖTTÖMIEN KYYYKYTYS JATKUU

Sipilän porvari hallitus jatkoi työttömien kyykyttämistä siitä, mihin sen edeltäjät olivat jääneet. Se sääti lain ns. aktiivimallista, joka oli käytännössä päivärahaileikkuri. Ansio- ja peruspäivärahasta lähti 4,65 prossaa pois, hakipa työtön työtä tai ei. Aktiivisuuden kanssalla ei ollut mitään tekemistä. Sanna Marinin hallitus kumosi tämän epäinhimillisen lain. Sipilän hallitus suunnitteli edellisen lisäksi myös ns. aktiivisen työnhaun mallia, aktiivimalli kakkosta, jossa työtön veloitettiin hakemaan neljää työpaikkaa kuukaudessa. Hakuelvoitteen laiminlyönnin seurauksena olisi ollut 60 päivän karenssi. Tämä malli ei toteutunut Ay – liikkeen vastustuksen vuoksi.

Työttömien Keskusjärjestö otti budjettiriiheen saapuvat ”vasemmistohallituksen” ministerit vastaan muistuttamalla työttömien ja eläkeläisten oikeuksista. Ihmeteltiin riihen esityslistalla olevaa jo hylättyä ”Aktiivimalli 2” mukaista esitystä työllistämishohjelmaksi, jossa rangaistuksen uhalla ”potkitaan” työttömiä hakemaan olemattomia työpaikkoja. Vanhasen esittelemä ”eläkeputken” poistaminen heikentää sekin työttömän asemaa, mutta ei synnytä työpaikkoja. Mieluiten tulisi estää kannattavien työpaikkojen hävittäminen, kuin työttömien kurittaminen.

Marinin hallitus on tuomassa uuden, Sipilän mallia muistuttavan mallinsa, jota kutsutaan yksilöllisen työnhaun malliksi. Sitä on sanottu myös pohjoismaisen työvoimapalvelun

malliksi. Sen on määrä tulla voimaan v. 2022 alusta. Uusi malli eroaa edellisen hallituksen mallista hitusen inhimillisempään suuntaan. Siinä missä Sipilän malli olisi pakottanut jo-

Tarvitaan 6 tunnin työpäivä ja riittävä perusturva. Hävittäjäkauppa on peruttava.

kaisen työttömän hakemaan 4 työpaikkaa kuukaudessa, uusi malli pakottaa hakemaan 0 - 4 työpaikkaa alueen työtilanne ja työnhakijan oma tilanne huomioiden. Myös karenssit lievenevät huomattavasti. (kuva) Jatkossa pisin karenssi on 45 päivää nykyisen 90 päivän sijaan. Tuon 45 päivän karenssin saa vain, jos kieltäytyy tarjotusta työstä, tai ottaa itse lopputilin työpaikastaan.

Tällä hetkellä työtöntä haastellaan kerran kolmessa kuukau-

dessä. Jatkossa työtöntä palvel-taisiin ja haasteltaisiin ensimmäisen 3 kuukauden työttömyysjakson aikana kahden viikon välein. Sen jälkeen tulisi aina kuuden kuukauden työttömyysjakson jälkeen kuukauden mittainen tiivis palvelujakso. Työttömien palveluiden lisääntymisen vuoksi hallitus on satsaamassa 70 miljoonaa euroa TE – palveluihin. Rahalla on tarkoitus palkata 1200 virkailijaa työttömiä palvelemaan, tai joidenkin mielestä käyttäämään. Uuden yksilöllisen työnhaun mallin odotetaan lisäävän työllisyyttä. Kukaan ei kuitenkaan ole kertonut, miten työpaikat lisääntyvät, jos niitä 1200 uutta työvoimavirkailijaa ei oteta lukuun.

Työnhakuelvoitteessa ei sinänsä ole mitään vikaa. Ei voi olla työttömänä työnhakijana, jos ei aktiivisesti työtä hae. Se on ollut työttömyysetuuden ehtona aina. Vikaa on siinä nurinkurisessa ajattelutavassa, jonka mukaan työttömyys on työttömän oma vika ja häntä pitää siksi rangaista, jos työtä ei löydy. TE – toimistoihin ei nykyisin niin vain kävellä sisään. Vastassa on vartija ja konsultti, joiden ainoa tehtävä on estää työtöntä tapaamasta virkailijaa. Hänet tapaa vain varaamalla ajan etukäteen, jos silloinkaan. Korona vielä hankaloittaa asioita en-

Miten Sipilän hallituksen ehdottama "aktiivimalli 2" ja Marinin hallituksen työnhakumalli eroavat?		
	Sipilän hallituksen "aktiivimalli 2"	Marinin hallituksen malli
Mitä työnhakijalta edellytetään?	0–4 Hakemusta / kk	0–4 Hakemusta / kk
Entä jos ei hae?		
1. Kerta	Muistutus	Muistutus
2.	Karenssi 10 päivää	Karenssi 5 päivää
3.	Karenssi 20 päivää	Karenssi 10 päivää
4.	Työssäolovelvoite	Työssäolovelvoite

Lähde: Valtioneuvosto, Yle. Grafiikka: Ilkka Kemppinen/Yle

tisestään. Yhteydenpito tapahtuu pääasiassa netissä ja puhelimitse.

Työsuhde on aina kahden kauppa, työnantajan ja työntekijän välinen sopimus. Työtön ei voi mitään sille, ettei työpaikkoja – ja työllistämishaluisia yrityksiä ole. Siksi on täysin kohtuutonta, että työttömiä rangaistaan ja heille määrätään yhä edelleen uusia velvoitteita. Sen sijaan työllistämishaluttomia työnantajia ja yrityksiä ei sanktioida mitenkään. Voittoa tuottavat yritykset voivat edelleen irtisanoa väkensä ja lopettaa tuotannon joutumatta siitä vastuuseen. Työttömiä kyykyttävästä ajattelutavasta ei päästä eroon niin kauan, kuin vallassa olevissa hallituksissa on voimia, jotka kokevat tehtäväkseen ”vapaan kapitalistisen markkinatalouden” puolustamisen.

Onko Marinin hallituksen työnhaun malli hyvä? Ei ole. Onko se parempi kuin Sipilän hallituksen malli? On. Keppi on vaihtunut vitsaan.

Markku Nieminen

METSÄTEOLLISUUS RY. IRTAUTUU TYÖEHTOSOPIMUKSISTA

Työnantajaliitto Metsäteollisuus ry. ilmoitti yksipuolisesti irtautuvansa työehtosopimuksista. Se ei etukäteen kertonut asiasta edes vastapuolen neuvotteluosapuolille Paperiliitolle, Teollisuusliitolle ja ammattiliitto PRO: lle. Täysin eivät työntekijäliitot metsäkapitalistien irtiotosta yllättyneet. Olihan Metsäteollisuus ry eronnut jo aiemmin Elinkeinoelämän keskusliitosta (EK).

Alkuvuodesta metsätuoteteollisuudessa, sahoilla ja vaneritehtailla oli

vajaat viisi viikkoa kestänyt lakko, joka johtui metsäkapitalistien jää-räpäisyydestä. Työntekijät saivat lakkolaan torjuttua enimmäkseen työehtojen heikennyseesitykset. Nyt metsäherrat ilmeisesti päättivät, etteivät enää neuvottele TES:iä ollenkaan, kun eivät saaneet paikallista sopimista lisättyä mielestään tarpeeksi. Paikallinen sopiminen näyttää nykyään olevan jokaisen kapitalistin, yrittäjän ja porvarin taikasana ja parannuskeino ihan kaikkeen, mikä si-

vuaa työelämää. Paperi- ja metsäteollisuus patruunat mielellään sopisivat mm. työajoista paikallisesti.

Työlainsäädäntö Suomesa on laadittu suojaamaan heikompaa osapuolta eli työntekijää. On nähty, ettei työntekijöillä muuten ole mitään mahdollisuutta puolustautua. On säädetty mm. vuosilomalaki, työturvallisuuslaki ja työaikalaki. Työehtosopimuksilla on sovittu koko joukko muita asioi-

ta, joita ei lakeihin ole kirjattu. Näitä ovat esim. lomarahaa, sairausajan palkka yhdeksännen sairauspäivän jälkeen, palkka sairaan lapsen hoidon ajalta, vuorolisät, työajanlyhennysvapaat ja työajanlyhennyskorvaus. Lisäksi työehtosopimuksissa on sovittu monista asioista paikallisesti sovittaviksi. Kun metsäteollisuuden työehtosopimukset v.2021 lopussa päättyvät, myös nämä kaikki asiat lakkaavat olemasta.

Paperiliitto ja Teollisuusliitto ovat ilmoittaneet, etteivät jätä jäsenistöään pulaan, vaan neuvottelevat työehtosopimukset tarpeen vaatiessa jokaisen yrityksen kanssa erikseen. Ei tule olemaan helppoa neuvotella nykyisissä työehtosopimuksissa olevat asiat joka paikassa uudestaan. Työntekijäliitoissa kyllä riittää kokemusta ja asiantuntemusta neuvotteluihin. Työntekijäpuolella on epäily, että yrityksissä sitä osaamista ei ole. Todennäköistä on, että Metsäteollisuus ry. joka tapauksessa sekaantuu sen havittelemiin paikallisiin neuvotteluihin.

Paperiliiton hallitus ihmetteli kannanotossaan, onko metsäteollisuus pohtinut irtiottoa huolella, sillä nykyisessä mallissa työehtosopimus antaa huomattavan laajat mahdollisuudet sopia paikallisesti esim. työajoista laista poiketen. Valtakunnallinen työehtosopimus takaa työnantajille reilun kilpailuympäristön ja työrauhan sekä työntekijöille tasapuolisemman kohtelun (Lähde: paperiliiton nettisivu). Työlainsäädännössä mm. työaikalaisa on annettu monissa kohdissa mahdollisuus sopia valtakunnallisilla työehtosopimuksilla toisin. Toisin on myös sovittu ja aina niin päin, että lain antama turva on työntekijän näkökulmasta heikentynyt. Kun metsäteol-

lisuuden työehtosopimukset päättyvät, päättyy myös sopiminen laista poiketen. Työehtosopimuksissa sovitetaan aina myös työrauhasta. Nyt sekin siirtyy paikallisesti sovittavaksi. Metsäherrat eivät todellakaan tainneet pohtia aivan loppuun asti irtiottoaan. Voidaan nimittäin olettaa että ”työmarkkinahäiriöt” tulevat lisääntymään.

Ammattiliiton jäsenyyks tulee olemaan tulevaisuudessa entistäkin tärkeämpää, mikäli haluaa työehtojensa säilyvän. Kun työehtosopimusta ei ole, ei ole yleissitovuuttakaan, eikä laki velvoita työnantajaa maksamaan sopimusten mukaista palkkaa tai noudattamaan muitakaan sopimuksin sovittuja työehtoja. SAK:n puheenjohtaja Jarkko Eloranta totesikin, että ilman liittojen neuvottelemaa työehtosopimusta suomalaisen työntekijän asema palautuu kymmeniä vuosia taaksepäin. Ammattiliitot luonnollisesti neuvottelevat vain jäsentensä työhedoista. Niin ne ovat tehneet tähänkin asti, mutta niiden neuvottelemat palkat ja muut edut ovat koituneet yleissitovuuden vuoksi myös liittoihin kuulumattomien vaipaamattukstajien iloksi.

Jarkko Eloranta otti kantaa myös minimipalkkakeskusteluun: Jos työehtojen minimitaso määrätään laissa ja työehtosopimukset romutetaan, palkkatasosta ja työhedoista tulee vaalikeskustelun aiheita. Silloin työn kustannukset liikkuvat poliittisten suhdanteiden mukaan. (lähde SAK:n nettisivu)

Duunarit pystyvät pitämään puoliaan vain liittymällä yhteen, oman alansa ammattiliittoon ja käyttämällä joukkovoimaa.

Markku Nieminen

Työajan lyhentäminen

Pääministeri Sanna Marin avasi keskustelun 4-päiväisestä työviikosta tai 6-tuntiseen työpäivään siirtymisestä. Tämä voisi tarkoittaa myös pirstoutuvan työajan ja työpaikkojen johdosta vastaavaa vuotuisen työajan lyhentämistä ansioita vähentämättä. Tämä on nostanut esille keskusteluun myös 20 vuotta vanhan työkokeilun. Kokeilu järjestettiin vuosien 1996–1999 aikana. Tutkimusta johti tietokirjailija ja työmarkkinaneuvos Pekka Peltola. Kokeilussa oli mukana kolmisenkymmentä julkisen ja yksityisen sektorin toimijaa.

Niissä paikoissa, joissa tuottavuutta voitiin mitata, työntekijöille maksettiin täysi palkka jokaisessa teollisuusalan yrityksessä. Tutkimukseen osallistujat valikoitiin vapaaehtoisesti ilmoittautuneista ja niistä yrityksistä, jotka suostuivat tekemään työntekijöiden kanssa sopimuksen siitä, miten tuottavuuden kasvu otetaan huomioon. Yrityksissä tuottavuus nousi vähintään 20 prosenttia per tunti. Olen-naista kokeilussa oli havainto, että osa-aikaista työtä teetetään myös siksi, että on paljon tehokkaampaa

tehdä vain 5-6 tuntia töitä päivässä kahdeksan tunnin sijaan. Sen kaikki yrittäjät tietävät. Kuitenkin kuuden tunnin pienempi jakso olisi helpompi sijoittaa siihen kohtaan, missä työvoimaa tarvitaan.

Vuorotyön määrä on lisääntynyt erityisesti palvelualoilla kuten kaupoissa. Kuuden tunnin vuoroilla ja vaikkapa sopien eripituisina jaksoina eri päivinä periodin sisällä, investointien käyttöastetta saadaan nostettua ja myös organisoimalla töitä uudelleen, saadaan tuottavuuden nousua. Työvoimaa saadaan sinne, missä sitä kulloinkin tarvitaan. Kokeilun tuloksena myös työhyvinvointi parani ja sairauspoissaolot vähenivät. Työajan lyhentämisellä voisi olla myös työllisyyden kannalta jonkinlainen myönteinen vaikutus.

Ristiriita, mikä työnantaja-järjestöjen ja työnantajien kanssa tulee, on se, että työantajat eivät halua maksaa lyhyemmästä työajasta tuottavuuden noususta huolimatta kahdeksan tunnin mukais-ta palkkaa. Jos työnantajien mielestä lyhentämisestä on yrityksessä jotain tuottavuushyötyä, sen pitää jäädä sinne, eikä sitä saa jakaa

työntekijälle. Tuntipalkka ei saa nousta, vaikka tehokkuus olisi parempi lyhyemmällä työajalla. Työnantajajärjestöt pelkäävät myös yksittäisilläkin aloilla tehtäviä sopimuksia työajan lyhentämisestä pienentämättä ansioita, koska se voisi toimia esimerkkinä laajemmin.

Työajan lyhentäminen tässä-kään muodossa ei ratkaise työttömyysongelmaa automatisoinnin ja tehokkuuden lisääntyessä. Tarvitaan uutta työtä esimerkiksi hyvinvointialoille, palvelualoille, koulutukseen, terveydenhuoltoon jne. Nämä työt eivät tuota markkinavoimille riittäviä voittoja. Siksi ratkaisu on vain uusliberalistisen kapitalismin perusteisiin puuttuminen. Turvaverkkoja ja asiallisen tason sosiaaliturvaa tarvitaan. ”Kansalaispalkka” edustaa kapitalismin pönkittämistä. Tarvitaan yksilön osaamisen ja kykyjen mukaista työtä, joka turvaa kunnollisen toimeentulon.

Kalevi Wahrman

Eurojärjestelmän syvä kriisi ja liittovaltiotavoite

Juhani Tanski
Kuopio

Euron historian kaksi vuosikymmentä ovat olleet yhtä kriisiä, joka viimeiset 12 vuotta on koko ajan kärjistynyt. Nyt elämme eurojärjestelmän kannalta ratkaisevia hetkiä. Sortuuko valuuttajärjestelmä nykykriisiin vai vieläkö se ui kuiville – vielä kerran.

Euron ongelmat tiedettiin etukäteen

Ihanteellisen valuutta-alueen teoriaa 1960-luvulla kehittänyt yhdysvaltalainen talousnobelisti Robert Mundell suositteli 2012, että euro-maiden kannattaisi ”palata lähtöruutuun” eikä suostua kriisin varjolla liittovaltiokehitykseen tulonsiirtoineen. Varoituksen sanoja kuului hyvissä ajoin ennen euroa ja kriisiä myös komission sisäpuolelta. Kuvailisin ”varoituspillin puhaltaja” lie-nee Bernard Connolly. Hän työskenteli 1990-luvun alkupuolella komission rahataloudellisen osaston johdossa – ja sai komissiosta potkut kirjoitettuaan rahaliiton valuvikoja kuvanneen kirjan ”Euroopan mätä sydän”. Connolly kuvaa, miten euro-maat velkaantuvat.

**Nyt Euro on hajoamispi-
teessä ja se yritetään pelastaa** biljoonien (tuhansien miljardien tukipaketeilla). Niillä järjestelmän romahdusta on vuosi vuodelta lykätty eteenpäin. Tukitoimet ovat

syventäneet euromaiden velkaon-
gelmia ja kriisi on siten kärjistynyt
koko ajan. Velkamaita olivat aluksi
Välimeren pikkuvaltio Kreikka, Kyp-
ros, sitten Espanjan ja Portugalin
pankit. Nyt Velkakriisissä on Euroo-
pan kolmanneksi suurin eurotalous
ja kriisiytyminen näyttää hiipivän
Ranskaa kohti.

**EU:n perustuslaki pulvei-
vauksen esteenä**

EU:n perustuslaki eli Lissabonin so-
pimus kieltää sekä lainan ottamisen
EU:lle että jäsenmaan tuen toiselle
maalle. Luxemburgiin perustettiin
pankkitilejä (ERVM, ERVV ja Euroo-
pan vakausmekanismi EVM), joiden
kautta velkamaita tuettiin. Tilit avatiin
hallitusten välisillä kokouksilla,
ne ovat virallisesti EU:n ulkopuolella.
Nyt EVM on ainoa pysyvä euroalue-
en jäsenvaltioiden rahoitustukivä-
line. Sen yhteenlaskettu lainoituska-
pasiteetti on yli 500 miljardia euroa.

**Tukirahastot EU:n raken-
teen valtavia paiseita**

Olli Rehniltä kysyttiin, miten EU voi
näin rikkoa perustuslakiaan ja eu-
ron peruskirjaa. Hän vastasi, että
laki kieltää yhden maan tuen toi-
selle maalle, mutta ei useiden mai-
den tukea jollekin valtiolle. Tämän
logiikan mukaan raiskaus on vaka-
va rikos, mutta joukkoraiskaus ei.
Komissio antoi 2017 ehdotuksen
EVM:n muuttamisesta Euroopan

valuuttarahastoksi. Yhteistä velkaa
eli eurobondeja oli vaadittu EU:ssa
jo kymmenkunta vuotta ja nyt bon-
dit haluttiin perustaa. Rahastosta ei
päästy sopuun EU-maiden kesken.

Integraation syventäminen

”Euroopan Yhdysvaltojen” puhemie-
het ovat 1950-luvulta toistelleet, et-
tä yhdentyminen tapahtuu kriisien
oloissa. Ja sitten tulikin korona - ti-
lauksesta! Enää ei puhuttu euro-
bondeista, yhteisistä veloista, EU-
veroista, pankkiunionista, tulonsiir-
tounionista – vaan ”elpymisrahas-
tosta”. Mitään tekemistä koronaepi-
demian kanssa tällä ei ollut. Kevään-
lä, kun Saksan Merkel ja Ranskan
Macron alkoivat juonia liittovaltion
muodostamista, koronan mahdolli-
sesta etenemisestä ei tiedetty. Mai-
den velkojen määrä oli ratkaiseva.

Velkojen yhteisvastuu

Eurovaltioiden suoran ja avoimes-
ti toteen paneman yhteisvastuun
epäsuora ja vähemmän avoin, mut-
ta ainakin yhtä tehokas vastine, on
ollut jo pitkän aikaa toiminnassa, ja
nyt koronakriisissä se on taas alka-
nut merkittävästi kasvaa. Epäsuoran
yhteisvastuun toteenpanija ja euro-
valtioiden välinen tosiasiallinen ta-
kanjakoväylä on EKP ja sen nyt en-
tistäkin mittavammat rahapolitiikan
tukitoimet.

**EKP pumpppaa euroalueen ra-
hoitusmarkkinoille yli biljoona
euroa käytännössä ilmaista ra-
haa.** Se tarjoaa alueen pankeille ja
myös yrityksille rahoitusta. Suuri osa
rahoista ohjautuu silti valtioiden ali-
jäämien rahoitukseen. Rahansiirrot
painavat esimerkiksi Italian, Espan-
jan ja Ranskankin valtion rahoitus-
kustannuksia matalammiksi, kuin ne
olisivat ilman EKP:n tukea. EKP:n ko-
ronatoimilla on viime kädessä Sak-
san, Hollannin ja Suomenkin valti-
oiden ja veronmaksajien absoluuti-
nen takaus. On helpompaa vaieta
EKP:n välityksellä syntyvästä yhteis-
vastuusta kuin perustella kansalaisil-

Suomen pankin luona ”euronistit” yöllä 1.1.2002 jonottivat päästäkseen ihailemaan euroja. Myös Suomen käteisrahan osalta siirryttiin euroaikaan. Me olimme paikalla ja varoimme EMU:n vaaroista. Muutkin mm. komission rahataloudellisen osaston johdossa työskennellyt Bernad Connolly varoitteli. Hän kirjoitti kirjan ”Euroopan mätä sydän”.

le sen tarpeellisuusa.

EKP:n ostoelvytys alkoi 2015

Euroa käyttävien 19 maan EKP päätti 2015 ryhtyä uudenaikaiseen elvytys-
seen. EKP ja siihen kuuluvat kansal-
iset keskuspankit alkoivat ostaa si-
joittajilta arvopapereita, etenkin valti-
oiden velkakirjoja. EKP alkoi ostaa
joka kuukausi markkinoilta arvopa-
pereita 60 mrd euroa (€). Korona-
pandemian myötä osto-ohjelman
koko kasvaa suurimmillaan >100
mrd €/kk. Suomen Pankin pääjoh-
tajan Olli Rehnin mukaan EKP:n osto-
ohjelmat ”ovat ensinnäkin estä-
neet deflaatiovaaran toteutumisen
ja toiseksi tukenet talouden kas-
vua ja työllisyyttä sekä hintavaka-
utta”. EKP on kylvänyt sijoittajille sato-
ja miljardeja euroja (€) – silti talous
on kuin koomassa.

**EU:n ”elpymisrahastosta”
tullee sittenkin pysyvä**

EKP esittää, että EU:n koronapan-
demian vuoksi luodusta elpymisra-
hastosta tehtäisiin pysyvä työkalu,
Financial Times kertoo. EKP:n mu-
kaan elpymisrahasto kertoo poliit-

tisesta valmiudesta luoda yhtei-
nen fiskaalinen työkalu, kun sellai-
ta tarvitaan. Velkarahasta koostuva
elpymisväline on 750 miljardin eu-
ron suuruinen. Summasta jaetaan
jäsenmaille 750 miljardia avustuksi-
na ja 250 miljardia lainoina. Suomi
rahoittaa elvytysvälinettä 6,6 miljar-
dilla ja arvioi saavansa 3,2 miljardia.
Suomen saama 1 euro maksaa suo-
malaisille yli 2 euroa, kun Suomi it-
se saisi markkinoilta lainaa miinus-
korolla.

**Suomen kokonaisvastuut
elvytyspaketista ovat 13
miljardia.**

Tulevalla EU-budjettikaudella 2021–
2027 Suomen nettomaksu on kes-
kimäärin 800 miljoonaa vuosi mui-
den maiden hyväksi. Elvytyspaketis-
ta suurin saaja on Italia. Saksa ja it-
sekin velkaantunut Ranska ovat ot-
taneet tietoisien riskin luottotaaes-
saan raskaasti velkaantunutta Ita-
liaa. Mitkään avustusrahat eivät tu-
le pelastamaan Italiaa, heidän pitää
itse laittaa taloutensa ja verojen ke-
ruu kuntoon.

Jatkuu sivulla 19

**KOLME LIITTOA PERUSTAMASSA
UUTTA JÄTTIKASSAA**

**Teollisuuden työttömyyskassa,
Julkisten ja palvelualojen työt-
tömyyskassa ja Rakennusalan
työttömyyskassa ovat aloitta-
neet valmistelut mahdollisesta
sulautumisesta yhdeksi suur-
kassaksi. Mikäli valmistelut ete-
nevät suunnitellusti, vielä ni-
meä vailla oleva uusi kassa voi-
si aloittaa toimintansa aikaisin-
taan 1.1.2022. Työttömyyskas-
sojen sulautumisesta on käyty
neuvotteluja kuluvan vuoden
aikana, ja kassojen hallitukset
ovat näyttäneet vihreää valoa
hankkeelle. Mahdollinen sulau-
tuminen toteutetaan kaikkien
osapuolien tarpeet huomioon
ottaen. Uusi kassa voidaan pe-
rustaa esim. nykyisen teollisuu-
den kassan y- tunnukselle, mikä
yksinkertaistaisi sulautumispro-
sessia.**

Uudesta kassasta on tulossa suu-
rin ammattiliittotaustainen työttö-
myyskassa ja maan toiseksi suurin
kassa. Teollisuuden kassalla on jä-
seniä 139 000, julkisten – ja hyvin-
vointialojen kassalla 141 000 ja ra-
kennusalan kassalla 45 000. Eli yhe-
teensä 326 000. Kassat maksoivat
viime vuonna 66 000 jäsenelleen
etuuksia reilut 403 miljoonaa. Ne
työllistivät lähes 250 työntekijää.
Kassojen yhdistämistä puoltavat
monet lainsäädäntöön ja ansiotur-
vaan kohdistuvat muutospaineet,
jotka haastavat myös kassojen ny-
kyisiä toimintatapoja. Kassojen ja
niiden henkilöstön rooli palvelevi-
na asiantuntijoina kasvaa. Yhdis-
tymisen yksi merkittävä tavoite on
tarjota jäsenille toimialan parasta
palvelua.

**Sulautumisen on määrä ede-
tä aiepäätösten jälkeen siten,** et-
tä uuden kassan säännöt olisivat
valmiit ensi tammikuussa. Varsinai-
set sulautumispäätökset tehtäisiin

ensi kesänä. Nopeimman aikatau-
lun mukaisesti toimittaessa kassa
voisi aloittaa vuoden 2022 alussa
(Lähde: liittojen nettisivut). Am-
mattiliittotaustasten työttömyys-
kassojen etuuskien maksu on ko-
ronan aiheuttamien lomautusten
ja irtisanomistenkin oloissa toi-
minut suhteellisen hyvin. Ensimmäiset
korvaukset on saatu nopeimmillaan
maksuun parin vii-
kon päästä ja jatkohakemukset pa-
rin päivän sisällä hakemuksen jät-
tämisestä.

**Yksityisen työttömyyskas-
san maksatuksessa on sen sijaan
ollut vaikeuksia** ja työtön on voi-
nut joutua odottamaan rahojaan
jopa pari kuukautta. Yksityinen
työttömyyskassa YTK onkin yritys-
ten ja työnantajien perustama. Sil-
lä ei näytä olevan kiirettä palka-
ta henkilökuntaa hakemustulvaa
porkamaan.

**Ammattiliittotaustaisten
työttömyyskassojen hallinnot
valitsee jäsenistö vaaleilla.** Esim.
entisen Metalliliiton liittokokous-
vaaleissa ehdokkaat olivat ehdolla
myös kassan edustajiston kokouk-
seen. Edustajiston kokous puo-
lestaan valitsi kassan hallituksen.
Vaikka kassojen toiminta on hyvin
tarkaan laeilla säädelty, pääsee jä-
senistö sentään jotenkin vaikut-
tamaan sen toimintaan. Joku jo-
pa kassan hallitukseen. Yksityisen
YTK kassan toimintaan eivät sen
jäsenet pääse vaikuttamaan mi-
tenkään. Ammattiliittojen ja ni-
den kyljessä toimivien työttömyys-
kassojen merkitys duunareille tu-
lee tulevaisuudessa kasvamaan.
Epävarma tilanne työmarkkinoilla
on jo kääntänyt jäsenmäärän nou-
suun.

**Markku Nieminen
ex pääluottamusmies**

TYÖEHTOJEN YLEISSITOVUUTTA MURENNETAAN

**Metsäteollisuuden äskettäinen
päätos lopettaa nykykuotois-
ten niin sanottujen liittokoh-
taisten työehtosopimusten te-
keminen tuntui tulleen kaikille
osapuolille yllätyksenä. Päätök-
sen mukaan metsäteollisuudes-
sa siirrytään kokonaan paikalli-
seen sopimuskäytäntöön. Alan
työehdoista sovitaan jatkossa
jokaisella työpaikalla erikseen.
Paikalliseen sopimiseen siirty-
minen puolesta on poliittinen
oikeisto puhunut jo pitkään, ja
menneiden vuosikymmenten
laajoista tulopoliittisista koko-
naisratkaisuihin Elinkeino-
elämän keskusliitto (EK) on jo
aiemmin kieltäytynyt.**

Metsäteollisuuden päätöstä voi
ajatella jouduttaneen juuri nyt
laaja, kaikkialle ulottuva ja kaik-
keen vaikuttava koronapande-
miasta johtuva kansantalouksien
sekava tilanne. Suomenkin halli-
tus on ennen koronaa tehdyn oh-
jelmansa kanssa pahasti kanvee-
sissa, ja seuraavien vaalien pelos-
sa pitää esimerkiksi työllistämisl-
pauksista yrittää edes osittain pi-
tää kiinni. Työnantajan – ja poliitti-
sen oikeiston – taholtahan on aina
lupailtu, että luopuminen ”työelä-
mää sitovista jäykkyyksistä” hel-
pottaisi työnantajien työllistämis-

mahdollisuuksia.

**Aivan ilmeisesti ollaan siis
joutumassa työmarkkinoilla ti-
laan,** missä työehtosopimusten
yleissitovuudesta aste asteelta lu-
vutaan. Työehtosopimusjärjestel-
mää tällä tavalla ”uusittaessa” pitäi-
si pystyä varmistamaan jatkuvuus
myös pitkän tupo-sopimuskauden
aikana laajoissa kokonaisratkaisuis-
sa sovituista muistakin kuin vain vä-
littömistä työn tekemisen ehdoista.
Noihin paketteihin oli usein tapana
liittää myös monenlaisia sosiaalipo-
liittisia uudistuksia.

**Oma kysymyksensä on, kuin-
ka mahtaa käydä tasa-arvon edis-
tämisen työelämässä** tällaisen ke-
hyksen tuloksena. Laajoilla yleissito-
villa sopimuksilla pyrittiin – ainakin
periaatteessa – edes pienin askelin
edistämään sukupuolten välistä ta-
sa-arvoa työmarkkinoilla.

**Puhtaasti paikalliseen sopimi-
seen meneminen** merkitsisi paluuta
aikaan ennen tulopoliittikkaa. Mo-
niko vielä muistaa aikaa, jolloin vap-
pumarsella ja muissakin työläisten
joukkoesiintymisissä oli tapana huu-
taa yhtenä iskulauseena ”alas tulo-
politiikka, alas luokkasopu”? Tuol-
loin ei uskottu, että niin sanotus-
sa kolmikannassa saataisiin aikaan

työläisten kannalta parhaita työ-
ehtoja. Silloin luotettiin ja tukeu-
duttiin joukkovoimaan.

**Voi olla, että tulevat ajat
edellyttävät paluuta voimak-
kai-
siin liittojohtajiin** ja ehkä ennen
kaikkea voimakkaisiin, osaaviin ja
sitoutuneisiin luottamushenkilöi-
hin työpaikoilla. Työelämän tutki-
jat ovat jo ehtineet lausumaan ole-
tuksenaan tämän kehityksen jat-
kuessa sen merkitsevän lisäänty-
vässä määrin alakohtaisia – ja pai-
kallisiakin – työehtokiistoja.

**Niiden työnantajien manaa-
mien työelämän ”jäykkyysien”
karsiminen** tarkoittaa hyvin to-
dennäköisesti sitä, että mikä ta-
hansa markkinahäiriö – oli se sit-
ten kotoperäistä tai globaalia lajia –
tarkoittaa työvoimakustannus-
ten eli palkkojen joustoja alas. Täl-
löin asettuu kysymys, onko meil-
lä enää olemassa työläisten etu-
taisteluihin kykeneviä toimijoita –
ja onko meillä olemassa kunnos-
sa olevia aparaatteja tuota tehtä-
vää hoitamaan ja tarvittaessa joh-
tamaan? Nyt olisi syytä olla.

**Unto Nikula
Rovaniemi**

Huoltovarmuus kuntoon pakkolunastuksella

Maamme energian tuotanto ja sen siirto kuluttajille katsottiin kuuluvaksi maan huoltovarmuuden piiriin ja siinä määrin merkitykselliseksi, että nekin rakennettiin pääosin valtionyhtiöiden varaan. Suomen sähkönsiirron niin sanottu kantaverkko oli ollut valtio-omisteisen Imatran Voiman hallinnoima ja ylläpitämä. Myös iso osa sähköön tuotannosta ja maahantuonnista oli valtiollisen yhtiön toimialaa. Öljyn maahantuonti ja jalostus oli niin ikään valtionyhtiö Nesteen hoidossa. Nämä kaksi huoltovarmuuden kannalta strategisesti merkittävää yhtiötä fuusioitiin vuonna 1998 ja perustettiin Fortum-niminen yhtiö, jonka enemmistöosakas oli edelleen valtio.

1990-luvulla Suomen sähkömarkkinat vapautettiin, mikä merkitsi muun muassa sähkön tuotannon ja sähkönsiirron eli verkkoliiketoiminnan erottamista eri yhtiöiden toimialueiksi.

Vuonna 1995 Suomessa oli säädetty sähkönsiirron ja siirron eri yhtiöihin eriyttämistä edellyttänyt laki, sähkömarkkinlaki. Tällä valmistauduttiin jo tuolloin silloiselta EY:ltä (nyk. EU) myöhemmin odotettavissa olevaan direktiivi - ohjaukseen. Perustettiin Suomen Kantaverkko Oyj., jonka nimi myöhemmin muutettiin Fingrid Oyj:ksi. Suurimmat omistajat olivat Fortum, Pohjolan voima ja Suomen valtio.

EU:n määräysvaltaa

Tuossa vaiheessa siis Suomen valtio sekä tuotti sähköenergiaa (Fortum), että siirsi sitä (Fingrid) kuluttajille. Vuonna 2011 tuli voimaan – EU:n määräyksestä – laki, jolla määrättiin, etteivät sähköenergian tuotanto ja sen siirto voi olla saman tahon, täs-

Sähkön siirtohinnoista on jälleen virinnyt keskustelua. Jokainen kuluttaja näkee sähkölaskustaan nimenomaan sähkönsiirtohinnan jatkuvan nousun. Suomen sähköverkoista merkittävä osa myytiin vuonna 2013 ulkomaisille sijoittajille. Tuolloin kuluttajien ”suojaksi” asetettiin sähkönsiirtohinnan vuotuiselle korotukselle katto (15%), mutta samalla sähköverkkoyhtiöille annettiin mahdollisuus hinnoittelunsa omien tuotto-odotustensa mukaan. Sähkön siirron kustannuksissa tämä omistajille luvattu tuotto on muodostunut määräävämmäksi tekijäksi, kuin kuluttajille luvattu vuotuinen korotuskatto. Julkaisemme Suomen sähkönsiirtomarkkinoita mullistanutta kauppaa käsittelevän artikkelin Kansan äänen numerosta 1/2016. Kaikki tuolloin keskustelussa olleet uhkakuvat ovat toteutuneet oletettuaikin pahempina. Artikkelin lopun vaatimus valtion toimista asian korjaamiseksi on nyt entistäkin perustellumpi.

Kuvat: Heikki Mämmikkö

Nämäkin linjat on joskus rakennettu ja energian hinta on kyetty säilyttämään vakaana. Tarvitsemme kansallisen valtionyhtiön, joka hoitaa sähkönsiirtohinnoituksen, myynnin ja siirron sekä tasaa tariffit asuinpaikasta riippumatta samanlaisiksi koko maassa. Rahastuksen tulee loppua.

sä siis valtion, hoidossa. Fortumista jo aikaisemmin erotettu, pelkkään sähkönsiirtoon erikoistunut yhtiö Fingrid, myytiin vuonna 2014 kansainväliselle finanssikonsortiolle. Tämän kaupan myötä nyt pääosin australialaisomisteinen Caruna vastaa 640 000 suomalaisen asiakkaan sähkönsiirtohinnoitusta ja on näin Suomen suurin sähkönsiirtoyhtiö. Tämän yhtiön omistuksessa olevat siirtoverkot sijaitsevat pääosaltaan lähinnä Etelä-, Lounais- ja Länsi-Suo-

messä, mutta myös muualla maassa. Carunan omistaa Suomi Power Networks Oy, jonka osakkaita ovat suomalaiset eläevakuutusyhtiö Keva (12,5 %) ja Elo (7,5 %) sekä kansainväliset pääomasijoittajat First State Investments (40 %) ja Borealis Infrastructure (40 %).

Sateenkaaren väreissä

Jyrki Kataisen kuuden puolueen (kok, sd, vas, vihreät, rkp, kd) hallitus oli päättänyt luopua Suomes-

sa aikaisemmin tärkeänä pidettyä huoltovarmuuden periaatteesta, ja tässä yhteydessä sen myötä valtion strategisesta omistuksesta valtakunnan sähköhuollossa. Tuolloin valtion omistajajoukosta vastannut ministeri Heidi Hautala muistellee nyt, että ”Huoltovarmuusongelmaa ei ollut, koska kaikkia toimijoita säädellään sähkömarkkinalailla.” (HS).

Caruna määrittelee internetin kotisivuillaan yhteiskuntavastuutaan muun muassa: ”...sähköverkkoliiketoiminta on säänneltyä. Sääntelyä tarvitaan, jotta sähkönsiirtohinnot pysyvät kohtuullisina ja sähköverkkoliiketoiminta tehokkaana.” ”Viranomaiset pyrkivät sääntelyn ja valvonnan avulla löytämään tasapainon...niin asiakkaan kuin sähkönsiirtoyhtiönkin näkökulmasta.” ”Sähkömarkkinalaissa...on määritelty sähkönsiirtoyhtiöiden velvollisuudet. Energiamarkkinaviraston valvontamallissa on määritelty menetelmät kohtuullisten hintojen laske- miseksi. Valvontamalli määrittelee jakeluverkonhaltijan kohtuullisen tuottotason kokonaisuudessaan, mutta se ei ota kantaa yksittäisten tariffien kohtuullisuuteen.”

Helppoa rahastusta

Nyt tiedetään tämän pääomasijoitusyhtiön nostavan sähkönsiirron hintoja kohtuuttomilla, ennätyksellisillä prosenteilla ja perusteluna yhtiö käyttää odotettavissa olevia investointeja tuleviin verkon muutoksiin ja kunnostuksiin. Carunan toiminta-alue on koko Suomen siirtoverkkoa ajatellen kaikkein helpoimmin hoidettavaa juuri niiden siirtolinjojen kunnossapidon kannalta. Yhtiö toimii maamme tiheimmin asutuilla alueilla. Voidaan vain olettaa

minkälaisen nousupiikin tämä kansainvälinen esimerkki mahdollisesti aiheuttaa maan haja-asutusalueilla operoivien, paikallisten siirtoyhtiöiden hinnoitteluun. Kansalaisen kuukausittaiseen sähkölaskuun sisältyvää energian siirtohintaanhan ei voi vaikuttaa niin sanotulla kilpailuttamisella. Vain linjoja pitkin tulevan energian toimittajan voi vaihtaa hintojen vertailun perusteella.

Sähkön siirron sanotaan olevan luonnollinen monopoli eli millekään samalle alueelle ei kannata rakentaa rinnakkaisia sähkönsiirtolinjoja. Tuolla onnettomalla kaupalla maamme hallitus, eduskunnan lopullisesti siunaamana, luovutti lähes neljäsosan suomalaisista sähkönsiirtolinjoista kansainvälisen monopolin rahastuksen armoille. Näille kansainvälisille rahamarkkinakonsortioille tyypillisesti myöskään Caruna Oy ei maksa veroja Suomeen, vaan kikkailee niin sanotulla verosuunnittelulla suomalaisilta sähkönsiirtolinjoilta rahastamansa voitot ainakin tälläisen verottajan ulottumattomiin.

Virhe on korjattavissa

Nyt olisi vaadittava Suomen hallitukselta edellisten hallitusten, mutta käytännössä samojen puolueiden omilla päätöksillään aiheuttaman vahingon korjaamiseksi välittömiä toimia. Suomen laki antaa – yleisen edun niin vaatiessa – mahdollisuuden toteuttaa ”käypään hintaan” pakkolunastus. Tämä olisi nyt, ei pelkästään ideologisista ja moraalisisista syistä, vaan Suomen huoltovarmuudenkin kannalta välttämätöntä panna toimeen heti.

Unto Nikula
Rovaniemi

Ansiopäiväraha-oikeuden vähentäminen ei lisää työpaikkoja, vaan heikentää työttömyysturvaa

Esimerkiksi Kaipolan irtisanomiset johtaisivat siihen, että tehtaan väkeä joutuisi 300 päivän ansiopäivärahan jälkeen työmarkkinatuella. Ei Jämsänkoskella ole näköpiirissä tarvittavassa määrin työtä työttömäksi jääville. Kaipolan sulkemisesta tulisi tehdä tässä vaiheessa lykkäyspäätös ja tutkimus sekä laskelmat yhteiskunnalle aiheutuvista kustannuksista aluetalouden heikentymisen ja työttömyyden kustannusten kautta. Yhtiö päättää asiat osakkeen omistajien edun perusteella, mutta yhteiskunnan tulee laittaa vaakakuppiin kustannukset yhteiskunnalle, joita aiheutuu tehtaan sulkemisesta. Pitää käydä läpi vaihtoehdot ja myös keinot ratkaista äkillinen rakenneuudistus. Kaipolalle tulee ottaa aikalisä vuoden vaihteesta 2020-2021.

Työssäni opin sen, että pelkkä arvostelu ei riitä, vaan tulee esittää ratkaisut. Työttömyyden ennalta ehkäisyyn ja uusien markkinaehtoisten työpaikkojen syntymisen rinnalle tarvitaan tuki-työ, suora työllistäminen ja työpaikatuella sekä muita työvoimapolitiikan toimia. Tulee huomioda, että tukirahat palautuvat merkittävässä määrin suoraan yhteiskunnalle, kun ne kohdistetaan työkustannuksiin, sillä työstä maksetaan veroja enemmän kuin työt-

Julkisessa uutisoinnissa on jätetty huomiotta se, että ansiopäiväraha-oikeuden poistaminen yli 300 päivää työttömänä olleilta ikään-tyneiltä pitkäaikaistyöttömiltä ei johda työllistymiseen eikä synnytä uusia työpaikkoja. Se päinvastoin vyöryttäisi entistä suuremman joukon yli 60-vuotiaita pitkäaikaistyöttömiä työmarkkinatuella ennen eläkettä ja heikentäisi perusturvaa. Olen kirjoittanut aiheesta viime vuosina paljon, sekä myös selvittänyt sitä lukuisissa esitelmissäni ja eri tiedotusvälineissä. On erikoista, että tämä ja useita asioita ohitetaan, kun vaaditaan ns. ansiopäivärahaputken poistoa.

tömänä ollessa ja työttömyysturvan tilalle tulee ansiotulo. Nämä vuosikymmenten aikana kerrotut ja eri tilanteisiin lasketut tosiasiat unohtetaan kerta toisensa jälkeen asioiden pinnallisessa käsittelyssä.

Lainaan tähän julkaisemattomia kirjoituksiani, jonka kirjoitin 28.8.2020. Siinä käsittelem keinoja ja pitkäaikaistyöttömyyden kasvun kolmannen aallon estämiseksi. Pitkäaikaistyöttömyys paisui 1990-luvun lamassa likimain nollasta 140 000:een yhtäjaksoisesti vähintään vuoden työttömänä olleeseen. Kestti 15 vuotta sen alentamiseen 40 000:nteen. Toisessa nousuaallossa finanssikriisi kolminkertaisti pitkäaikaistyöttömyyden korkeimmillaan 128 000:nteen. Nyt työttömyys on noussut korkeammaksi kuin finanssikriisissä ja pitkäaikaistyöttömien osalta puolitoista kertaisesti finanssikriisiä edeltävään verrattuna eli 60 000:nteen. Aiemman kokemuksen perusteella on uhkana, että pitkäaikaistyöttömyys nousee 130 000:een

eli runsaasti kaksinkertaistuu.

Finanssikriisin opetus oli, että ennen pitkäaikaistyöttömyyden nousua kyllin selvästi varoitettiin tulevasta noususta. Se ei johtanut tarvittaviin toimiin. Lisävaikuteina on työvoimapolitiikan määrärahojen romahtaminen aiemmasta 500-600 milj. eurosta vuosittain liki puoleen vuonna 2017. Taso nousi nostosta huolimatta vuonna 2021 vasta 300 milj. euroon. Palkkatuet ovat määrärahoista alle puolet ja koulutus pääosana lopusta. Suomi on ollut mitoituksessa jäljessä Pohjoismaista ja työllistämisen sekä palkkatuen osalta kroonisessa alimitoituksessa ja Länsi-Eurooppaan verrattuna häntäpäin maita.

Esimerkki havainnollistaa. Kun palkkatuki on 10 000 euroa vuodessa, 300 milj. euroa riittää 30 000 henkilön palkkatukeen vuodeksi entisten lisäksi. Tuon summan lisääminen palkkatukeen lisäisi työvoimapolitiikan määrärahat 600

milj. euroon, jolla tasolla käytiin ennen romahdusta. Kun palkkatuella työllistettiin heinäkuussa 2020 21 000 henkilöä, nosto lisäisi määrän 50 000:nteen. Sekin on vielä paljon alle runsaan 70 000:n palkkatuella työllistetyin, joka oli taso 1990-luvun lamassa korkeimmillaan.

Pitää oikaista väite, että tämä olisi tehotonta ja kallista. Tehokkuudessa ei ole riittävää mitata sitä, työllistytäänkö jonkin aikaa tukityöllisyysjakson jälkeen ilman tukea. Olennainen kärki tässä on työttömyyden pitkittymisen katkaisu ja sitä kautta pitkäaikaistyöttömyyden paisumisen ja syrjäytymiskierteen estäminen. Kalleus ei ole totta. Yhteiskunta hyötyy työttömyysturvamenojen alenemisen ja verotulojen lisääntymisen kautta keskimäärin 20 000 euron luokkaa. Kun tästä vähennetään palkkatuki, hyöty työllistämisestä on 10 000 euroa työtöntä kohden. Hyöty tulee siksi, että on muikin palkan maksaja kuin veronmaksaja ja yritys saa työn tuloksen hyödykseen.

Kun työllistäjä on julkinen sektori, valtio tai kunnat, tai kolmas sektori 100 %:n palkkatuella, palkkauskustannus on 30 000 euroa työtöntä kohden. Kun tästä vähennetään työllistymisen hyöty 20 000 euroa, yhteiskunnan kustannukseksi jää 10 000 euroa maksuna työn tuloksesta.

Jos esimerkiksi puolet työllistetään yrityssektoriin ja puolet julkiseen sektoriin tai kolmanteen sektoriin 100 %:n tuella, julkisen sektorin budjetin kannalta tulos on plus 10 000 miinus 10 000 eli ei maksa mitään.

Vaikutavuuden ja tehokkuuden ei tarvitse käytännössä mennä lähellekään näin nappiin, kun joka tapauksessa suoralla työllistamisellä ja palkkatuella oikein kohdistettuna saadaan pitkäaikaistyöttömyyden nousu estettyä, eikä se ole kallista. Päinvastoin. Kun budjettiin laitetaan tähän rahaa, se tulee julkiseen sektoriin pääosin takaisin. Lisäksi työllisyys nousee, kun tehdään töitä, joita muuten ei tehtäisi. Tämä samalla nostaa työllisyysastetta. Määrärahat tähän hyödyttävät valtion muita sektoreita vähentäessään muita menoja ja tuovat verotuloja. Budjetin tekoa kumminkin helpottaa, kun lakiin kirjataan oikeus muuttaa työttömyyspäiväraha palkkatueksi, kun löytyy työnantaja. Tällöin budjetti ei kasva, vaan meno vain siirretään eri momentille.

**Pekka Tiainen
Valtiotieteen tohtori (kansantaloustiede)**

Kirjoittaja on ollut 40 vuotta ministeriöiden asiantuntijavirkamiehenä

Lisäarvon tuotanto eli voitonteko on kapitalistisen tuotantotavan liikelaki

Alkusyksystä lyhyen ajan sisällä Metsäyhtiö UPM ilmoitti Kaipolan tehtaan sulkemisesta, Öljy-yhtiö Neste Naantalin jalostamon alasajosta ja autoyhtiö Scania Lahden koritehtaan lopettamisesta. Pelkästään näiden kolmen tehtaan sulkeminen tietää noin 1500 työpaikan lopettamista ja työntekijöiden työttömyyttä. Marxin mukaan lisäarvon tuotanto on kapitalismin liikelaki, taloudellinen peruslaki ja jää siksi niin kauan, kun on olemassa kapitalistiset tuotantosuhteet. Tämän tuotantotavan ehdoton laki on lisäarvon tuottaminen eli voitonteko. (Pääoma, I osa, s. 494 ja 571

Kuva: Heikki Mämikkö

Riistäjäfirmat Espoon Otaniemessä komeilevat rinnakkain kuin veljekset. Neste lukeutuu yhtiöihin, joihin valtiolla on strateginen intressi. Uusliberalismin oppien mukaan sitä on siirretty määrätietoisesti pois valtion määräysvallasta. Valtiolla on siinä enää vajaan 36 prosentin suora omistus ja Valtion kehitysyrityksen Vaken kautta 8,3 prosentin omistus. Tänään voimistuu vaatimus: sähkö- ja energiateollisuus, jakeluverkot ja polttoaineteollisuus on otettavavaltion haltuun.

Kanadalaisen taloustieteilijän David McNallyn mukaan kapitalismi on maailmanjärjestelmä, jolle on ominaista pyrkimys pääoman rajatomaan kasaamiseen, ei kansantalouksien kehittämiseen. Tästä johtuen kapitalismin toimintaa täytyy hänen mielestään tarkastella ensisijaisesti globaalina järjestelmänä. Pääoma ei investoidu kasvattaakseen bruttokansantuotetta, kansantuloa tai kansallista työllisyyttä. Se investoituu pyrkinessään laajentamaan itseään ja yrittäessään kahmia osuuksia globaalista lisäarvosta (vaikkakin yksittäiset kapitalistit kiinnittävät huomionsa ainoastaan voittoasteisiin suhteissa kokonaisinvestointeihin). (Kurssi kohti konkurssia, toim., Vastapaino, 2011, s.111)

Sulkemisen syy ei ole paperityöläisten korkeissa palkoissa

Kaipolan paperitehtaan sulkemisilmoituksen jälkeen UPM:n toimitusjohtaja Jussi Pesonen kritisoi avoimesti kirjjeessään Suomen korkeaa verorasitusta ja muita ulkoisia kustannuksia. Valtakunnallinen ammattiyhdistysliike ajaa tasakorotuksia ja lyhyempää työaikaa, vaikka tulotaso on jo nyt 30 prosenttia korkeampi ja vuosityöaika lyhyempi kuin Saksassa vastaavaa tuotetta tekevissä tehtäissä, Pesonen tilytti. UPM:n sanomalehti- ja vähittäiskauppapaperitoimintojen johtaja Anu Ahola yhtyi samaan valituskuoroon. Melko pian tämän jälkeen Metsäteollisuus ry. ilmoitti irtautuvansa työehtosopimuksesta.

UPM:n Kaipolan tehdas on ollut kannattava ja kokonaisuuudessaan UPM tuottaa hyvin. Viime vuonna UPM teki yli 1,4 miljardin euron voitot. Kelan eläkkeellä olevan tutkijan Pertti Honkasen julkaiseman taulukon mukaan se maksoi siitä veroja 17,4 prosenttia. Palkat ja työvoimakulut ovat viime vuosina olleet 11-13 prosenttia liikevaihdosta, viime vuonna 11,9 prosenttia. Liikevoitosta kasvava osa on jaettu osinkoina, ja viime vuoden tuloksesta osinkoina jaettiin yli 50 prosenttia.

Honkasen mukaan myös johdon palkitsemiseen on käytetty

rutkasti rahaa. Viime vuonna tämän ryhmän palkat ja edut, lisäeläkekulut mukaan lukien, olivat yli 2 miljoonaa euroa/henkilö. Hänen mielestään on myös otettava huomioon, että tulolaskelman verot eivät ole välttämättä todella maksettuja yhtiöveroja, koska erä voi sisältää varauksia tiedossa oleviin tulevien vuosien veroihin ym.

Paperitehdas kiinni Kaipolassa, uusi sellutehdas Uruguayhin

Marxin mukaan kapitalismissa vallitsee jatkuva pakko kehittää tuotantovoimia suurempien voittojen saamiseksi kilpailijoihin nähden. Kapitalistit investoivat yhä enemmän koneisiin ja teknologiaan (pysyvä pääoma) kuin työntekijöihin (vaihteleva pääoma). Tuotannon laajentamista tai supistamista ei määrää yhteiskunnalliset ihmisten tarpeet, vaan voiton tuottaminen ja realisoituminen. "Pääoma ei välitä tietyn tavaran kyvystä tyydyttää erityisiä inhimillisiä tarpeita. Merkitystä on ainoastaan sen kyvyllä vaihtua rahaksi, kääntyä voitoksi ja edistää kasautumista", kuten David McNally toteaa.

Kapitalistinen arvonlisäysprosessi johtaa yhä suurempaan pääomien kasautumiseen, joille on löydettävä tuottoisia sijoituskohteita. Sen vuoksi markkinoita pyritään laajentamaan maantieteellisesti uusille alueille, kuin myös uusille liiketoiminnan aloille. Ylikasautumiseen vastataan myös helpottamalla pääomien liikkeitä esimerkiksi verotusta keventämällä.

UPM ja Uruguayn hallitus allekirjoittivat vuonna 2017 investointisopimuksen, jonka mukaan Uruguayn hallitus lupasi kehittää rata- ja tieverkostoa kilpailuttamalla rakennustyöt sekä verkoston pitkän aikavälin kunnossapidon. Hallituksen kokonaisinvestointien kerrottiin silloin olevan noin miljardi Yhdysvaltain dollaria (noin 860 miljoonaa euroa). Lisäksi tehtaille myönnetään vapaakauppa-alueen asema eli runsaasti vero- ja tullietuja, mikä auttaa sitä lisäämään voittojaan. UPM:n mukaan se on välttämätöntä kilpailukyvyyn varmistamiseksi kansainvälisillä markkinoilla.

miseksi kansainvälisillä markkinoilla.

Uruguayn maaperä, vesistö, villieläimet sekä maanviljely uhattuina.

Yhtiö on toiminut Uruguayssa jo 30 vuoden ajan. Aluksi se kasvatti vain eukalyptusta sellun raaka-aineeksi. Se oli myös mukana osaomistajana Metsä-Botnian Fray Bentosiin vuonna 2007 valmistuneessa kiistellyssä sellutehtaassa. Kaksi vuotta myöhemmin tehdas siirtyi kokonaan UPM:n haltuun.

Fray Bentosin tehtaan rakentamista vastustettiin aikoinaan niin Uruguayssa kuin Argentiinassakin. Ensinnäkin tehtaan vastustajat pelkäsivät Uruguayjoen saastumista, jonka varteen oli rakenteilla myös espanjalainen ENCE-yhtiön puolen miljoonan tonnin sellutehdas. Uruguayssa vastarintaa nostatti myös se, että eukalyptus-plantasmaiden tieltä raivataan alueen normaali kasvillisuus ja tuhotaan luonnollinen ekosysteemi. Vastustajien mielestä uhattuina ovat maaperä, vesistö, villieläimet sekä maanviljely. Kahdeksassa vuodessa hakkuukelpoiseksi kasvava eukalyptus tarvitsee suunnattomia määriä vettä ja sen pelätään alentavan pohjaveden tasoa.

UPM:llä on Uruguayssa yhteensä 405 000 hehtaaria omia ja vuokrattuja puuviljelmiä. UPM käyttää vuosittain noin 4,5 miljoonaa kuutiometriä eukalyptusta Fray Bentosin 1,3 miljoonan tonnin tuotantokapasiteetin tehtaassaan. Uusi tehdas tarvitsisi raaka-aineeksi noin 7 miljoonaa kuutiometriä lisää eukalyptusta vuosittain. Jo tällä hetkellä 5–6 prosenttia maan pinta-alasta käytetään eukalyptuksen kasvattamiseen. Ylen aikoinaan haastatteleman Latinalaisen-Amerikan selluntuotantoon perehtyneen kehitysmaatutkijan mukaan Uruguayn eukalyptusplantaasien takia vedestä on jo nyt pulaa.

Viime vuoden heinäkuussa UPM ilmoitti investoivansa 2,7 miljardia dollaria 2,1 miljoonan tonnin eukalyptussellutehtaan rakentamiseen Paso de los Toroksen kaupungin lähelle Uruguayn keskiosissa. Tehtaan arvioidaan käynnistyvän vuoden 2022 toisella puoliskolla ja lisäävän UPM:n sellukapasiteettia yli 50 prosentilla. Yhtiö kehuu tehtaan olevan suunniteltu tehokkaaksi yksilinjaiseksi tuotanto-laitokseksi, jonka koneet, materiaalit, automaatio ja standardisointi mahdollistavat korkean käyttöasteen ja kunnossapidettävyyden ja alhaiset tuotantokustannukset koko tehtaan pitkän elinkaaren aikana. Nopeasti ja edullisesti kasvava eukalyptus, halvempi työvoima ja edulliset verokohtelut ovat tärkeimmät syyt sille, miksi sellua kannattaa keittää Uruguayssa.

Pörssiyrityksien johtajien tehtävä on turvata osakkeenomistajien voitot

Globaalin pörssiyrityksen toimintalogiikka tähtää aivan muuhun, kuin työpaikkojen turvaamiseen jossakin Kaipolassa. Pörssiin listattujen yritysten johtajien ensisijainen tehtävä on turvata osakkeenomistajien edut ja voitot. UPM:ssä päätösvaltaa käyttää se tai ne, joilla on varaa ostaa yhtiön osakkeita riittävästi. UPM:ssä on pörssissä noteerattuja osakkeita kaikkiaan 533 735 699 osaketta. Osakkeenomistajia on

kaikkiaan 111 378 kpl.

Syyskuun lopulla kolme suurinta osakkeenomistajaa olivat Skandinaviska Enskilda Banken Ab 165 603 402 osaketta, 31,03 prosenttia osakkeista, Nordea Bank Abp 160 937 831 osaketta, 30,15 prosenttia osakkeista, Clearstream Banking S.A. 15 065 485 osaketta, 2,82 prosenttia osakkeista. Nämä kaikki kolme ovat hallintarekisterissä olevia. Hallintarekisteri tarkoittaa, että pörssiyrityksen omistajien luettelossa näkyy vain osakkeiden säilyttäjä, joka voi olla esimerkiksi pankki ja todellinen omistaja pysyy salassa.

Muita suurimpia osakkeenomistajia olivat Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen 10 826 000 osaketta, 2,03 prosenttia osakkeista, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma 9 085 370 osaketta, 1,70 prosenttia osakkeista, Euroclear Bank SA/NV 7 551 595 osaketta, 1,41 prosenttia osakkeista, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo 5 744 719 osaketta, 1,08 prosenttia osakkeista, Valtion Eläkerahasto 3 837 531 osaketta, 0,72 prosenttia osakkeista, Svenska Litteratursällskapet i Finland 2 877 070 osaketta, 0,54 prosenttia osakkeista, OP-Suomi 2 517 701 osaketta, 0,47 prosenttia osakkeista, Holding Manutas Oy 2 200 000 osaketta, 0,41 prosenttia osakkeista ja Schweizerische Nationalbank 2 151 626 osaketta, 0,40 prosenttia osakkeista.

UPM:n 20 suurinta osakkeenomistajaa omistaa 75,10 prosenttia osakkeista, yhteensä 400 850 364 osaketta. Näistä hallintarekisteröityjä oli 66 prosenttia. Veikko Huuska kirjoittaa 31.8. Uuden Suomen blogissaan, että valta on niillä 24:llä (0,02 % osakkaista), joilla on yli 1 miljoonaa osaketta. Tämän "eliitin" osakkeiden määrä on yli 400 miljoonaa. Se merkitsee 76,38 prosentin omistusosuutta ja yhtä suurta osuutta vallasta.

Nestettä siirretty määrätietoisesti pois valtion määräysvallasta

Neste Oy perustettiin 9. tammikuuta 1948 ja sen ensimmäinen toimitusjohtaja, vuorineuvos Uolevi Raade esitti öljynjalostamon rakentamista kauppa- ja teollisuusministeriölle. Joulukuussa 1954 eduskunta hyväksyi valtionyhtiön jalostamohankkeen. Naantalin öljynjalostamo käynnistyi heinäkuussa 1957.

Neste on nykyisin valtion osakkuusyhtiö. Vaikka Neste lukeutuu niihin yhtiöihin, joilla valtiolla on niin sanottu strateginen intressi, sitä on uusliberalismin oppien mukaan siirretty määrätietoisesti pois valtion määräysvallasta. Valtiolla on tällä hetkellä siinä enää vajaan 36 prosentin suora omistus ja Valtion kehitysyrityksen Vaken 8,3 prosentin omistus.

Taseet töihin, Valtion Kehitysyritystä Vake perustetaan yksityistämisen piilottamiseksi

Kun keskustalainen pääministeri Juha Sipilä halusi vapauttaa valtion osakeomaisuutta myytäväksi, hän aikoi laittaa taseen töihin. Tällä tavoin valtionyhtiöiden myynnistä tehtiin hyväksyttävämpää. Valtion osakeyhtiöiden osakkeiden myyntiä hän perusteli sillä, että rahat voitaisiin sijoittaa edelleen hankkeisiin, jotka tuottavat hyvinvointia koko Suomelle. Tätä varten Sipilän porva-

rihallitus perusti vuonna 2016 Valtion kehitysyritystä Vake Oy:n.

Vaken ylevänä tehtävänä sanottiin olevan sijoitusten tekeminen listaamattomiin yrityksiin ja uuden liiketoiminnan käynnistäminen alueille, joille sitä ei ilman tukea synny. Painopistealueita olivat muun muassa tekoäly, digitalisaatio ja uudet liiketoimintamallit. Sen perustamisen taustalla oli myös poliittisia tarkoituksia. Kun aiemmin valtion omistuksiin liittyvät päätökset hyväksyttiin eduskunnassa, niin jatkossa hallituksen oli tarkoitus päättää kaupoista pienessä piirissä yhdessä Vaken johdon ja valtioneuvoston kanslian virkamiesten kanssa.

Hallitus esitti toukokuussa 2017 eduskunnalle valtion omistusosuuksien alentamista Neste Oy:ssä ja Vapossa 50,1 prosentista 33,4 prosenttiin. Eduskunta myönsi luvan em. omistusosuuden leikkaamiseen ja yli 33,4 prosentin menevän osakeosuuden siirtämiseen Vake Oy:n omistukseen ja myytäväksi. Eduskunnalla ei ole kontrollia siihen, mitä omistuksille tehdään sen jälkeen, kun ne on siirretty Vakeen. Vake toimii valtion budjettitalouden ja eduskunnan päätösvallan ulkopuolella. Sen toimintaa ohjaa parlamentaarinen neuvottelukunta ja se on hallituksen päätösvallan alaisuudessa.

Juonimalla valtion osuus Nesteessä alle puoleen

Tammikuussa 2018 valtio päätti lahjoittaa 50 miljoonan arvosta Nesteen osakkeita perustettavalle Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiölle. Kyseessä oli tarkkaan mietitty juoni, jolla valtion enemmistöosuus Nesteessä saatiin pudotettua alle 50 prosenttiin. Lastensäätiö oli oiva kohde osakkeiden siirrossa, koska kukaan ei oikein voisi ruveta protestoimaan lapsille lahjoitettua rahaa vastaan. Säätiö myi saamansa osakkeet vuoden 2018 aikana kahdessa erässä.

Kesäkuussa 2018 valtion omistusosuutta öljynjalostusyrityksestä edelleen vähennettiin myymällä noin viisi prosenttia osakkeista. Valtio sai niistä 861 miljoonaa ja sen omistus yhtiössä putosi 44,75 prosenttiin. Joulukuun 5. päivä 2018 valtioneuvoston kanslia julkaisi tiedotteen: "Valtioneuvoston tänään tekemällä päätöksellä Neste Oyj:n osakkeista noin 8,3 prosenttia, Posti Group Oyj:n osakkeista 49,9 prosenttia ja Vapo Oy:n osakkeista 16,7 prosenttia sekä Nordic Morning Oyj:n kaikki osakkeet siirretään Valtion kehitysyritystä Vake Oy:n omistukseen välittömästi."

Joulukuun osakesiirron myötä valtio omisti suoraan Nesteen osakkeita enää vain 36,4 prosenttia. Valtiolla ei ole enää Nesteessä osake-enemmistöä, tuotantoa Suomessa lopetetaan ja näin ulkomainen pääoma voi ostaa itselleen määräävän aseman yhtiössä. Osakemarkkinat tervehtivät Nesteen uutista Naantalin jalostamon alasajosta kurssinousulla.

Uusliberalismi on saatava kuriin. Käytännössä tämä tarkoittaisi ainakin sähkö- ja energiateollisuuden, jakeluverkkojen ja polttoaineteollisuuden ottamista valtion haltuun.

**Asko Julkunen
Sonkajärvi**

KURKISTUS TULEVAISUUTEEN

Kautta aikojen ihmiset ovat kuvitelleet ja rakentaneet erilaisia kuvitelmia, fantasioita tulevaisuuden maailmasta. Sen sijaan vain harvat ovat yrittäneet kuvitella, miltä maailma voisi näyttää talouden ja työllisyyden kannalta. Porvarillisessa taloustieteessä ei ole sopivia teorioita tai laskentamalleja. Joskus jopa usein törmää ajatukseen, että kansantalous vaatii korkeaa matematiikkaa ja siitä synnytettyjä yhtälöitä. Se on puhdasta pötyä. Myös ”viralliset ennustajat” ovat harhaanjohtajia. Tilastokeskus ennustaa, että 1961-90 syntyneistä lähes puolet ja 1991-2005 syntyneistä jokainen on elossa ja maassa vuonna 2070. Ennuste on vähintään puhdasta pötyä.

Kuva: Ville Rauhainen

Työttömien Keskusjärjestö otti budjettiriiheen saapuvat ”vasemmistohallituksen” ministerit vastaan muistuttamalla työttömien ja eläkeläisten oikeuksista. Ihmeteltiin riihen esityslistalla olevaa jo hylättyä ”Aktiivimalli 2” mukaista esitystä työllistämishjelmaksi, jossa rangaistuksen uhalla ”potkitaan” työttömiä hakemaan olemattomia työpaikkoja. Vanhasen esittelemä ”eläkeputken” poistaminen heikentää sekin työttömän asemaa, mutta ei synnytä työpaikkoja. Mieluiten tulisi estää kannattavien työpaikkojen hävittäminen, kuin työttömien kurittaminen.

BKT on kapitalisteille hyödyllinen järjestelmä

Nykyinen bruttokansantuote (bkt) perustuu 1700-luvulla vaikuttaneen Adam Smithin teoriaan, joka jättää pois laskuista noin puolet tuotannosta. 1800-luvulla myös Karl Marx tutki kapitalistista taloutta ja löysi sitä ohjaavan ihmisistä riippumattoman arvolain.

Sitä huolimatta porvarillinen taloustiede ei tiedä, ei ainakaan hyväksy sitä, että aina kaikki tavarat tuotetaan varastoon, josta ne myydään edelleen käyttöön ja lopulta kulutukseen. Se hylkää tämän tavaravarastoissa olevan arvo-osan, noituu sen olemattomiin, vaikka varastoja kulutetaan ja työllä uusitaan joka hetki. Meillä varastot uusitaan keskimäärin 1,8 kertaa vuodessa.

Kapitalismin kannalta bkt on hieno järjestelmä, vaikka sen tulot ja menot eivät mene tasan. Ne eivät hyvän kirjanpitotavan mukaan vaikuta toisiinsa, ne eivät korreloi. Sik-

sä sitä on helppo manipuloida ja järjestellä poliittisen vaatimusten mukaan. Se on poliittisesti tarkoituk- senmukainen, mutta ei missään suhteessa luotettava kansantalou- den mittari.

Työvoimatutkimus kaunistaa työttömyysluvut

Tuotanto (kokonaistuotos) on ainoa talouden perustan kestävä mita. Suomessa sitä ryhdyttiin julkaise- maan vasta vuonna 1998. Kun kan- santalouden muut osat ovat tiedos- sa, voidaan helposti selvittää koko tuotannon rakenne ja tehokkuus. Jakamalla tuotanto tehdyillä työ- tunneilla saadaan esiin oikea työn tuottavuus ja tarvittaessa myös tois- inpäin, jos tuottavuus tunnetaan.

Samalla kun ryhdyttiin jul- kaisemaan tuotannon lukuja, lo- petettiin todellisten työtuntien ke- rääminen ja siirryttiin ns. työvoima- tutkimukseen. Se tehdään kyselynä puhelimitse. Sillä kuten kyselytutki- muksilla yleensäkin, voidaan tulok-

sia järjestellä tarpeen mukaan. Sa- malla työpaikat nostettiin työllisyy- den mitaksi.

Työllisyyden mittaamisessa työtunnit unohdetaan, kun lyhyet pätkätyöt lisäävät työpaikkoja, pa- rantavat työllisyyttä vähenevistä palkallisista työtunneista huolimatta. Heti ensimmäisenä tutkimus- vuonna työtunnit lisääntyivät 2,7 %. Nyt haamutunnit ovat lähes kuusi kertaa enemmän. Näin ”tutkimus” kaunistaa työllisyys/työttömyys lu- kuja, mutta samalla heikentää työn tuottavuutta.

Kokemukseen perustuen taloutta voi ennakoida

Pitkäaikaisella tilastollisella seuran- nalla (tuotanto, tuonnit, tuottavuus) päästään lähelle todellisia tehtyjä tunteja. Oikaisemalla tutkimuksen haamutunnit saadaan oikea työn tuottavuus ja ainekset tulevaisuu- den ennakointiin.

Kansantalouden kehityksen suhteen on erityisesti korostetta- va, että kukaan ei todella tiedä mi- tään tulevaisuudesta, mutta men- neisyyden tietojen perusteella ta- loutta voidaan mielekkäästi enna- koida. Lisäksi yleinen käsitys tule- vasta maailmanlaajuisesta kehityk- sestä on hyvää ainesta. Arvolain pe- rusteella tiedetään, että yritysten välisen kilpailun vuoksi työn tuot- tavuus kasvaa lähes aina tuotantoa nopeammin - työn tarve vähenee ja työttömyys lisääntyy. Tähän vaikut- taa myös ennakoimaton väestökehi- tys mm. syntyvyys.

Pääomien, palveluiden ja tavaroiden vapaa liikkuvuus muutti kaiken

Euroopan unioniin liittymisen jäl- keen on tapahtunut rajuja muu- toksia. 1980-luvulla tuotanto kasvoi 50,5 %, mutta työn tuottavuus poik- keuksellisesti vain 46,2 prosenttia, silloin työtunnit lisääntyivät. Mut- ta EU:n ennakkoehtojen toteutus muutti kaiken.

Ensin poistettiin pääomien liikkumisen esteet. Niinpä pan- kit ottivat mielettömät määrät ul- komaisia lainoja, kasvattivat tasei-

työnantajan valitelleen kerta- kaan, kuinka rahat loppuvat, kun ei tehdä paperia. Pitkä tauko lait- toi monet ajattelemaan olevia olo- ja ja päätösten taustoja. Kaikki por- varilehdet ja ns.”riippumattomat” kertoivat paperintekijöiden hui- mista palkoista. Työsulun aikana totesin aikanen kuluvan ilman kuorimolle pyöräilyäkin ja irtisanoin itseni. Eläkkeeni määräksi kerroin 5000 euroa kuukaudessa. Ystävä- ni Jukka Rislakki lähetti heti sähköpostia, että Latviassa ei presi- denttikään saa noin korkeaa palk- kaa. Kerroin kyllä myöhemmin Ju- kalle kenen hatusta tuo summa oli vedetty.

Yhteenvetona aiemmasta- eivät paperintekijöiden palkat ainakaan ole syynä Kaipolan teh- taan sulkemiseen. Liian korkeaa palkkaa hankkivista osaan nime- tä yhden - Jussi Pesonen. Kyllä hä- nen palkallaan pitäisi osata muu- takin kuin tehtaitten sulkemista ja myymistä.

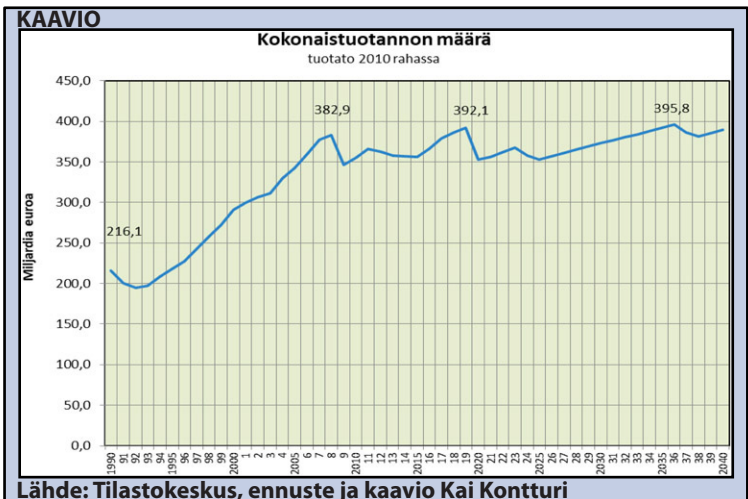
Reino Welling
eläkeläinen ja sotaorpo Jäm-
sänkonselta

Liian korkeat palkat?

työehtoneuvottelujen alettua myös valituskuorot aktivoituivat. Ei ole ra- haa palkankorotuksiin. Kyllä sillä ra- haa kuitenkin aina löytyi sopimuks- en tekoon, olisiko ollut rahajem- ma vanhassa lastusäilössä? Tosin on myönnettävä devalvaatioilla olleen osansa ratkaisuissa.

Tämän vuotiset valituskuorot väittävät liian korkeitten paperityö- läisten palkkojen olevan syynä Kai- polan lopettamiseen. He samalla ke- huvat Paperiliiton entistä ja nykyistä johtoa. Ammattiliiton tehtävänä on hankkia jäsenistölle hyvät työehdot ja kohtuulliset rahakorvaukset työn- teosta. Paperiliitolla on ollut onni ai- na saada johtoon pätevät ja pysty- vät johtajat. Edesmenneistä johta- jista haluan mainita Kalevi Arosen Jämsänkonselta. Nykyinen johtokin saa kiitosmaininnan.

Vuonna 2005 lienee UPM:llä ollut salainen vararahasto. Oli 7 viikon kestoinen työsulkuk. En muista

TAULUKKO
Tuotanto, työllisyys ja laaja työttömyys 1980 - 2070
2010 rahassa, 1000 henkeä ja tuntia

	Tuotanto ¹⁾		Työn tuottavuus		Työvoima ²⁾		Työllisyys ³⁾		Työttömyys ⁴⁾	
	mrd €	% 10 v	€/h	% 10 v	henkeä	tuntia	henkeä	tuntia	tuntia	%
1981-90	216,1	50,5	50,41	46,2	2 756	4865	2 429	4 287	578	11,9
1991-00	291,0	34,7	76,89	52,5	2 843	5019	2 144	3 785	1 234	24,6
2001-10	355,3	22,1	94,75	23,2	2 908	5133	2 125	3 750	1 383	26,9
2011-20	352,9	-0,7	110,10	16,2	2 809	4958	1 816	3 205	1 753	35,3
2021-30	372,8	5,7	127,14	15,5	2 801	4943	1 661	2 933	2 011	40,7
2031-40	389,3	4,4	146,54	15,3	2 741	4838	1 505	2 657	2 182	45,1
2041-50	404,9	4,0	170,40	16,3	2 653	4682	1 346	2 376	2 306	49,3
2051-60	418,9	3,5	197,17	15,7	2 624	4631	1 204	2 125	2 507	54,1
2061-70	432,7	3,3	232,67	15,1	2 608	4602	1 096	1 935	2 668	58,0

¹⁾ Tuotanto kauden viimeinen vuosi. % kymmenen vuoden keskiarvo. ²⁾ 81-82 % työikäisistä (15-64 v).
³⁾ Täysi työvuosi 1765 tuntia/hio. ⁴⁾ Laajassa työttömyydessä ovat mukana piilotyöttömät, pätkätyöläisiltä ja työvoiman ulkopuolel-
siirretyiltä puuttuvat työtunnit.
Lähdeaineisto: Tilastokeskus ja Työministeriön ”Työmarkka 2025”.
Laskelmat, tilasto-oikaisut ja ennusteet Kai Kontturi.

taan. Nyt, kun rahaa oli, pankit an- toivat sitä kaikille halukkaille. Luke- mattomat yritykset ja yksityisetkin velkaantuivat. Toiseksi toteutettiin tavaroiden palvelusten vapaa liik- kuminen. Tuonti lisääntyi hurjasti. Sen seurauksena 50 000 kotimark- kinayritystä meni nurin. Siitä syn- tyi pankkikriisi ja tuotannon kasvu hidastui oleellisesti. Työttömyys li- sääntyi dramaattisesti.

Tilastokeskus antaa kuiten- kin toisenlaisen kuvan. Sen mu- kaan vuonna 2019 työttöminä oli vain 3,5 %. Kun kukaan ei moista us- ko, se tekee uskomattoman tempun ottamalla työttömyyslukuun mielet- tömän määrän vanhuuseläkeläisiä ja saa siitä huolimatta työttömyydek- si olemattomat 164 tuhatta henkeä, 6 %.

Samanlainen haamuleikki jatkuu työtunneilla. Kun työvoi- matutkimuksen mukaan tunneista poistetaan haamutunnit, jää todella tehtyjä työtunteja 3633 miljoonaa. Kun tarjolla oli 4775 miljoonaa tun- tia, haaskattiin työttömyyteen 23,9 %. Siitä puuttuvat (120 000 henki- lön) vaikeasti työllistettävien tunnit.

Työttömyys kasvaa vä- jäämättömästi

Kaudella 1994–2018 edellisiin kau- siin verraten kasvuvauhti hidastui, mutta siitä huolimatta talous kas- voi. Sitten tuli lama. Kasvu pysähtyi kuin seinään. Kului kymmenen vuot- ta, ennen kuin lamaa edeltänyt tuo- tannon taso saavutettiin. Ja kas! ku- lui vain pari vuotta, kun tuli uusi ro- mahdus. Nyt kaikki merkit viittaa- vat hitaaseen globaaliin kasvuun, joka vaikuttaa myös meille. Näyt- tääkin siltä, että 2019 taso saavutet- taisiin vasta viidentoista vuoden ku- luttua. (Kaavio).

Jos tai kun 2020 tuotanto su- pistuu noin 10 %, työtuntien mää- rä vähenee ja työttömyys lisääntyy, sillä joka tapauksessa työn tuotta- vuus kasvaa. Noin 352,9 miljardin euron tuotanto vähentää merkittä- västi työtunteja. Siksi laaja työn puu- te, työttömyys (pätkätyöiden tuntiva- jeet, työvoiman ulkopuolelle siirre- tyt ja piilotyöttömät) kipuaa hur- jaan 1753 miljoonaa työtuntiin, 35,3 %:iin! (Taulukko)

Ennusteessa kaudella 2021– 70 tuotanto on todella kivuliasta muun maailman mukana ja muassa toistuvien taantumajaksojen vuoksi. 50 vuoden kuluttua tuotanto lie-

nee 423,7 miljardin euron tienoilla. Siihen tarvitaan ehkä/noin 1935 mil- joonaa tuntia. Jos tarjolla (työikäis- ten määrästä riippuen) on 4602 mil- joonaa tuntia, niin käyttämättä jää mielettömät 2668 miljoonaa tuntia, 58 prosenttia.

Nykyisen normaalin työvuo- den perusteella se tarkoittaisi 1,5 miljoonaa henkilövuotta. Paljon riippuu työaikaista. Onko viikko- työaikaa ylitöineen lyhennetty, jos yleensä lyhennetään. Nykyisellään hampaaton työväenliike (poliitti- nen ja ay-liike) tarvitsee hurjan ryh- distäytymisen, että työaikaa oleelli- sesti lyhennettään palkkaa alenta- matta. Tehtäköön sen suhteen mi- tä tahansa, se ei kuitenkaan poista työn ja pääoman välistä syvenevää ristiriitaa.

Uusliberalismi ei pelasta kapitalismia sen yleiseltä kriisiltä

Ennusteet ovat kuitenkin aina en- nusteita. Ne eivät koskaan toteu- du sellaisenaan. Kansantalous ja ko- ko yhteiskunta sisältää rajattoman määrän muuttuvia tekijöitä. Se on kuitenkin varmaa, että kapitalismin, ihmisten tahdosta riippumaton, ar- volaki pakottaa kapitalistit keski- näiseen kilpailuun. Häviäjä poistuu tuotannosta ja pääomat keskittyvät harvojen omaisuudeksi. Olkoon mi- ten tahansa, niin tämän verisen ka- pitalistien välisen kilpailun maksa- vat palkkatyöläiset, työväenluokka Siksi kapitalistien ja palkkatyöläis- ten etujen välinen ristiriita kärjistyy.

Niin sanotut kehittyneet teol- lisuusmaat ovat joutuneet pysy- vään hitaan kasvun aikaan. Heil- lä ei ole siitä pois pääsyä. Globaa- li kapitalismi on yleisen kriisin van- ki - työtunnit vähenevät, työttö- myys ja kurjuus lisääntyvät. Kaut- ta aikojen ihmiset ovat kuvitelleet ja rakentaneet omaa tulevaisuuden maailmaansa. Ehkä nyt maailman al- ta kaksikymppiset ja heidän jatkok- seen syntyvät joutuvat, halusivat tai ei, vapauttamaan maailman kapi- talismin yleisestä kriisistä lakkaut- tamalla kapitalistisen yksityisomis- tuksen.

Tulevaisuuden vaihtoehdot ovat vähissä. Siksi sosialismin aa- ve kummittelee pysyvästi kapita- lismin yllä!

Kai Kontturi
Toimituksen välitsikot

USA:n vaalit: Trump ja Biden kiistelivät, COVID raivoaa

30. syyskuuta pidetyssä presidenttiehdokkaiden vaalikeskustelussa kaksi valkoista miestä heitti mutaa toistensa päälle esityksessä, jota koulun viidennen luokan keskusteluryhmä olisi pitänyt nostettavana. Tämä keskustelu tullaan muistamaan jatkuvasta kaapelikanavauutisten tyyliä riitelystä ja keskeytyksistä, jotka esivät kumpaakin ehdokasta ja erityisesti Bideniä ilmaisemasta itseään kunnolla. On avoin kysymys, olisiko kumpikaan pystynyt tekemään niin, jos heille olisi annettu mahdollisuus. Kumpikaan ehdokas ei esittänyt mitään ehdotuksia Yhdysvaltojen työtätekeviä ja sorrettuja ihmisiä varjostavien lukuisten kriisien ratkaisemiseksi - COVID-19:stä, työttömyydestä, asumisesta ja terveydenhuollosta rasismiin, poliisin julmuuteen, maahanmuuttajien karkotuksiin, ympäristökatastrofiin ja imperialistisiin sotiin.

Poliisin julmuuden ja tappamisen halun vastustuksesta alkunsa saanut "Black Lives matter" organisaatio on kasvanut USA:n tähän saakka laajimmaksi kansalaisoikeusliikkeeksi. Tämä liike on laajentunut koskemaan myös kaikkien työtätekevien kansanryhmien oikeuksia.

Keskustelu, jos sitä voidaan siten nimittää, alkoi kiistalla Trumpin oikeudesta nimittää tuomari korkeimpaan oikeuteen ennen vaaleja. Sisälöstä sanottiin vähän, eikä odotetusti puhuttu korkeimmasta oikeudesta antidemokraattisena instituutina, jossa yhden tuomarin kuolema voi asettaa kyseenalaiseksi miljoonien ihmisten ankarilla kamppailuilla saavuttamat demokraattiset oikeudet.

Trump syytti Bideniä ja demokraattista puoluetta "sosialistisen lääke- ja terveydenhuollon" ajamisesta. Biden torjui tämän painokkaasti - hän oli aiemmin ilmoittanut, ettei tue Medicare for All (terveydenhoito kaikille) -ratkaisua ja ilmoitti ylpeänä, että hän oli voittanut Bernie Sandersin. Sanomalla "minä olen demokraattinen puolue" Biden ilmoitti itse asiassa, että demokraattipuolue ei koskaan tule olemaan muutoksen väline hallitsevan luokan valvonnan ulkopuolella. Kumpikin ehdokas väitti tarjoavansa parempaa terveydenhuoltoa halvemmalla, mutta kumpikaan ei ehdottanut Medicare for All:ia ilmeisenä ratkaisuna, kun pandemia jättää miljoonat työttömät ilman työnantajaperusteista sairausvakuutusta.

Pandemiasta puhuttaessa Biden hyökkäsi Trumpia vastaan, koska yli 200 000 ihmistä Yhdysvalloissa sai kuolla, eikä loppua ole näköpiirissä. Hän huomautti oikein, että Trumpilla ei ole suunnitelmaa pandemiasta. Mutta Biden ei myöskään esittänyt omaa suunnitelmaansa. Kykenemättömän puolustelemaan täydellistä epäonnistumistaan pandemian torjumisessa, Trump väitti omituisesti, että olisi ollut vielä pahempaa - 2 miljoonaa kuollutta - jos Biden olisi presidentti. **Molemmat ehdokkaat kilpailivat näyttääkseen aggressiivisemmalta Kiinaa kohtaan,** samalla kun kuvailivat toisen liian mukautuvaksi. Molemmat väittivät vastustajan olevan Venäjän taskussa. Trump käytti rasistista, Kiinan vastaista kieltä viitaten COVID-19-pandemiaan. Kummankin ehdokkaan tarkoituksena on kasvattaa Kiinan ja Venäjän vastaista mielialaa valmistauduttaessa uusiin Yhdysvaltain imperialistisiin sotiin.

Kumpikaan ei tuominnut valkoista ylivaltaa

Kumpikaan ehdokas ei ilmaissut tukeaan Black Lives Matter -väelle, kun George Floyd joutui poliisin tappa-

maksi. Molemmat torjuivat poliisin rahoituksen leikkaamisen ja syyttivät vastustajaa sen ajamisesta. Kun kysyttiin yhteisön ja asukkaiden toteuttamasta poliisivalvonnasta, kumpikaan ehdokas ei edes uskaltanut vastata.

Biden tunnusti poliisijulmuuden olemassaolon, mutta hänen ratkaisunsa oli lisätä rahoitusta poliisille. Biden vähätteli loputtomia poliisin tekemiä murhia yksittäisten "mätien omenoiden" toimintana. Trump vaati lisää "lakia ja järjestystä", klassinen termi, joka tarkoittaa lisää valtion rasistista sortoa. Lienee tarpeetonta sanoa, että poliisin roolia orjasiippaajien jälkeläisinä ja hallitsevan luokan harjoittaman sorron toimeenpanijoina ei keskustelussa mainittu.

Biden ja Trump eivät kumpikaan kyenneet kakistamaan ulos termejä "poliisin julmuus" tai "Black lives matter" ainuttakaan kertaa keskustelun aikana. Hallitseva luokka pelkää jopa rikostensa nimeämistä. Keskustelun vetäjä Chris Wallace haastoi Trumpin tuomitsemaan valkoisen ylivalan väkivallan. Trump kieltäytyi, mikä ei yllättänyt. Hän antoi sen sijaan ikään kuin presidentin määräyksen valkoisten ylivaltalaisille "pitäytyä taka-alalla ja aloillaan".

Trumpin "stand by" -vaatimukset fasisteille sekä kommentit kuten "jonkun on tehtävä jotain Antifan suhteen" ja "kehotan kannattajiani menemään äänestämään ja tarkkailemaan tilannetta", asettavat perustan oikeistolaiselle pelottelulle, vaalien mitätöimiselle, jos tulos ei ole Trumpille suosiollinen, ja rasistisille ja vasemmistonvastaisille hyökkäyksille. Uusifasistinen Proud Boys-liike itse asiassa noteerasi Trumpin kommentin iloisesti sosiaalisen median tweetissä: "Seisomme aloillamme ja valmiina, sir!"

Trump tuomitsi vasemmiston syylliseksi siihen, että ihmisiä tapettiin rasismien vastaisissa mielenosoituksissa. Itse asiassa äskettäin tehty tutkimus osoitti, että antifasistiset voimat Yhdysvalloissa eivät ole vuodesta 1994 lähtien tappaneet yhtäkään ihmistä, kun taas oikeistolaisten hyökkäykset ovat tappaneet 329 ihmistä. Tämä luku ei sisällä rasistisen poliisin vuosittain surmaamia tuhansia ihmisiä. (tinyurl.com/y6hewpuk)

Biden tuomitsi myös kevään ja kesän kapinat sanoen: "Väkivalta

Cleveland Ohiossa pidettiin USA:n presidentinvaalien ensimmäinen ehdokkaiden välinen tv-väittely. "Black Lives Matter"-liike järjesti tv-väittelyn oheen mustien oikeuksia puolustavan protestin. BLM-liikkeen tunnuslause on "Mustien hengellä on väliä".

vastauksena ei ole koskaan sopivaa. Rauhallinen protesti on, väkivalta ei ole koskaan sopivaa. Tämä loukkaava liberaali hölynpöly tuomitsee "väkivaltaisiksi" ne, jotka vastustavat keinolla millä hyvänsä nyky-päivän suurinta väkivallan lähde - Yhdysvaltain imperialismia. Mutta tietenkään hallitseva luokka ei tule koskaan ylistämään työläisiä ja sorrettuja ihmisiä siitä, miten he vastustavat sortoaan ja kaatavat sen.

Ympäristökysymyksistä puhuttaessa Trump vihjaili ja pyöriteli ihmisen aiheuttaman ilmastomuutoksen tunnustamista ja heitti hämmäntävää hölynpölyä Kalifornian palontorjunnasta. Hän hyökkäsi Bidenia vastaan Vihreän New Dealin tukemisen vuoksi. Kuten terveydenhuollossa, Biden hylkäsi painokkaasti edistyksellisen kannan esittäen oman paljon pienemmän suunnitelmansa. Vaikka vasemmisto voi ja sen pitää kritisoida Vihreää New Dealia, koska osa hallitsevasta luokasta ainoastaan yrittää rahastaa "vihreällä" energiateknologialla, molemmat ehdokkaat asemoivat itsensä siitä kauas oikealle.

Työväenluokka ei voi luottaa kumpaankaan valta-alueeseen

Ehkä kaikkein pahaenteisintä keskustelussa oli viimeinen osa, joka käsitteli vaalihuipusta. Trump jatkoi pohjustustaan vaalien pätevyyden kiistämiseksi, kun taas Biden yksinkertaisesti käski ihmisiä "tulemaan paikalle ja äänestämään". Kuten saattoi odottaa, ei vaadittu joukkotoimia tai mielenosoituksia ääni-oikeuden puolustamiseksi tai valkoisen ylivalan voimien murskaamiseksi, joita Trump kokoa omaksi puolustukseksi. Biden tietää, että tällainen liikehdintä tuomitsisi myös hänet vuosikymmeniä jatkuneis-

ta palveluksista Yhdysvaltain imperialismille, hänen tuestaan mustien joukkomittaiselle vangitsemiselle, hyvinvoinnin purkamiselle ja monelle muulle taantumukselliselle poliitikalle, jota hän on auttanut toteuttamaan.

Keskustelussa oli merkittävä myös se, mitä siinä ei mainittu. 90 minuutin keskustelussa ei ollut yhtään viittausta maahanmuuttajakriisiin, asumiseen, LGBTQ2S +-sortoon tai Yhdysvaltain imperialistisiin sotiin. Keskustelu teki selvemmäksi kuin koskaan, että työläiset ja sorrettut eivät voi luottaa kumpaankaan hallitsevan luokan puolueeseen. Niillä ei yksinkertaisesti ole vastauksia meille. Vain työläisten ja sorrettujen ihmisten järjestäytyminen ja taistelu voivat puolustaa ja laajentaa demokraattisia oikeuksia, voittaa fasismiin siirtymisen, murskata rasismia ja johtaa tietä vallankumoukselliseen sosialistiseen tulevaisuuteen, jossa yhteiskunta on järjestetty vastaamaan kaikkien tarpeisiin voittojen sijasta.

Kummankin hallitsevan luokan puolueen kyvyttömyys esittää presidenttiehdokasta, joka täyttää edes vähimmäispätevyyden, on osoitus Yhdysvaltain imperialismiin kriisistä. Järjestelmä on yhä enemmän kyvytön toimimaan. Tällaisina aikoina vallitseva tilanne ei voi jatkua, vaan edessä on joko jyrkkä siirtyminen yhä enemmän oikealle - tai sitten vasemmalle, kohti vallankumouksellista sosialismia. Koska edessä on tämä valinta, työväenluokan tarve ottaa aloite itselleen riippumatta kahdesta hallitsevan luokan puolueesta ja siirtyä vasemmalle, on suurempi kuin koskaan.

Nathaniel Chase
Workers World, 1.10.2020
käännös: Tommi Lievemaa

Sarvipää paratiisissa

Perussuomalaisten johtajat ovat ihmetelleet, miten äärioikeistolaiset ainekset ovat päässeet soluttautumaan puolueeseen. Siinä sitä ihmettelemistä riittää, kun katsoo demarijoh-toiselle hallitukselle välityksymyksen jättäneiden puolueiden joukkoa.

Siinä sulassa sovussa Kristilliset, Kokoomus ja Perussuomalaiset vaativat työllisyyden nostamista ja velkaantumisen lopettamista, mutta isäntämaa USA:n ase-teollisuuden rahoittamista hävittäjähankinnoilla ja samalla isäntämaan järjestämiin sotaretkiin osallistumista ei kyseenalaisteta. Hävittäjät on ostettava velaksi. Siitä hankinnasta ovat oppositio- ja hallituspuolueet samaa mieltä. Mitä se äärioikeistolaisuus on kun ko-

koomuslainen "yrittäjä" vaalimainoksessaan julistaa "Maahanmuuttaja sosiaalipummeille stoppi!" Ja perussuomalaisten entisen sirkkelisahurin ja nykyisen europarlamentaarikon auton kyljessä lukee "Turvapaikkaturistit ulos joka ukko". Näiden poliittisten toimijoiden mieleen ei näytä sopivan yhtälö: läntisen arvoyhteisön järjestämät sodat itse-näisten valtioiden tuhoamiseksi ja turvapaikanhakijat. On helppo yllyttää tietämättömiä köyhiä hyökkäämään pakolaisia kohtaan.

Sosialidemokraatin Sanna Marinin hallitus toteuttaa oikeistolaista politiikkaa. Ikääntyvät työttömät työllistetään häthätäkorvausten lopettamisella. Yrittäjät puolestaan kantavat vastuuta osake-keenomistajille lopettamalla paperi-

tehtaita. Kun paperilla ei ole kysyntää, tehtaat on suljettava. Hallitus, sen paremmin kuin oppositiokaan ei voi toteuttaa nykyisessä vapaassa markkinataloudessa muuta kuin oikeistolaista politiikkaa.

Ja kuten "kaikki tietävät" sosialismi on huonompi talousjärjestelmä kuin tämä meidän hyväksi havaittu. Kommunistit ovat antautuneet porvariston mielenmuokkaukseen. "Se, joka hallitsee mediaa, hallitsee mieltä." Helsingin Sanomien entinen päätoimittaja Mikael Pentikäinen, joka erotettiin luottamuspuolan vuoksi ilman YT-neuvotteluja, paikalla sopien.

Viljo Heikkinen
vanhempi huoneenrakentaja
Lapinlahti, 9.10.2020

Suomalaista ahneutta

Suomessa ei liene käyty julkista kilpailua ahneuden Suomen mestaruudesta. Uskoisin kuitenkin erilaisten perintätöimistöjen olevan kilpailun kärjessä.

Muistisairas vaimoni oli velkaa puhelinmaksusta peräti 11 euroa 90 senttiä. En ole löytänyt alkuperäistä laskua, joten en tiedä onko laskua edes tullut. Postinkulku on nykyään palannut ilmeisesti jalka ja hevosaikaan, ainoa muuttuva osa on postimaksut. Lisäksi samoihin aikoihin suoritin pankin vaihdon, en halunnut erään kartanonherran näkevän painajaisia pankkikonttorien lattialle hiekkaa kantavasta rupusakista.

Niin palatakseni alkuun, tuo 11,90 euron lasku poiki karhukirjeen. Maksoin tuon 11,90

mutta väärään aikaan! Intrum niminen perintäfirma oli jo aloittanut perintätöimet ja nyt on velkaa taas 19,08 euroa eli perintäkulut 14 euroa, 5 euroa maksumuistutus ja summa, josta kiikastaa-8 senttiä. Onkohan DNA-firma todella tuon tarpeessa?

Irtisanoin kaikki sopimukset DNA:n kanssa. Menee vielä aikaa tuon 8:n sentin maksuun. Olen pyytänyt tuttua kansanedustajaa tutkimaan, onko asian kanssa jotain tehtävissä, samoin vaivaan kuluttaja-asiamiestä. Kyllä vanha sanonta lienee voimassa- ahneella on epähygieeninen loppu.

Reino Welling
Omaishoitaja Jämsänkoskelta

Tiedotussota ja Valko-Venäjän presidentinvaalit 9.8.2020

Ikävintä tässä on se, että myös kommunistien keskuudessa on vallinnut hyvinkin erilaisia käsityksiä tapahtumista ja niiden taustoista. Asioiden ytimien löytäminen ja pääristiriitojen hahmottaminen ei ole kaikilta onnistunut. Huomiota kiinnitetään epäoleellisiin ja vähemmän merkityksellisiin sivuasioihin. Esimerkiksi Valko-Venäjän geopolitiikan aseman tärkeyttä Naton ja EU:n harjoittaman politiikan puristuksessa ei ole haluttu aina ymmärtää nyt kyseessä olevan asian yhteydessä.

Tiedonantajan tapaus

Tiedonantajan kuukausilehti nro 9/2020 ilmestyi 24.9.2020. Sivulla 16 komeili Minskin traktoritehtaalta otetun kuvan yhteydessä lehden oma juttuotsikko "Valko-Venäjällä tarvitaan rauhanomaista ratkaisua". Itse teksti oli käännös Valko-Venäjän vasemmistopuolueen "Oikeudenmukainen maailma" kannanotosta 12.8 kolme päivää aikaisemmin pidettyihin presidentinvaaleihin ja niiden jälkeisiin tapahtumiin. Muuta Valko-Venäjä-asiaa ei kyseisessä lehden numerossa ollutkaan. Vain puolentoista kuukauden takainen kannanotto. Edellisessä numerossa 8/2020, joka ilmestyi 27.8.2020, ei ollut senkään vertaa eli ei mitään. Tällä lailla lehden lukijat saivat tietoa entisen neuvostotasavallan nykytilanteesta. Heinäkuun loppupuolella 22.7 oli kuitenkin SKP:n virallisilla facebook-sivuilla julkaistu Jiri Mäntysalon kirjoitus, jossa ennakoitiin tulossa olevia vaaleja. Sekin perustui kyseisen vasemmistopuolueen aineistoon. Jutussa oli otsikkona "Kasvatavat protestiliikkeet vaativat Valko-Venäjän Lukashenkon eroa".

Sekä Mäntysalon kirjoituksessa, että nyt viimeksi julkaisussa Valko-Venäjän vasemmistopuolueen vaalien jälkeisessä kannanotossa toistetaan kaikki valtamedioiden Valko-Venäjään ja presidentti Lukashenkaan liittyvät yleis-

Valtamedia ja monet muutkin tiedotusvälineet ovat omaksuneet lähes yksimielisen linjauksen suhtautumisessa Valko-Venäjän viimeaikaisiin tapahtumiin. Tämä ei ole tietenkään mitään uutta, mutta kannanottojen ja uutisannin jyrkkyys Valko-Venäjää ja sen presidenttiä kohtaan on ollut tällä kertaa selvästi tavallisuudesta poikkeavaa. Pakotteita vaaditaan ja puuhataan myös vasemmistolaisissa piireissä. Varsinkin niiden keskuudessa, jotka ovat mukana EU:n toiminnoissa.

Valko-Venäjällä kansa juhlii aina voitonpäivää. Kuva Minskidä voitonpäivän juhlaratsasta v. 2015.

tykset, väitteet ja vaatimukset. Niitä ei kannata kaikkia tässä ruveta toistamaan. Ylen uutisissa ja Helsingin Sanomissa samanlaiset näkemykset on kerrottu jo moneen kertaan. Jotain kohtia kuitenkin on tarpeen tarkastella.

Nimensä muuttanut puolue

Mäntysalo käytti kirjoituksessaan 22.7 edellä mainitusta puolueesta nimeä Valko-Venäjän kommunistinen vasemmistopuolue "Reilu maailma". Mikähän tähän on ollut syynä? Puolueen aiempi nimi oli "Valko-Venäjän kommunistit", joka vuonna 2009 muutettiin nykyiseksi vasemmistopuolueeksi lisämääreenään "Oikeudenmukainen maailma". Puolueen ohjelmassa luovut-

tiin marxilais-leniniläisestä linjasta, joten silloin oli syytäkin vaihtaa nimeä. Sitä on kuitenkin vaikea käsittää, että "kommunistinen"-määritelmä tuotiin edelleen esille, vaikka sille ei ole mitään perusteita enää. Menikö juttu paremmin lukijoille perille, kun siinä annettiin ymmärtää, että kyse oli Valko-Venäjän kommunistien mielipiteistä? Kahta kuukautta myöhemmin nimi oli kuitenkin lehdessä oikeassa asussaan. Tosin siinäkin se oli "Reilun maailman" muodossa, vaikka yleisemmin käytetty käännös on ollut "Oikeudenmukainen maailma". "Kommunistinen"-määritelmää ei enää kuitenkaan esiinny eikä pidäkään.

Puolen valinta

Näkykö kyseisen puolueen linjanmuutos ja puolen valinta nyt tämän päivän tapahtumiin nähden? Näin näyttäisi käyneen. Oikeudenmukainen maailma-puolue korostaa kannanotossaan 12.8, että jo ennen vaaleja alkaneiden protestien ai-

noa alkuunpanija olisi ollut "Valko-Venäjän kansa". Puolueelta on jäänyt huomaamatta, että ulkoiset voimat ja niiden kanssa yhteistyötä tehneet valkovenäläiset tahot ovat toimineet täysin samoin kuin aieminkin vastaavissa "värväilykäsyrityksissään". Päämääränä on ollut Valko-Venäjän kansainvälispoliittisen suuntauksen muuttaminen Ukrainan ja eräiden muiden maiden tapaan. Samalla Venäjän "piirittäminen" on voinut jatkua määrätietoisesti ja Naton tavoitteiden mukaan. Venäjän ja Valko-Venäjän valtioliiton hajottaminen olisi tässä yhtenä väliaskelmana. Yhdysvallat ja EU ovat tukeneet Valko-Venäjän vastaista protestiliikettä taloudellisesti. Summat eivät ole olleet mitenkään vaatimattomia. Saksa on antanut auliisti poliittisen tukensa oppositiolle. Onhan sillä historiallista kokemusta, kun se on kahteen kertaan miehittänyt Valko-Venäjän aluetta. Näin tapahtui sekä ensimmäisen että toisen maailmansodan aikana. Olisiko

jotain jäänyt hampaankoloon, kun kummallakin kerralla tuli lähtö Valko-Venäjältä?

Valko-Venäjän kommunistit

Valko-Venäjällä on kuitenkin edelleen kaksi kommunistista puoluetta, jotka eivät hyväksy minkäänlaista Ukrainan Maidanin valkovenäläistä versiota. Toinen näistä, Valko-Venäjän kommunistinen puolue, oli vaalien aikaan ja nyt niiden jälkeenkin mukana laajassa kansanrintamassa varmistamassa presidentti Lukashenkan uudelleenvalintaa. VVKP on toiminut yhteistyössä kommunistisen nuorisoliiton, Liberaalidemokraattisen puolueen, Valko-Venäjän patrioottisen puolueen sekä 33 laajan kansalaisjärjestön kanssa. Kansalaisjärjestöissä ovat mukana mm. ammattiliittojen keskusjärjestö, kaikki sotaveteraanijärjestöt ja monet muut eri alojen järjestöt. Toinen ja pienempi kommunistinen puolue, Valko-Venäjän kommunistinen työväenpuolue, on toistaiseksi vailla viranomaisten rekisteröintiä, joten sen osallistuminen "viralliseen" toimintaan, kuten esimerkiksi vaaleihin, ei ole ollut mahdollista.

Yhteenotot viranomaisten kanssa

Heti vaalien jälkeen julkaistussa mainitun vasemmistopuolueen kannanotossa puututaan mm. väitettyyn viranomaisten väkivaltaiseen toimintaan, mutta ei kerrota keiden toimesta alkoivat suunnitellut yhteenotot järjestyksenvälvojen kanssa jo heti vaalien jälkeisinä päivinä. Opposition ääriainesten provokaattorit hyökkäsivät omintakeisella aseistuksellaan viranomaisia vastaan. Mukana oli myös puolalaisia, liettualaisia ja ukrainalaisia ammattihaikioita. Maidanin äärioikeistolaisia veteraaneja oli tullut Ukrainasta kymmeniä, ellei satoja, rajan yli opettamaan valkovenäläisille tarvittavia toimintatapoja. Näistä alkukahinoista kerrotaan Kansan äänen edellisessä numerossa julkaistussa VVKP:n Minskin kaupunkikomitean vetoomuksessa.

Jaakko Ahvola
Kansan ääni 5/2020

Kansanrintamasta turva hyvinvointiyhteiskunnallemme

Leipäjonoista on tullut arkipäivää. Niidenhän piti olla vain väliaikainen ratkaisu tilapäiseen apuun, mutta ne ovat tulleet osaksi vakiintunutta avustustoimintaa, joka perustuu vapaaehtoistyövoimaan ja vapaaehtoisien lahjoittajiin. Koronakriisi toi näkyväksi sen, miten hyvinvointivaltiomme ei pystykään huolehtimaan niistä kansalaisista, jotka ovat joutuneet työttömiksi tai lomautetuiksi ja joukkoon kuuluvat myös opiskelijat ja pieneläkeläiset. Ruoka-apuun turvautuvien joukko on hyvin kirjava.

Tämä tilanne on jatkunut lähes 30 vuotta ensimmäisestä lamasta lähtien. Maassa ovat hallitukset vaihtuneet. Yksikään hallitus ei ole kuitenkaan kyennyt ratkaisemaan köyhyysongelmaa, vaikka se olisi täysin mahdollista ratkaista. Tarvittaisiin vain poliittinen päätös, mutta sen esteenä ovat omanedun tavoittelijat, kähmijät ja hyväveli-järjestelmä.

Tämänhetken liberaalimarkkinatalous-järjestelmämme on osoittanut epäoikeudenmukaisuutensa tulonjaossa ja kansalaisten tasa-arvoisessa kohtelussa. Kaiken tämän taustalla on EU, joka kokonaisuudessaan on nykyisen liberaalimarkkinatalouden Mekka.

Herääkin kysymys, miten voimme tehdä riittäviä muutoksia, kun nykyinen järjestelmä ei toimi. Tarvitsemme uudenlaista ajattelua, joka olisi tälle kulutus-

yhteiskunnalle vastaisku ja pyrkimyksenämme pitäisi olla kestävä kehityksen yhteiskunta. Talouden hoidossa tarvitaan suunnitelmallisuutta, jossa hoidetaan kaikki ja huomioidaan kaikkien tarpeet sosiaalisesta asemasta riippumatta.

Tarvitsemme kansanrintamaa, joka muodostaisi yhtenäisen voiman nykyistä liberaalimarkkinataloutta vastaan ja lähtisimme rakentamaan todellista hyvinvointiyhteiskuntaa, joka rakentuu oikeudenmukaisuuden periaatteelle, jossa demokraattisilla voimilla on vaikutusvalta yhteiskunnan kehittämisessä tasa-arvoisemmaksi, oikeudenmukaisemmaksi, paremmaksi paikaksi meille kaikille elää.

Meidän täytyykin sanoa nykyiselle kulutusyhteiskunnalle: Nyt riittää!

Risto Tammi

Politiikan- vai totuuden jälkeinen aika

Kehittyvä media someineen on keskustelussa joutunut vastaajan asemaan ns. "totuuden jälkeistä aikaa" ruodittaessa. Samaan tahtiin median kehittymisen kanssa ovat vaalien äänestysprosentit laskeneet pitkällä aikavälillä. "Totuuden jälkeinen aika" on kannustanut osallistumattomuuteen, yhteisöllisyydestä vetäytymiseen. On riittänyt, että saa sanoa pahan sanan SOME:ssa tai näkyvämmiin "oikeassa mediassa".

Äänestysprosenttien laskevasta trendistä harvoin kuulee syytetävän kotia tai koululaitosta, jotka kuitenkin tarjoavat ne eväät, joilla yhteisöllisyyteen tai yksilöllisyyteen kasvetaan. Yksilöllisyyttä on viimeiset vuosikymmenet korostettu yhteisöllisyyden ja tasa-arvon oikeutuksia kaventaen. Media koko laajuudellaan, SOME:sta sanomalehdistöön, on rakentanut yksilökeskeisen ajattelun oikeutusta, hyväksyttävyyttä.

Kasvatuksen ja koulutuksen tuloksia tarkasteltaessa esiin nousee asteittain rapautunut PISA-menestys, joka ei kuitenkaan mitata yhteisöllisiä taitoja, vaan tuot

taa "yksilöllisiä kykyjä" talousjärjestelmän-, kapitalismin käyttövoimaksi. Yhteisöllisyyden- ja kansalaisyhteiskunnan rapautuessa saavutimme suurimmat PISA-menestykset, siirryimme "totuuden jälkeiseen aikaan". Onko menestyksistä syytä olla huolissaan, jos sen kääntöpuolella on oppiminen toisistamme välittämiseen, paluu yhteisöllisyyteen, paluu politiikkaan?

Nykyään "lähdetään mukaan politiikkaan", ymmärtämättä, että siinähan ollaan mukana subjektina – useimmin objektina – koko elämän ajan. "Lähtemisellä" tarkoitetaan pyrkyä jonkinlaiseksi subjektiksi, päättäjäksi, julkisuuden

henkilöksi. Kaikki ovat vaalikelpoisia. Ehdolle kuntavaaleihin voi "ilmoittautua", yhteisöt (puolueet) voivat tarpeen tai sääntöjensä mukaan suorittaa "karsintaa". Yhteisö ei valitse ehdolle, vaan yksilö "ilmoittautuu" omine osaamisineen ja ansioineen.

Yhteiskunnan "ylipolitisoitua" 70-luvulla, seurasi pysyvä vastaisku yksilöä "ylikorostavalla" maailmankuvalla, politiikan ja myöhemmin totuuden jälkeiseen aikaan. Suunta yksilöön on seurannut "politiikan ja totuuden jälkeisestä ajasta", ja se on syönyt taloudellisia edellytyksiä, kasvat-
taa ja kouluttaa yhteisöllisyyteen, niin kodeista, varhaiskasvatuksesta kuin koulultakin. Yhteiskunta on syklinen, jatkuvassa "heiluriliikkeessä", jossa on lupa odottaa paluuta politiikkaan ja totuuteen, niiden myötä yksilöstä yhteisöön.

Hannu Ikonen
Liekka

Korean työväenpuolue 75 vuotta

Korean työväenpuolue vietti 75-vuotisjuhlaansa 10. lokakuuta tänä vuonna. Puolue perustettiin vuonna 1945, mutta sen juuret ulottuvat 15 vuotta kauemmaksi, aina vuonna 1930 pidettyyn Kalunin konferenssiin saakka.

Maanviljely kehittyä KDKT:ssä. Sunchon uusi fosforilannoitetehtas avattiin 4.5.2020. Tämä on suuri edistysaskel maanviljelyn alueella.

Alas imperialismi unioni (lokakuu 1926 - elokuu 1945)

Korean niemimaa oli Japanin miehittämä vuodesta 1905 alkaen. Brutaali miehitys johti vastarinnan nousuun, joka oli aluksi satunnaista. Kim Il Sung ryhtyi organisoimaan systemaattisempaa vastarintaa ja perusti "Alas imperialismi unionin", joka piti ensimmäisen kokouksensa 17.10.1926 Huadianissa, Kiinassa. Unionin tavoiteohjemaan kirjattiin japanilaisvastainen taistelu sekä itsenäinen ja riippumaton Korea.

Ensimmäinen puolueorganisaatio perustettiin Jingmyonin koulussa Kalunissa, Kiinassa 3.7.1930. Tätä ns. Kalunin konferenssia pidetään Korean työväenpuolueen alkuna. Nanhutoun tapaamisessa helmi-maaliskuun vaihteessa 1936 sovittiin järjestön merkittävästä laajentumisesta, perustettiin Mantšurian osasto, muita osastoja pohjoisille alueille ja myös osastoja maan eteläisempiin osiin.

Saman vuoden toukokuussa perustettiin isänmaan vapautusjärjestö (ARF), josta tuli ensimmäinen japanilaisvastainen joukkojärjestö. Tämä joukkojärjestö vahvisti myös puolueen toimintaa ja kannatusta. Taistelu jatkui ja vastarinta voimistui, mikä johti maan vapauttamiseen yhdessä neuvostojoukkojen kanssa 1945.

Pohjois-Korean kommunistisen puolueen ja Pohjois-Korean työväenpuolueen perustaminen (elokuu 1945 - helmikuu 1948)

Japanin miehitysvalta päättyi 15.8.1945. Korean niemimaalla on ulkomaisia joukkoja niin pohjoisessa kuin etelässäkin. Raja kulki 38. leveyspiirillä. Kim Il Sung näki tärkeäksi perustaa kommunistisen puolueen mahdollisimman nopeasti vastaamaan uuden yhteiskunnan

rakentamisen haasteisiin.

Pohjois-Korean kommunistisen puolueen perustava kokous pidettiinkin Pjongjangissa 10.-13.10.1945. Ensimmäisinä tehtävinä ryhdyttiin suorittamaan maatalousuudistusta ja muita demokraattisia uudistuksia. Perustettiin kansan hallitus.

Pohjois-Korean kommunistisen puolue muodosti yhdessä Korean uuden demokraattisen puolueen kanssa Pohjois-Korean työväenpuolueen elokuussa 1946. Korean työväenluokka oli verrattain vähälukuinen, joten oli tärkeää mobilisoida työläisten lisäksi yhteistyöhön talonpojat, intellektuaalit ja kansalliset kapitalistit. Maareformi oli tässä avainasemassa. Sillä se sai aikaan talonpoikain vankumatoman tuen uuden yhteiskunnan rakentamiselle.

Pohjois-Korean työväenpuolueen II kongressi (maaliskuu 1948 - maaliskuu 1956)

Pohjois-Korean työväenpuolueen II edustajakokous pidettiin maaliskuussa 1948. Se asetti tavoitteeksi maan rauhanomaisen jälleenyhdistämisen ja demokratian vahvistamisen pohjoisessa. Nähtiin tärkeäksi panostaa ideologiseen työhön kansan keskuudessa. Pohjois-Korean työväenpuolue muutti nimensä Korean työväenpuolueeksi vuonna 1949.

Amerikkalaiset hyökkäsivät pohjoiseen 25.6.1950. Kolme vuotta kestänyt Korean sota alkoi. Kansan hyvinvointiin pyrittiin panostamaan mahdollisuuksien mukaan sodasta huolimatta. Maksutonta terveydenhuoltoa vahvistettiin ja lasten koulunkäynti jatkui sodasta huolimatta.

Sodan jälkeen alkoi voimakas jälleenrakennus Korean työ-

väenpuolueen johdolla. Maa oli rautioina ja jälleenrakennus jouduttiin aloittamaan tyhjistä.

Vuonna 1955 pidettiin puolueen ideologisten virkailijoiden I konferenssi. Pääpaino pantiin dogmatismiin vastaiseen taisteluun ja juche-aatteen vakiinnuttamiseen. Juche-aatteen kolme peruseriaatetta ovat riippumattomuus politiikassa, omavaraisuus taloudessa ja itseluottamus puolustuksessa.

Korean työväenpuolueen III kongressi (huhtikuu 1951 - elokuu 1961)

Kolmannessa edustajakokouksessa sovittiin voimakkaasta panostuksesta maan teollistamiseen. Siellä vahvistettiin myös KDKT:n ulkopolitiikan suuntaviivat. Tavoitteena oli edistää yhden Korean mallia mm. suhteessa YK:iin ja muihin kansainvälisiin järjestöihin.

Kolmannessa edustajakokouksessa vahvistettiin viisivuotissuunnitelma vuosille 1957- 1961, päätettiin edistää kansakunnan jälleenyhdistämistä, puolueen ideologista yhtenäisyyttä sekä voimallista sosialismin rakennustyötä.

Tuolle ajanjaksolle sijoittuvat Chollima-liikkeen synty teollisuudessa sekä Chongsan ri hengen ja -metodin synty maataloudessa. Molemmat olivat joukkoliikkeitä, joissa pyrittiin voimalliseen sosialismin rakentamiseen ylittämällä merkittävästi viisivuotissuunnitelman asettamat tavoitteet. Teollisuus ja maatalous kääntyivät näiden liikkeiden vuoksi kasvuun.

Korean työväenpuolueen IV kongressi (syyskuu 1961 - lokakuu 1970)

Korean työväenpuolueen neljännessä edustajakokouksessa asetettiin tavoitteeksi sosialismin teollistamisen toteuttaminen ja kokouksessa hyväksyttiin ensimmäinen seitsenvuotissuunnitelma vuosille 1961- 1967.

Kuuban ohjuskriisi ja ydinaseiden siirtyminen sukellusveneisiin muuttivat viholliskuvaa ja taloudellisen rakennustyön ohessa painotettiin aikaisempaa enemmän vahvaa puolustusta. Kansanarmeijasta päätettiin tehdä kaaderiarmeija. Armeija piti modernisoida ja koko kansa aseistaa. Koko kansan aseistamisella tarkoitetaan ensisijaisesti ideologisen yhtenäisyyden lisäämistä. Tämän toteuttamiseksi puolueen yksimielisyyttä samoin kuin puolueen, armeijan ja kansan yhteyttä piti edelleen vahvistaa.

Tuolle ajanjaksolle sijoittuu amerikkalaisten lisääntynyt painostus, häirintä ja vakoilu KDKT:n lähialueilla, aluevesillä ja ilmassa. Mm. vakoilualus Pueblo pidätettiin ja sota-alus PCE-56 upotettiin Korean aluevesillä. Myös useita helikoptereita ammuttiin alas tai pidä-

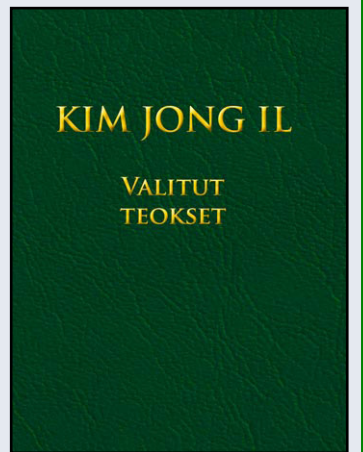

KDKT:ssä on meneillään suuri metsittämisohjelma. Tässä kuvassa yksi kolmesta keskustaimitarhasta, jossa tuotetaan metsäpuiden taimia.

Kim Jong Ilin kootut teokset

Pääsihteeri Kim Jong Ilin kootut teokset on ilmestynyt suomen kielellä. Kim Jong Il (1942-2014) toimi Korean työväenpuolueen johdossa presidentti Kim Il Sungin kuoleman jälkeen vuodesta 1994 alkaen. Kim Jong Ilin kootut teokset sisältää 16 teosta vuosilta 1976-2008.

Tuohon ajanjaksoon sijoittuu Neuvostoliiton hajoaminen ja Itä-Euroopan socialististen valtioiden siirtyminen kapitalismiin. Pääsihteeri Kim Jong Ilin teokset antavat hyvän kuvan siitä, miten korealaista sosialismia, juche-aatetta on kehitetty näinä haasteellisina aikoina vastaamaan kulloinkin olemassa olevaa maailmanpoliittista tilannetta. Niistä käy hyvin ilmi, mitä Korean työväenpuolue on ajatellut näistä muutoksista. Kirja sisältää myös teoksen "Juche-aatteesta", joka on mainio perusesitys siitä, mitä juche-aate tarkoittaa. Juche-aat-

teen opintoyhdistys on julkaissut teoksen Korean työväenpuolueen 75-vuotisjuhlan kunniaksi.

Kirjassa on 320 sivua. Sen myyntihinta on 17 euroa. Postikuluineen 20 euroa. Tilaukset sähköpostitse juha.kieksi@saunalahti.fi tai tekstiviestillä 045 671 3408.

tettiin KDKT:n ilmatilassa.

Korean työväenpuolueen V kongressi (marraskuu 1970 - syyskuu 1980)

Viidennessä edustajakokouksessa päätettiin edistää socialistista rakennustyötä kolmella vallankumouksella, ideologisella, teknologisella ja kulttuurivallankumouksella. Kongressi hyväksyi kuusivuotissuunnitelman vuosille 1971-1976.

Puolue asetti kaikkein tärkeimmäksi työksi ideologisen kasvatuksen. Teollisuuteen ja maatalouteen mutta myös kulttuuriin panostettiin aiempaa enemmän. Maaseudun olosuhteita parannettiin teknistämällä maataloutta ja rakentamalla moderneja kyliä. Kuuluisia vallankumouksellisia oopperoita sävellettiin tuolla ajanjaksolla.

Kolmannessa puolueen ideologisten virkailijoiden konferenssissa vuonna 1974 Kim Jong Il formuloi kimilsungismin. Vuonna 1970 toteutettiin ensimmäinen korkean tason neuvottelu pohjoisen ja etelän välillä Korean jälleenyhdistämiseksi. Tilaisuuden päätteeksi julkaistiin viiden kohdan julkilausuma maan jälleenyhdistämiseksi.

Korean työväenpuolueen VI kongressi (lokakuu 1980 - huhtikuu 2016)

Kuudennen edustajakokouksen aikaan sijoittuu socialistisen rakennustyön vahvistaminen mutta myös yllättäviä haasteita. Kokouksessa sovittiin juche-aatteen läpäisemisestä koko yhteiskunnassa. Tavoitteeksi asetettiin yksimielinen yhtenäisyys sosialismin rakentamisessa. Tämä tapahtui ideologista kasvatusta edelleen voimistamalla.

Puolue profiloitui 1980-luvulla kansainvälisesti anti-imperialismin edistämiseksi. Osana tätä politiikkaa järjestettiin Maailman journalistien liiton konferenssi 1983 ja Maailman 13. nuorisofestivaali 1989 Pjongjangissa. Socialismin

romahdus Itä-Euroopassa 1990-luvun alussa pakotti talouden uudelleen järjestelyihin. Tuolle ajalle sijoitui myös monta pahaa luonnonkatastrofia.

Presidentti Kim Il Sung kuoli 8.7.1994. Kim Jong Il valittiin Korean työväenpuolueen pääsihteeriksi 8.10.1997. Kim Jong Il kehitti songun aatteen ja -politiikan aikana, jolloin imperialistien painostus on ennen näkemättömän kovaa. Songun politiikan mukaisesti tällaisina aikoina vallankumouksen etujoukko on kansanarmeija. Myös maatalouden parantamiseen panostettiin.

Pohjoinen-etelä yhteistyölle asetettiin uusia toiveita, kun pohjoisen ja etelän korkean tason tapaamiset pidettiin 15.6. ja 4.10. vuonna 2000. Tämän politiikan mukaisesti avattiin Kaesongin erityistalousalue maiden rajalle ja pohjoisen ja etelän välinen rautatie yhdistettiin.

Pääsihteeri Kim Jong Il kuoli 17.12.2011. KDKT:n johtoon astui 11.4.2012 Kim Jong Un. Ryhdyttiin panostamaan erityisesti asumisen modernisaatioon.

Korean työväenpuolueen VII kongressi (toukokuu 2016 -)

Puolueen seitsemäs edustajakokous 2016 valitsi Kim Jong Unin puolueen puheenjohtajaksi. Kokous asetti tavoitteeksi yhteiskunnan modernisaation kaikilla sektoreilla. Ryhdyttiin panostamaan teollisuuden modernisaatioon, terveydenhuollon parantamiseen, koulutukseen ja IT-teknologiaan sekä elintason parantamiseen. Kokouksessa sovittiin myös voimakkaasta panostuksesta puolustukseen.

Uusia avauksia tehtiin pohjoisen ja etelän välillä vuonna 2018. Huhtikuussa annettiin molempien maiden johtajien Panmunjonin julistus ja syyskuussa Pjongjangin sopimus julistuksen tavoitteiden toimeenpanemiseksi. Puheenjohtaja Kim Jong Un tapasi presidentti Donald Trumpin kahteen otteeseen Singaporessa ja Vietnamin. Tämä oli sikäli merkittävä avaus, KDKT:n ja USA:n johtajat tapasivat ensimmäistä kertaa.

Vuoden 2019 lopulla alkanut Covid-19 pandemia on muuttanut maailman tilanteen. Korealainen yhteiskunta osoitti vahvuutensa viruksen torjunnassa, sillä KDKT on harvoja maita, missä koronavirus ei ole päässyt leviämään holtittomasti.

Juha Kieksi

Täysin uusi Samjiyon kaupunki rakennettiin Peakdu-vuoren lähelle. Siellä sijaitsee myös hiihto- ja talviurheilukeskus.

TOISENLAINEN VENEZUELA 3.

Venezuelalainen Felipe Venegaz on 24-vuotias kahvinviljelijä ja yksi Che Guevaralle nimetyn kommuunin puheenjohtajista. Kommuuni sijaitsee Andien juurella rehevien kukkuloiden keskellä Méridan kaupungissa Mesa Julian kaupunginosassa. Siihen kuuluu useita osuuskuntia. Vuonna 1958 perustettu Mérida on Méridan osavaltion pääkaupunki ja Venezuelan Andien alueen tärkeimpiä kaupunkeja. Kolmiosainen artikkelisarja perustuu Venegazin antamaan haastatteluun, joka julkaistiin venezuelanalysisissa 5.6.2020 sekä omiin artikkeleihini Venezuelan bolivaarisesta vallankumouksesta v. 2001-2019.

Che guevaralainen kommuuni

”Kommuunissamme vallitsee hyvin guevaralainen asenne. Alueemme väestöstä suuri osa on alkuperältään kolumbialaisia. Mesa Juliassa elävistä ihmistä 40 % on muuttanut tänne Kolumbiasta väkivallan ja huumekaupan vuoksi. Muuttaessaan Venezuelaan he toivat matkassaan Che-hengen, jolla oli suuri merkitys kolumbialaisessa vallankumousliikkeessä. He istuttivat Chen alueellemme. Tämän vuoksi kommuunimme on nimetty Che Guevaralle.”

”Työmme ytimessä on taistelu niitä pieniä, sieviä mielihaluja vastaan, joita kapitalistinen järjestelmä syöttää meille. Me puolustamme elämän kollektivisointia ja vastustamme suurten maa-alueiden keskittymiä muutamien harvojen käsiin. Enemmistö Mesa Julian asukkaista on pientuottajia – pientilallisia, joilla on 2-10 hehtaaria maata. Tämä tekee meistä kaikista tasa-arvoisia, ja se vastaa Chen ajattelua. Alueella ei ole suurmaanomis-tajia eikä suuryrityksiä. Sosiaalinen tasa-arvoisuus on tärkeä arvo yhteisössämme.”

Guevaralainen suunnitelma

Felipe Venegazin mukaan Che on osa heidän elämänsä. Hänen ajatuksensa suunnittelusta ovat heille tärkeitä. He pyrkivät toteuttamaan hänen innoittamana omaa suunnittelujärjestelmäänsä. He ovat otaneet siinä tärkeitä askeleita kuten luomalla oman valuutan – cafe-ton. Chen projekti yksilön ja yhteisön vapauttamiseksi on muokannut

heitä poliittisesti. Tämä liittyy epäilemättä Chen taistelutahtoon ja hänen internationalismiinsa, joka joh-ti hänen omaan kuolemaansa Boli-viassa. Kommuunin monikansallinen kokoonpano tekee siitä myö-tuntoisen Chen ajatukselle vallanku-mouksen kansainvälisyydestä.

Suunnitelmalla oli keskeinen asema Che Guevaran teorioissa. Che katsoi, että suunnitelma on ihmisen ensimmäinen mahdollisuus valjastaa talouden lait, mm. Marxin löytämän työn arvolain vaikutus ihmisen käyttöön. Talouden suunnitelu on ainoa keino, joka tekee mahdolliseksi kehittää yhtä aikaa tuotantoa, luoda uudenlaiset ihmisten väliset suhteet, luoda uusi ihminen. Suunnitelma ei ole mikään maagi-nen taikasauva, eikä fetissi tai pak-kopaita. Sekin on ihmisten laati-ma. Siinä voi olla puutteita, mutta ne ovat aina oiottavissa. Suunnitel-man etu on, että se - toisin kuin ka-pitalismissa, ei ole sidottu tietyn yk-sittäisen alan tuottavuuteen vaan ai-noastaan koko yhteiskunnan koko-naistuotantoon. (RK)

Suunnitelmatalous Kuu-bassa ja Neuvostoliitossa

Neuvostoliitossa käytettyä talouden suunnittelun ja hallinnon tapaa, jos-sa kiinnitettiin päähuomio tuotet-tuihin määriin, Che kutsui taloudel-lis-kirjanpidolliseksi järjestelmäk-si (economic accounting system). Oma kuubalaista systeemiään hän nimitti budjettirahoitusjärjestel-mäksi (budgetary finance system). Kuubalaisessa budjettirahoitusjär-jestelmässä huomioidaan ihminen kaiken kehityksen keskipisteenä. Ih-misen tulee olla päähenkilö ja yhtä

aikaa pääkohde kaikenlaisissa kehi-tyspyrkimyksissä. Yhteiskunnan ke-hityksellä on merkitystä vain silloin, kun se palvelee ihmisen kehittämis-tä, vapauttaa heidän luovuutensa ja vierottaa heidät itsekeskeisyydes-tä. ”Me emme voi edetä kommuni-smiin, jos elämä sosialismissa on or-ganisoitu kuin susien välinen kilpai-lu, kuten oli laita kapitalistisessa yh-teiskunnassa”. (RK)

Kommuuni mahdollistaa ihmisten etsiä ratkaisuja yhteisönsä ongelmille

”Venezuelan nykyisessä kriisissä vallitsee eräänlainen hallitsemat-tomuus, joka suo meille mahdolli-suuden edetä nopeammin. Tämä voi tuntua ristiriitaiselta, mutta sitä se ei ole. Maamme instituutiot toi-mivat edelleen porvarillisella logii-kalla, joten kriisin heikentäessä ni-tä yhdistävät kansanvallan hankkeet voivat vastaavasti vahvistua. Hallit-tavuuden puute suo itsehallinnolle mahdollisuuden kasvaa ja tulla to-delliseksi vaihtoehdoksi. Meistä on muodostunut tietyllä tavalla vaihto-ehto ihmisille, kun he joutuvat koh-taamaan institutionaalisen tyhjiön. Tämän tilanteen ansiosta voimme päästä eroon Maduron ja Guaidon vastakkainasettelusta. Seuraamal-la Chen ja Chávezin jalanjalkia, me voimme osoittaa todellista edisty-mistä ja todellisen yhteiskunnallisen vaihtoehdon. Kommuuni näyt-tää, että on mahdollista tehdä jo-tain. Me voimme olla toimijoita, jot-ka voivat muuttaa todellisuutta ym-päriällämme!”

”Tämä maa on lähes miljoon-neliökilometrin laajuinen ja suurin osa maasta on hyvin hedel-mällistä. Siksi voimme tehdä tällä viljelemällämme neliökilometrillä jotain. Voimme tuottaa kahvia ja itsehallintoa ihmistemme parissa. It-se asiassa me koemme sen joka päi-vä. Tämä kriisi tarjoaa ihmisille syyn ajatella toisella tavalla. Se saa hei-dät ymmärtämään, että hekin voi-vat ajatella ja tehdä itse ratkaisuja. Se avaa oven uudelle käytännölle.”

Ruokaomavaraisuutta pyritään Venezuelassa tänään monin tavoin turvaamaan. Se on myös Che Guevara-kommuunin tavoite.

Kommuunit sosialismin rakentamisen välineenä

”Ja vaikka on totta, että Kommuunien liiton jäsenkommu-nit eivät istu maamme hallitukses-sa ja voi sanoa sen tavoin toimitta-vansa perheille seitsemän miljoo-naa CLAP-ruoka-apulaatikkoa kuu-kaudessa - koska me emme hallitse valtiota ja koska meillä ei ole edes muskeleita sellaiseen. Voimme kuitenkin todeta hallitukselle ja etenkin ihmisille kommuunin mallin olevan ainoa polku, joka voi tarjota ulos-pääsyn nykyisestä kriisistä. Jos krii-si ratkaistaan kapitalistisilla välineil-lä ja keinoilla, se vain edistää kansan kärsimystä. Loppujen lopuksi logiik-kamme ei ole liikeyrityksen tai por-varillisen valtion logiikkaa. Me us-komme ratkaisun olevan työtäteke-vä kansa, joka työskentelee käsi kä-dessä yhteisen hyvän puolesta.”

”Vielä eräs seikka, joka on meille tärkeä. Saattaa olla, että hal-litus ryhtyy neuvottelemaan Loren-zo Mendozan (Venezuelan suurim-man ruokajakeluketjun Alimentos Polarin omistajan) kanssa. Tämän neuvottelun on oltava vain kuiten-kin taktista ja lyhytaikaista... Toisaal-ta hallituksen on neuvoteltava kom-muunien kanssa, koska ne muodos-tavat bolivaarisen vallankumouksen strategisen ytimen.”

”Uuden näkemyksen elämä-s-tä täytyy saavuttaa hegemonia. Me teemme tätä omalta osaltam-me tarjoamalla käytännön esimerki-ä. Hallituksen on myös osoitettava olevansa sitoutunut vallankumouk-selliseen strategiaan. Tarvitaan uusi

suhde luontoon, uusi politiikan te-kemisen muoto, uusi oikeudenmu-kainen talous ja uusi vapautettu yh-teiskunta, jonka avulla ihmiset voi-vat tyydyttää perustarpeensa. Tarvi-taan myös yhteiskunta, joka voi tar-jota heille myös taidetta, kulttuu-ria, koulutusta ja vapaa-aikaa. Py-rimme siihen, että meillä kaikilla oli-si samanlaiset elinolosuhteet, jotta me pystymme unelmoimaan ja saa-vuttamaan unelmamme yhdessä. Muutamalla sanalla sanoen. Me ha-luamme paremmat suhteet ympä-ristöömme sekä rauhalliset ja sopu-sointuiset suhteet keskuuteemme.”

Taloussaarrosta, koronaviruk-sesta, öljyn hinnan laskusta ja Yh-dysvaltojen tukemista Venezuelan oikeisto-opposition yrittämistä val-lankaappauksista huolimatta boli-vaarinen vallankumous kohti toisen-laista Venezuelaa jatkuu yhä.

Suomennos ja toimitus: Matti Laitinen, Hands Off Venezuela - Finland

Lähteet: Venezuelanalysis 5.6.2020: Cira Pascual Marquina: Learning to Dream Together: A Conversation with Felipe Venegaz; ML:n omat artikkelit bolivaarisesta vallanku-mouksesta v. 2001-2019; Antonio Gramsci: Työväenluokan yhtenäi-syys, Edistys 1976; Carlos Tablada: Che Guevara: Economics and Po-litics in the Transition to Socialism, Pathfinder 1989 (suomennos Rei-jo Katajaranta) ja Poliitikan teorian moderneja klassikkoja, toim. Jukka Kanerva, Gaudeamus 1989.

Jack London tunnetaan parhai-ten merkittävänä erämaiden ja luonnon aiheiden kuvaajana. Yhtä merkittävä London on yhe-teiskunnallisena taistelijana. ”Rautakorko” on Londonin tie-don- ja elämänrakkauden sum-ma, hänen tuotantonsa avainteos. Kustantajat ovat hyväk-syneet Londonista vain puolik-kaan. Proletaarikirjailija Lon-don on yritetty mitätöidä, kir-joittaa Peter von Bagh 1977 il-mestyneen Matti Rossin uuden suomennoksen esipuheessa.

”Rautakoron” hahmottamisen vuosi-na - teos on kirjoitettu 1906 ja jul-kaistu 1908 - amerikkalainen työ-väenpuolue kasvoi joukkopuo-lueeksi. Aikaisemmin työväenlii-ke oli ollut ensimmäisen polven siirtolaisten pienryhmätoimintaa. Näihin vuosiin sijoittuu myös Jack Londonin aktiivisin kausi työväen-liikkeen riveissä. Pääoman ja työ-väestön välit olivat kärjistyneet dramaattisella tavalla. Jopa maan presidentti Grover Cleveland oli vuonna 1888 todennut, että ”trus-tit, pääoman liittoutumat ja mo-nopolit, tallaavat kansalaisia kuo-lemaan rautakoron alla”. Republi-

Rautakorko

kaaniset ja demokraattiset presiden-tit tulivat ja menivät, mutta Morga-nit ja Rockefellerit jäivät. Työvoimaa alettiin laskea tavarana niin kuin teräksen tai paperin hintoja. Työ-päivän pituus oli 12-14 tuntia. Vuon-na 1886 oli Chicagossa ensimmäise-nä toukokuuta yritys tehdä yleislak-ko 8-tuntisen työpäivän puolesta. Jo silloin oli käytössä mustalista ja rik-kurien ammattikunta. Yhdysvaltoi-hin tuli vuosina 1860 - 1900 noin 14 miljoonaa emigranttia, joista monet aloittivat tosiasiallisina teollisuusor-jina. Kun ainoana vaihtoehtona oli menehtyminen nälkään, heitä saat-toi kiristää palkkojen polkemiseen ja lakkojen murtamiseen.

Jack London syntyi 12.1.1876. Lapsuus oli puutteen, suoranaisen nälän, kovien työurakoiden ja alem-muudentuntojen kehää ja lapsi jou-tui usein varastamaan ruokansa. Mutta sitten nuorukainen alkoi kir-joittaa. Hän oli ahminut kirjoja lap-

sesta pitäen, jo 1893 hän voitti eri-koisartikkelillaan kirjoituskilpailun. Kasvu ammattikirjailijaksi toteutui kovan ruumiillisen työn sekä anka-ran, kaikkea ahmivan itseopiskelun vuosina.

Klondiken kultalöydöistä le-vinneen tiedon jälkeen London hakeutui heti pohjoiseen. Kerto-mukset Alaskasta ovat voulleet enemmän rikkauksia, kuin menes-tyksekkäimmät huuhtojat. London toimi myös sotareportterina Afrikas-sa ja Venäjän-Japanin sodassa. Työ-väenliikkeen riveissä tapahtuneen toiminnan ja kirjoittamisen rinnalla syntyivät hienoimmat novellit ja ro-maanit ”Merisusi” (1904), ”Rautakor-ko” ja ”Martin Eden” (1909). Jack Lon-don kuoli 22.11.1916.

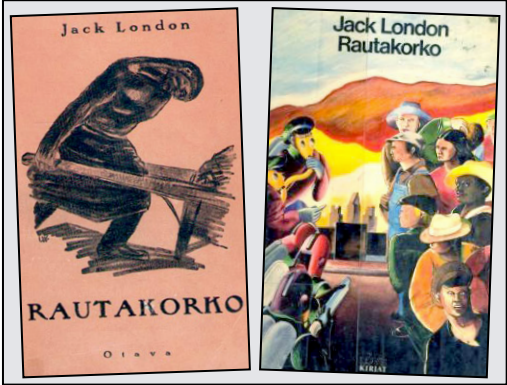
”Rautakorko” on kuvaus sisäl-lissodasta, vallankumouksesta ja vastavallankumouksesta. Mitta-suhteet ovat eepiset. Ernest Ever-

hardin hahmon kaut-ta ”Rautakorko” on kunnianosoitus koko-naiselle proletaarien sukupolvelle. Romaanin uumenista syök-syy tietomäärä, jo-ka on hellittämättö-mien opiskelujen tu-los. Se ei pyri vähem-pään, kuin jonkin-laiseen Marxin ”Pää-oman” kansanpainok-seen: selittämään, mi-ten kapitalismi toimii, mitkä ovat luokkayhteiskunnan lainalaisuudet, arvioi kirjan esipuheessa Peter von Bagh.

”Rautakorko” on monessa suhteessa aavemaisen täsmälli-nen enteily fasistisen hallinnon ta-lousjärjestelmästä, hallitustyylistä ja myös sen poliittisesta psykologiasta. London ennusti vuoden tarkkuudel-la hetken, jolloin natsismi pääsi val-taan. Rahavallan ja toisaalta kurjis-tumisen jyrkkä ja kärjistyvä kaksi-naisuus on pelkistetty mestarillises-ti. ”Isänmaallisuus” silloin, kun pää-paino on uskollisuudessa rahalle, on pelkkää lumetta.

Monien pohjoisamerikka-laisten lailla London kunnioitti rajattomasti maansa suurmiehiä: Washingtonia ja Lincolnia. Mut-ta kunnioituksen täytyi perustua konkreettisiin seikkoihin: siihen Lincolnin, joka sanoi että ”kaikki mikä vahingoittaa työläisen asiaa on petos Amerikkaa kohtaan” ja ”Vapaus ennen omaisuutta; ihmi-nen ennen dollaria”. Jack London katsoi, että ainoastaan sosialismi tekee tämän mahdolliseksi: ”Rau-takorko” on tämän vakaumuksen vaikuttava todistuskappale.

Elina Tala

Historiallisen materialismin perusteista (5/2)

Kansan äänen numerossa 5/19 aloitimme historiallista materialismia käsittelevän artikkelisarjan, joka muodostaa pohjan aineistoksi historiallisen materialismin perusteiden opiskeluun. Nämä kirjoitukset perustuvat Kommunistien liiton ja DSL:n ”Marxilaisen pyhäkoulun aineistoihin.” Kirjoitimme KÄ 5/19 ingressissä työväenliikkeen ha- jaannuksen yhden perussyyn olevan, että meiltä puuttuu tänään yhtenäinen suuntaa luova tieteellinen maailmankatsomus. Marxilaista maailmankatsomusta ei ole päivitetty vastaamaan tieteen uusiin saavutuksiin. Saman asian sanoimme myös KÄ:n numerossa 3/18 artikkelissa ”On palattava Marxiin ja Leniniin (3)”. Siinä torjuimme väitteet, että materialistinen historiankäsitelmä olisi marxilaisuudelle vieras näkökanta. Tarvitsemme dialektisen- ja historiallisen materialismin opintoaineiston, jossa näytetään, mitä tieteen uudet löydöt merkitsevät työkansan maailmankatsomuksen ja toiminnan kannalta. Ensimmäisessä osassa käsitelimme kysymystä ”Mitä on historiallinen materialismi ja mikä on sen tutkimuskohde. Kahdessa seuraavassa numerossa (KÄ 6-7/19) käsitelimme yhteiskuntataloudellisen muodostuman käsitettä. KÄ:n numeroissa 1-2/20 käsitelimme yhteiskunnan perustan ja päällysrakenteen vuorovaikutusta. KÄ:n numerosta 3/2020 alkaen tarkastelemme eri tuotantotapoja ja niiden historiallista kehitystä. Tämä muodostaa pohjaa arviolle yhteiskuntakehityksen tulevasta suunnasta. KÄ:n numeroissa 4-5/2020 tarkastelemme luvussa 5 orjanomistuksellisen yhteiskunnan historiallista rakennetta ja merkitystä. Tämä teema jatkuu vielä vuoden viimeisessä numerossa (KÄ 6/2020).

5. Orjanomistuksellinen tuotantotapa [osa 2]

5.9 Luokkayhteiskunnan historiallisen kehitysprosessin muotoutuminen

Egyptin kehitys jo osoittaa, miten historiallinen kehitysprosessi muotoutuu ja yhteiskuntakehityksen lainalaisuudet erilaisissa olosuhteissa ohjaavat historiallista kehitystä. Historiallinen materialismi selvittää mm. tuotantovoimien ja tuotantosuhteiden vastaavuuden lain sekä maantieteellisen (geografisen-) tekijän samanaikaista vaikutusta yhteiskuntakehityksen taustalla, jonka tuloksena näemme ihmiskunnan historian. Valtaosalle ihmisistä historia näyttäytyy erilaisten sattumanvaraisten tapahtumien jonona. Monet näkevät tämän taustalla merkitävien yksilöiden, kuninkaiden ja sotapäälliköiden, teot ja vaikutuksen. Asia on kuitenkin päinvastoin. Marx jo totesi: ”Ihmiskunta asettaa itselleen aina vain sellaisia tehtäviä, jotka se voi ratkaista, sillä lähemmin asiaa tarkasteltaessa havaitaan aina tehtävän ilmaantuvan vasta sitten, kun sen ratkaisemisen aineelliset ehdot ovat jo olemassa tai ainakin tulemisensa prosessissa.” (Marx, kansantaloustieteen arvostelua, s. 17-18 KK Helsinki 70) Niinpä tuotantovoimien kehitys synnyttää aina uusia mahdollisuuksia, joiden perusteel-

Babel oli iso kauppapaikka, joka sijaitsi Intian ja Välimeren satamien välissä. Järjestäytynyttä kaup- pa ei voinut olla ilman lakeja. Ku- vassa yläosa kivipatsaasta, johon lakien teksti on hakattu. Reliefis- sä oikeudenmukaisuuden jumala ohjentaa Hammurabile sauvan. Tässä vakuutetaan ihmisille, että lait ovat jumalien säätämiä. Kivi löytyi muinaispersialaisesta Susan kaupungista. Se oli kuljetet- tu sinne sotasaaliina XII vuosisa- dalla eaa. Kivessä Hammurabin lait ovat säilyneet 3500 vuotta.

la yhteiskunnan päättäjät suunnit- televat toimenpiteensä. Luokkaval- tioiden maantieteellinen alue laa- jenee. Uudet valtiolliset muodostu- mat syntyvät nojautuen edeltävään aineelliseen perustaan. Tältä pohjal- ta tarkastelemme Euraasian histo- riankehityksen pääpiirteitä orjaval- tioiden kaudella.

5.10.1 Mesopotamia/Baby- lonia

Eufraatin ja Tigrisin alue Mesopota- mia (kaksoisvirran maa) oli myrskyl- listen soitin, jossatulluvien ja hyön- teisten aluetta, jossa alkuyhteisöllin- nen ihminen ei tullut toimeen. Kuit- tenkin, kun tuotantovoimien ke- hityksen tuloksena täällä opittiin muokkaamaan ja viljelemään maa- ta sekä rakentamaan vesijärjestel- miä, hedelmällinen maa alkoi tuot- ta runsaasti lisätuotetta. Kuten Egyptissä, Mesopotamiassa kehittyi- vä naapuriyhteisö ja orjanomistuk- selliset kaupunkivaltiot n. 3000 eaa. Kuparin valmistus opittiin samaan aikaan kuin Egyptissä. Mesopota- mia oli kuitenkin Egyptiä edullisem- massa geopolittisessä asemassa sil- loisen lännen ja idän välisten kaup- pateiden varrella. Kaupunkivaltioi- den yhdistymisprosessin tulokse- na myös Etelä-Mesopotamiaa syn- tyi iso orjavaltio Babylonian sama- nimisen kaupunkivaltion mukaan. Egyptin tapaan Babylonian orjavaltio syntyi varhaisessa vaiheessa, kos- ka näillä alueilla oli mahdollisuus jo alkeellisimmillakin työkaluilla tuot- ta runsaasti lisätuotetta. Köyhän kansanosan ja orjien alistamiseksi myös Babyloniansa syntyivät kaikki luokkavallan instituutiot: sotaväki, vankilat, verotus, virkamiehet. Laa- jimmilleen Babylonia kehittyi noin 1800 eaa. kuningas Hammurapin aikana, jolloin maahan synnytettiin ”Hammurapin lainsäädäntö” suojaa- maan omistavan luokan oikeuksia.

5.10.2 Assyria

Mesopotamian pohjoisosassa Tig- ris-joen varrella sijaitsi Assyria. Siel- lä vallitsi karumpi ilmasto ja oli vä- hemmän viljelykseen sopivaa maa- ta. Oli metsää ja vuoria. Tigrisin var- rella oli viljelykseen sopivaa maata. Näissä oloissa kyettiin tuottamaan lisätuotetta myöhemmin kuin Eyp- tissä ja Etelä-Mesopotamiassa. Lisä- tuotteen aikaansaamiseksi oli välttä- mätöntä maksua nopeasti muual- la kehittyneet tuotantomenetelmät ja kehittää niitä edelleen. Tämä edel- lytti Assyrian olosuhteissa ankaram-

paa työtä. Siksi assyrialaiset kyke- nivät kehittämään uusia keksintöjä mm. raudan valmistuksen puuhiilen avulla jo noin v. 1000 eaa..

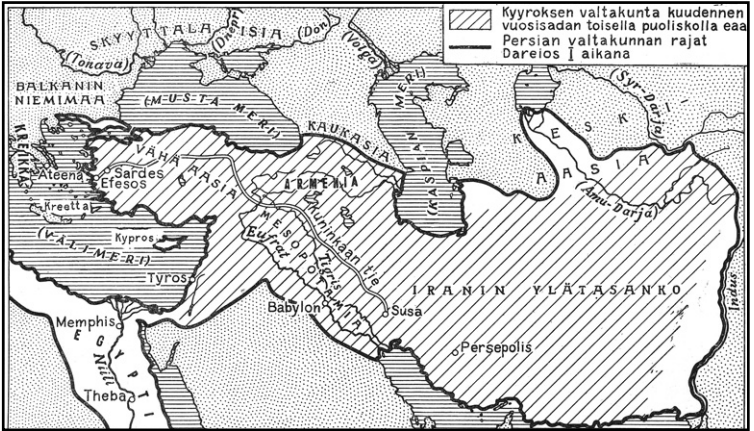
Assyriassa kehittyi or- janomistuksellinen valtio Eyp- tiä ja Mesopotamiaa myöhem- min, mutta näistä geopolittisistä syistä kehitys oli nopeampaa ja se ylti korkeammalle tasolle. Raudan käytön omaksuminen teki Assyria- ta talous- ja sotilasmahdin (rautai- set aseet, rauta-aura, rautalapio ja – kuokka sekä rautanaulat).

Koska Assyria syntyi aikana, jolloin myös sen naapurivaltioissa tuotettiin lisätuotetta ja Assyrialla itsellään oli niukasti viljelysmaata, aloittivat Assyrian rikkaat laajentu- mispolitiikan. Tätä edesauttoi se, et- tä eteläiset naapurit Egypti ja Meso- potamia olivat yhteiskunnallisesti heikentyneet eri yhteiskuntaluok- kien keskinäisten ristiriitojen ja luok- kataistelun seurauksena. Assyria al- koi kehittää sotavaimoja. Kasvanut lisätuote teki mahdolliseksi lisätä määrällisesti sotaväkeä ja varustaa se rautaan perustuvilla uusilla aseil- la. Assyria aloitti luokkayhteiskun- taan kuuluvan suurten valloitusso- tien aikakauden ihmiskunnan histo- riassa. Tämä politiikka johti maail- manvaltaan, kun maa väliaikaisesti kykeni valtaamaan Mesopotamian, Syyrian, Palestiinan ja Egyptin v. 670 eaa. Maailmanvaltana Assyria ei kes- tänyt pitkään, koska sen oma väes- tö oli pieni ja Assyrian alistamat kan- sat, myös orjat ja riistetyt talonpojat taistelivat vastaan. Köyhät talonpo- jat joutuivat palvelemaan armeijas- sa, tekemään töitä infran rakennus- töissä ja maksamaan veroja. Talon- pojat velkaantuivat ja heitä tuhoutui sodissa. Armeijaa jouduttiin täyden- tämään valloitetujen maiden kan- salaisista. Tämä kaikki heikensi val- tiota ja armeijaa. Assyrian valtakausi kesti vain noin kaksi vuosisataa 800 – 605 eaa, jolloin Assyrian viholliset yhdessä tuhosivat sen pääkaupun- gin Niniven. Babylon ja Egypti itse- näistyivät uudelleen.

5.10.3 Persia

Assyriaa ajallisesti hieman myöhem- min syntyi Iranin ylätasangolle, jos- sa asui persialaisia heimoja, Persi- an kuningaskunta. Omaksuttuaan muilta kansoilta raudan valmistuk- sen sekä uudemmat tuotantomenet- elmät kyettiin Persiassa, jossa löy- tyi kuparia, rautaa ja metsiä kehit- tämään nopeasti tuotantovoimia. Kuningas Kyroksen yhdisti persialai- set heimot yhdeksi valtioksi. Rikas- tumisen toivossa aloittivat vuoros- taan Persian orjanomistajat laajen- tumisen. Persialaiset valtasivat en- sin Vähä- Aasian ja Kaukasian ja sit- ten Babylonian v. 538 eaa. sekä vä- hän myöhemmin (525 eaa.) Egyptin. Assyrian tapaan Persiasta muodos- tui orjanomistuksellinen maailman- valta, jonka alueet ulottuivat Eyp- tistä ja Ageian merestä Araljärvelle ja Intiaan saakka.

Persialaisten voittoihin ei vai- kuttanut pelkästään se, että hei- dän tuotantovoimansa ja aseistuk- sensa olivat kehittyneitä. Babylo- niassa ja Egyptissä kärjistyivät orjien ja talonpoikien sekä rikkaiden ris- tiriidat ja heikensivät yhteiskunta- rakennetta. Varsinkin orjanomista- jat oletettiin näissä oloissa saavan- sa Persialta tukea valtapyrkimyksil- leen. Persian hallitsijat riistivät sää- limättömästi alistamiaansa kansoja ja

Persian kuningaskunta ulottui VI vuosisadalla eaa. Nuubiasta Intian rajoille ja alisti Etu-aasian ja koillis-Afrikan alueet ja valtiot. Persia on esimerkki orjavaltion kehityksestä. Kohonneiden tuotantovoimien an- siosta se aloittaa laajentumisen. Omaisuuden ja orjien ryöstö ajaa köy- hät talonpojat kurjuuteen. Rahaa tarvitaan yhä enemmän armeijan ja infran ylläpitoon. Väestön riisto johtaa kapinointiin ja valtio heikentyy. Myös oman maan rikkaat tukeutuvat naapurialueella kehittyvän uuden vallan hallitsijoihin. Valtio kukistuu, kuten tapahtui Assyrialle ja Per- sialle. Kuva: ”Yleinen historia” Karjalan ASTM, Petroskoi 1960

määräsivät niille raskaita veroja. Per- sian Aasiassa alistamat kansat nou- sivat kapinaan silloin, kun Persian joukot taistelivat Egyptissä. Silloi- nen kuningas Dareios I kykeni vie- lä yhdistämään hajoamassa olevan valtakunnan. Persian valtakunta py- syi vielä koossa noin kaksi vuosisa- ta, kunnes se hävisi v. 330 sodissa uudelle valloitussoitiin ryhtyneelle Kreikkalais-makedonialaiselle orja- valtiolle.

5.10.4 Kreikkalainen orja- valtio

Kreikan luonto soveltui huonos- ti maanviljelykseen. Lähes jokais- ta laaksoa ja saarta asutti oma hei- mo. Varhainen sukuun ja heimoon perustuva luokkayhteiskunta Krei- kassa syntyi noin 1000 eaa. Viljelys- maan niukkuus sai Kreikan niemi- maan asukkaat tekemään lähiseu- duille kauppa- ja ryöstöretkiä heti, kun työn lisätuote antoi mahdolli- suuden varustaa retkikuntia. Näiltä matkoilta ovat peräisin Kreikan mo- net myytit ja runot.

Kun Kreikassa opittiin saven- valanta ja metallien käsittely, elättivät kreikkalaiset itseään pal- jolti kaupalla ja käsityöllä. Rautaisil- la työkaluilla myös maa saatiin tuot- tamaan lisätuotetta. Aikaisempien orjavaltioiden tapaan hedelmällisin maa siirtyi ylimyksille, monien talon- poikien ajautuessa velkaorjuuteen. Kehitys johti myös Kreikassa VIII-VI vuosisadalla eaa. orjanomistuksel- listen kaupunkivaltioiden syntyyn. Merkittävä näistä valtioista oli At- tika, jonka keskus oli Ateena. Edul- lisen asemansa ansiosta Attika sai suuria tuloja kaupasta. Attikan väes- tö jakaantui edellisten orjavaltioi- den tapaan luokkiin. Attikan paras maa ja keskeinen omaisuus kasaan- tuivat rikkaille, joita sanottiin aristo- kraateiksi ja joiden velkaorjuuteen monet kansalaiset joutuivat.

Noin 600 eaa. tavallinen kan- sa demos nousi kapinaan aris- tokraatteja vastaan. Tämän ka- pinan demos voitti. Arkontti Solo- nin esittämien reformien perusteel- la omien kansalaisten velkaorjuus poistettiin, eikä Ateenan kansalai- sia enää saanut muuttaa velkaorjik- si. Sitä vastoin muualta tuotuja or- jia voitiin edelleen pitää orjina ja or- juuden merkitys edelleenkin kas- voi. Demoksen saama vapaus pe- rustui siihen, että Välimeren rannal- la edullisessa paikassa sijaitseva At- tika/Ateena sai tuloja kaupasta, käsi- työammateista sekä öljyn ja viinien tuotannosta.

Tähän ateenalaisen demoksen

vapauteen perustui Kreikan korkea sivistys, sillä suuren lisätuotteen an- siosta varsinkin yläluokalle jäi ai- kaa tieteiden ja taiteiden harrasta- miseen. Kaikesta huolimatta myös Ateena vahvistui orjanomistusval- tiona. Raskaimmat työt Kreikassa teetettiin orjilla ja orjuuden merki- tys talouden perustana kaikissa Krei- kan valtioissa kasvoi. Myöhemmin kehittyneitä Ateenan valtiojärjes- telmää sanottiin demokratiaksi. Se oli kuitenkin demokratiaa vain Atee- nan väestölle ja tässä mielessä se oli orjanomistuksellista demokratiaa. Kreikan niemimaalle kehittyi useita orjanomistuksellisia kaupunkival- tioita. Lisäksi kreikkalaiset perustivat lisää kaupunkivaltioita, siirtokuntia tai kolonioita eri puolille Välimeren ja Mustanmeren rannikkoa.

Noin 500 eaa. käytiin Persian ja Kreikan kaupunkivaltioiden lii- ton kesken sotia, joiden tulokse- na kreikkalaiset kykenivät pitämään Persian pois maaperältään. Persia- laissotien taisteluista olivat mm. Ma- rathonin taistelu v. 490 eaa., Ther- mopylain taistelu v. 480 eaa., Sala- miin meritaistelu v. 480 eaa. ja Pla- taian taistelu v. 479 eaa. Näiden Persialaissotien tulokseen auttoi kreik- kalaisten edistyminen tuotantovoimien ja siihen liittyen tieteiden ja taiteiden alueilla. Persialaisia vas- taan käydyin sodan tuloksena Atee- nan asema Kreikan valtioiden kes- kuudessa vahvistui, sillä se johti Persian vastaista ns. Ateenan me- riliittoa. Näiden sotien tuloksena kreikkalaiset saivat paljon orjia. Or- jatyön riistolla oli taloudessa mää- rävä merkitys. Orjien voimalla liik- kuivat laivat, viljeltiin maa, hankittiin metalleja ja marmoria, valmistettiin käsityötuotteita ym.

Kreikassa käytiin 5. vuosisa- dan loppupuolella eaa. eri val- tioiden välillä sotia vallasta (ns. peleponnesolaissodat). Persialais- sotien tuloksen perusteella Ateena pyrki Kreikan johtoon. Sparta vaati Ateenaa purkamaan meriliiton uh- kaamalla sitä sodalla, joka alkoi v. 431 eaa. Kreikan valtiot liittoutuivat Spartan ja Ateenan johtamien blok- kien ympärille. Sota johti Kreikan ta- louselämän kaaokseen. Ateena kärsi tappion Sisiliaan Spartan liittolaista Syrakusaa vastaan suorittamallaan sotaretkellä. Lopputuloksena liitto Persian kanssa auttoi Spartan joh- taman blokin voittoon. Kuitenkin Spartan johdossa luokkaristiriidat Kreikassa kärjistyivät. Spartan Per-

Jatkuu sivulla 15

Historiallisen materialismin perusteista (5/2)...

Jatkoa sivulta 14

sialle luovuttamat siirtokunnat Vä-hä-Aasian rannikolta heikensivät ko-ko Kreikkaa. Spartaa vastaan muo-dostui kreikkalaisten kaupunkien liitto, jota köyhä kansa tuki. Ratkai-sevassa taistelussa Sparta lyötiin. Sodat olivat hävittäneet maatalout-ta. Talonpoikien määrä väheni. Suur-tilat valtasivat alueita. Sotaväkeen oli palkattava sotilaita. Luokkatais-telun kärjistymisen ja sotien vuoksi Kreikka heikentyi ja Persia alkoi se-kaantua sen asioihin. Tässä vaihees-sa rikkaat alkoivat asettaa toiveensa pohjoisemman naapurinsa voimis-tuvan Makedonian apuun.

5.10.5 Kreikkalais- makedonialainen orjavaltio loi maailmanvallan

Pohjoisessa Makedoniassa asuvat kansat olivat saavuttaneet varhais-en luokkayhteiskunnan. Tässä vai-heessa enemmistö väestöstä oli vielä vapaita talonpoikia ja valta oli aristokraateilla. Nyt Filippos II yh-disti 4:nnellä vuosisadalla eaa. siel-lä syntyneet kaupungit ja valtiot yhdeksi Makedonian kuningaskun-naksi. Filippos II:n johdolla Makedo-nian yläluokka aloitti tunkeutumi-sen etelään. Kreikkalainen yläluok-ka, orjanomistajat yms., jotka kärsi-vät menetyksiä Kreikan luokkatais-telussa ja Persian politiikan seurauk-sena, asettuivat hyökkäävän Make-donian puolelle. Osa kreikan val-tioista taisteli sitkeästi Makedoniaa vastaan. Keski-Kreikassa käydyn Khaironeian taistelun jälkeen koko Kreikka joutui yhdistetyksi Makedo-nian kanssa v. 338 eaa. Väliittömästi tämän jälkeen suuntautuivat kreik-kalais- makedonialaiset joukot so-taretkelle Persiaa vastaan. Perussyy-nä tälle sotaretkelle oli uusien orjien, rikkauksien ja kaupallisten sekä po-liittisten yhteyksien hankkiminen kreikkalaiselle ja makedonialaiselle aristokratialle. Pääosa rikkaista tuki Makedoniaa ja köyhtyneet talonpo-jat ja käsityöläiset liittyivät Filippos II:n sotaväkeen palkkasotilaina. Filip-pos II kuoli kuitenkin salamurhaajan toimesta ja hänen tilalleen nousi hä-nen kyvykäs poikansa Aleksanteri.

Kreikkalais- makedonialaiset joukot etenivät Aleksanterin johdolla ran-nikkoa pitkin ja valloittivat v. 334 eaa. Vähän- Aasian ja Egyptin. Sa-mana vuonna ne löivät Persian Da-reios III:n johtamat sotajoukot Meso-potamiassa Gaugamelan kylässä. Tä-hän johti se, että Persian hallitsemat kansat olivat kyllästyneet ylimysten ja rikkaiden voimistuvaan riistoon eivätkä halunneet enää tukea isän-tiään. Kreikkalais- makedonialainen valta ulotettiin Keski-Aasiaan ja In-tiaan saakka. Näillä alueilla kansat tekivät hyökkäyille ankaraa vasta-rintaa. Kuten aiemmin Assyria tämä maailmanvalta hajosi hyvin nopeas-ti, kun Aleksanteri kuoli kuumetautiin v. 323 eaa. Kreikkalais- makedo-nialainen maailmanvalta oli sen ai-kaisille tuotantovoimien tasolle liian vaikea säilyttää kokonaisuena. Maail-manvalta pirstoutui useiksi valtioiksi, joista tärkeimmät olivat Syyria, Egypti ja Makedonia. Vallan näissä valtioissa ottivat Aleksanterin sota-päälliköt.

Kreikkalaiset ja makedonia-laiset rikkaat saivat Aleksante-rin valloittamilla alueilla haltuun-sa suuria maa-alueita ja muuttuivat orjanomistajiksi. Monet kauppiaat ja käsityöläiset siirtyivät harjoittamaan ammattiaan Aasiaan ja Egyptiin. Tämä edisti Välimeren itäisen alueen kehitystä ja merkittävimmäksi kau-pungiksi täällä kohosi Aleksanterin mukaan nimetty Aleksandria.

5.11.1 Orjanomistukselli-nen tuotantotapa Roomas-sa

Noin 700 eaa. alkoivat Apenniiniin (Italia) niemimaan kansat vuoro-taan saavuttaa varhaisen luokkayhteiskunnan. He elivät sukuyhteisös-sä ja harjoittivat maanviljelyä ja kar-janhoitoa. Syntyneistä kaupunkival-tioista Rooma alkoi ensinnä laajen-taa aluettaan valtaamalla naapuri-kyliä ja kaupunkeja. Roomassa ke-hittyi orjanomistusjärjestelmä. Sen alkuperäiset asukkaat patriisit työ-skentelivät yhdessä orjiensa kanssa. Alussa Rooma oli kuningaskunta, mutta v. 510 eaa. roomalaiset kar-kottivat kuninkaan ja tekivät Roo-masta patriisien hallitseman tasaval-

Rooman valta myös levitti sivistystä, kulttuuria ja tekniikkaa hallitse-millaan alueilla. Kehitettiin infraa, väyläverkostoa yms. Rooman valta löi leimansa vuosisadoiksi keskeisen Euroopan ja lähi-idän kehitykseen. Kuvassa roomalaista alkuperää oleva pyhiinvaeltajien silta Molinase-cassa Pohjois-Espanjassa Ranskaan johtavan väylän varrella.

lan (res publica). Patriisit riistivät ei-roomalaista alkuperää olevaa Roo-maan liitettyjen alueiden väestöä, joita sanottiin plebeijeiksi.

Ateenan tapaan myös Roo-massa toteutettiin kaupungin al-kuperäisen väestön tasavaltalaista hallintotapaa. Lopuksi myös plebei-jit taistelivat oikeuden osallistua ta-savallan hallintoon. Plebeijit saivat asettaa kansantribuuneja, jotka lau-sumalla sanan ”veto” saivat estettyä päätöksen, jonka arvioivat olevan plebeijeille vahingollinen. Lopuksi Roomassa kehittyi patriisien ja ple-beijien rikkaita ylimyssukuja, joiden käsiin keskittyi suuret määrät omai-suutta ja orjia. Noin v. 250 eaa. Roo-ma oli ”yhdistänyt” koko Italian nie-mimaan ”tasavaltalaisesti” hallituk-si valtioksi, jossa vallitsi orjanomis-tuksellinen tuotantotapa. Aiem-min kreikkalaiset olivat perustaneet kauppa- ja siirtokuntia eri puolille Välimeren ja Mustanmeren aluetta. Näistä kehittyi itsenäisiä orjanomis-tuksellisia kaupunkivaltioita, jotka asuttivat Rooman orjanomistajien seuraavaksi haluamia saaria mm. Si-siliää, Korsikaa ja Sardiniaa.

5.11.2 Rooman laajenemi-nen

Suurin este Rooman orjanomistajien laajentumispyrkimyksille oli kuiten-kin Afrikan pohjoisrannikolla sijait-seva, aiemmin kreikkalainen siir-tokunta Karthago, joka piti hallus-saan koko Pohjois-Afrikan rannik-

koa ja hallitsi suurta osaa Välimeren alueen kaupasta. Karthagossa val-litsi Roomaa pidemmälle kehitty-nyt orjanomistuksellinen tuotanto-tapa. Siellä mm. ei ollut vapaita ta-lonpoikia, vaan suuret maanomista-jat teettivät kaikki maatyöt orjatyö-voimalla. Karthagossa oli verstaite, joissa työskenteli suuret määrät or-jia. Luokkaristiriidat olivat hyvin kär-jistyneitä.

Rooma kävi Karthagoa vas-taan 264- 150 eaa. sotia alueen hallinnasta (Puunilaissodat), jotka päättyivät Rooman voittoon ja Kart-hagon hävitykseen. Tämä avasi lo-pullisesti Rooman rikkaille tien Väli-meren alueen valloitukseen. Noin v. 150 eaa. roomalaiset valtasivat Ma-kedonian (ja samalla Kreikan). Ta-vallinen kansa taisteli Rooman val-loitusta vastaan, mutta rikkaat kreik-kalaiset orjanomistajat liittoutuivat roomalaisten kanssa. Kerrotaan, et-tä Korintin kaupungin asukkaat te-kivät roomalaisille ankaraa vastarin-taa ja kun roomalaiset saivat voiton, he myivät kaikki kaupungin asuk-kaat orjiksi. Espanjan valloitus vei roomalaisilta noin 70 vuotta.

Rooman ulkopuolisia alueita sanottiin provinsseiksi. Pro vins-sit määrättiin maksamaan veroa. Rooman virkamies sai myydä orjak-si asukkaan, joka ei kyennyt maksa-maan verojaan. Roomassa orjatyö-hön perustuvat tuotantovoimat ke-hittyivät korkealle tasolle. Espanjan hopeakaivoksissa työskenteli 40000

Tällä aukealla keskus-tellaan marxilaisesta yhteiskuntateoriasta. Historiallisen materia-lismin osalta kehitäm-me ja testaamme tule-van opintomateriaalin sisältöä. Kritisoikaa, kommentoikaa ja kir-joittakaa.

orjaa ja suuressa laivassa saattoi ol-la lähes 200 soutuorjaa. Erään sota-retken jälkeen myytiin 150000 van-kia orjiksi.

5.11.3 Orjanomistukselli-set luokkasuhteet kärjisty-vät Roomassa

Roomassa lähes kaikki työt alet-tiin teettää orjatyövoimalla ja or-janomistuksellinen tuotantota-pa saavutti Roomassa korkeimman kehitysasteensa. Roomalle kuten aiemmillekin orjavaltioille oli tyy-pillistä se, että vapaa talonpoika oli velvollinen palvelemaan asevoi-missa. Tämä velkaannutti talonpoi-kia, jotka menettivät maansa ja osa ajautui velkaorjuuteen. Tämän vuoksi Roomassa käytiin ankaraa taiste-lua maanomistusolojen uudista-misesta ja maan jakamisesta maat-tomille (peltolaki). Tätä kannatti-vat orjanomistuksellista demokra-tiaa puolustavat demokraatit. De-mokraatit kuitenkin kukistettiin ja talonpoikien kurjistuminen jatkui. Kun armeijaan ei enää talonpoikaist-on heikennyttyä saatu luotettavaa väkeä jouduttiin armeija muutta-maan palkka- armeijaksi.

Voimakkaan riiston ja sorron seurauksena orjat nousivat usein kapinaan. Vuosina 138-132 eaa. ka-pinalliset orjat pitivät hallussaan lä-hes koko Sisiliää. Kapinan kukistut-tua tuhansia orjia naulittiin ristiin. Noin 70 eaa. nousivat orjat suureen kapinaan Spartacusen johdolla. Ka-pina kukistettiin ja 6000 orjaa nau-littiin ristiin. Luokkataistelu Roomas-sa kärjistyi ja pysyäkseen vallassa or-janomistajien oli pakko yhä useam-min rikkoa tasavallan lakeja. Loppu-jen lopuksi Rooman orjanomistajat olivat pakotettuja hylkäämään ta-savallan ja asettamaan valtaan kei-sarin.

Jatkuu sivulle 16

MARXISMISSA ON TULEVAISUUS

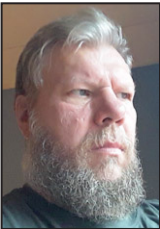
-Merkintä ideologiasta ja tieteestä-
Kommunismien suosio on kasvusuunnassa, vaikka tätä tosiasiaa ei välttämättä joukkotiedotusvälineitä (lehdistö, radio - tv, nykyisistä eri some-yhteydet) seuraamalla huomaa. Huomaamme vain, että jossain vaiheessa yhteiskuntakehityksessä on menty pahasti harhaan, kun vaaleissa suuri osa kansalaisista äänestää omaa tosiasialista etuaan vastaan. Miten näin nurinkuriseen tilanteeseen on ajaututtu?

Neuvostoliiton liittolaisineen ro-mahdettua sosialismi ei suinkaan kuollut, vaikka melkoisen tappion koki. Tällöin alettiin yleisemmin pu-hua myös ideologioiden katoami-sesta. Tämä on ilmeisen väärä tul-kinta, mikäli ideologia tarkoittaa yhtenäistä aatetta, perusteltua maail-mankatsomusta, poliittisia mielipi-teitä jne. Ideologiat ovat yhä voimis-saan: toisilla on vain maailmankäsi-tyksessä ja sivistyksessä enemmän aukkoja kuin aittaa. Ideologiat läpäi-sevät yhteiskuntaa kauttaaltaan. Ny-kyisin hallitsee ja vallitsee - ja on val-linnut jo liian kauan - porvarillinen hegemonia eli ylivalta muihin aat-teisiin nähden, jotka todellisuuden selittäjinä voisivat paremmin osua kohdalleen.

Nykyiset valtamediat ovat kauttaaltaan porvarillisen ideo-

logian sanansaattajia, todellisen sirpaletiedonlevittäjiä, vaikka väit-tävätkin olevansa puolueettomia. Täysi puolueettomuus lienee mah-dotonta, sillä jo vanhan sanonnan mukaan yhdelle kun kumartaa, niin toiselle pyllistää. Medioissa pitäisi saada valtaan tieteellisen tiedon yli-valta muihin aatteisiin nähden. Sil-loin informaatio leviäisi ja tarkentui-si itseään korjaavana prosessina, mi-kä antaisi totuuden etsimisen kan-nalta parhaan (vaikkakaan ei lopul-lisen) tuloksen. Ajatusten ja käsitys-ten lähtökohtana olisi tämä mate-rialistinen maailma kaikkine ilmiöi-neen ja tapahtumineen materian ikuisessa itseliikunnassa.

Miksi nykyinen media ei ker-ro totuutta tai suorastaan valeh-telee eräistä yhteiskunnan ilmiöis-tä? Tällä tarkoitan ihmisten kesken

Kai Leivo

vallitsevaa luokka-jakoa, jota ei ole saatu poistetuksi, vaikka se on suu-rena, sanoisin jopa olennaisena esteenä, kun puhutaan esimerkiksi ihmis-ten välisestä tasa-arvosta ja demokratiasta. Maailma yhteiskuntien muodossa on jaet-tu jo ennakolta: on perustuotanto-välineiden omistajat ja varsinaisen työn tekevät omistamattomat. Edel-leen on voimassa jako kahteen, tois-ten tehdessä työn palkkaa vastaan, toisten korjatessa tulokset ja voitot. Mielestäni ei missään vaa-tivammassa mielessä voida pu-hua tasa-arvosta, kun kaikilla ei syntyessään ole samanlaiset mah-dollisuudet onnistua elämässään jo valmiiksi luokkiin jaetussa yhteis-kunnassa. Samanlaisilla mahdolli-suuksilla en suinkaan tarkoita mi-tään tasapäistämistä tai maolais-ta kasarmikommunismia, vaan että edellytykset jokaisella omien piir-teidensä kehittymiseen olisi taatta-va. Kapitalistinen yhteiskunta kohte-lee jäseniään usein harmaana mas-sana, jota taitavasti manipuloimal-la johdetaan toimimaan omia etu-ja vastaan. Tasa-arvolla tarkoitan

yleensä kaikkien ihmisten, en pel-kästään miesten ja naisten välistä tasa-arvoa erikseen. Itseasiassa fe-ministinen naistutkimus on tässä mennyt äärimmäisyyksiin, hieman samoin, kuin biologiassa keskity-täisiin vain naaraspuoliin olentoi-hin urokset häivyttäen. Molemmi-npuolinen kehitys ja asema tulee ot-taa huomioon. Kehotan vielä luke-maan August Bebelin vanhaa teos-ta ”Nainen ja sosialismi”, missä asiat esitettiin tarkasti ja mielestäni oi-keassa valossa. Yhteiskuntakehityk-sessä sosialistinen talousjärjestelmä kykenee lopulta poistamaan naisten eriarvoisuuden, jota kapitalismi jat-kuvasti ylläpitää. Vasta sosialistinen tuotanto vapauttaa miehen ja nai-sen tasa-arvoiseksi kumppaneiksi.

Neuvostoliiton kehitys sosia-lismiin ei mielestäni kaikilta osin onnistunut. Suurimpana syynä tä-hän pitäisin kapitalistista maailmaa, joka suhtautui sosialismiin ja kom-munismiin tavoittelijoihin vihamieli-sesti ja todella teki kaikkensa, jotta sosialismi ei pääsisi rauhassa kehit-tymään ja leviämään laajemmalle. Suunnattomia rahasummia joudut-tiin laittamaan asevarusteluun, jot-ta kapitalistien sotilaat eivät hyök-käisi maahan. Oman lukunsa teki-vät virhearvioinnit, millä tarkoitan

suhtautumista tieteen saavutuksiin. Esimerkiksi v. 1950- 54 oli kyberne-tiikan vastainen kampanja, missä tä-mä nuori, vuonna 1948 kehitetty tie-teensuuntaus esitettiin ”porvarillise-na valhetieteenä”. Hrustovnin aika-na 1957- 64 Neuvostoliitto ei kyen-nyt vapautumaan, vaan oli luon-teeltaan suljettu tietoyhteiskunta. 1960-luvulla kybernetiikan mahdol-lisuudet oivallettiin, tehtiin tärkeitä tutkimuksia, vaikka jälkeinpäin ai-kaa 1964- 82 on alettu nimittämään Breznevinkin pysähtyneisyyden aika-kaudeksi.

Nykyinen yhteiskunta ihmi-sineen tarvitsee ajattelussaan tieteellispohjaista, rationaalista maailmankäsitystä. On saatava aik-kaiseksi kapitalismin vastainen rin-tama. Ei voida olettaa Neuvostoliit-ton olleen viimeinen sana sosialis-min kehityksessä. Kannattaisi yrit-tää vielä kerran, muuten kapitalismi lonkeroineen tulee tuhoamaan ko-ko maailman. Kapitalismin vastai-nen laajapohjainen yhteisrintama muutoksen puolesta, vai hiljalleen meno kohti planeettamme väijää-mätöntä tuhoa? Ei kannattaisi epä-röidä, sosialismissa tulee kuitenkin olemaan kestävämpi tulevaisuus!

Kai Leivo

Pietarin museoita osa 3

Uskontojen historian museo

Pietarin uskontojen historian museo sijaitsee Pietarin keskustassa, vastapäätä entistä pääpostia osoitteessa Potstamskaja ulitsa 14. Museo on avoinna torstaista maanantaihin klo 10-18, tiistaisin klo 13-21. Suljettu keskiviikkoisin. Museoon on vapaa pääsy kuukauden ensimmäisenä maanantaina. Museon internetsivut löytyvät osoitteesta: gmir@relig-museum.ru

Neuvostoaikana uskontojen historian ja ateismin museo sijaitsi Nevski Prospektilla, sen ja Gribojedovin kanavan kulmassa Kazanin tuomiokirkossa (kuva). Neuvostoliiton hajottamisen jälkeen rakennus luovutettiin ortodoksiselle kirkolle v. 1991. Tämä oli lahja porvarillisen Venäjän hallinnolta kirkolle. Vastavuoroisesti kirkko tällä hetkellä tukee nykyvenäjän hallintoa. Kirkon opit ovat korvanneet työväenluokan tieteellisen maailmankatsomuksen yhteiskunnan arvomaailman perustana.

Pietarin uskontojen historian museo on Venäjän ainoa uskontojen historiaan keskittyvä museo. Museon kokoelmiin kuuluu tätä nykyä yli 250 000 esinettä. Museossa tehdään myös paljon uskontojen historiaa ja nykytilaa koskevaa tutkimusta. Museon aikaisempi nimi oli Uskonnon ja ateismin historian valtionmuseo ja se sijaitsi Kazanin tuomiokirkossa. Neuvostoliiton hajottamisen myötä Kazanin kirkko luovutettiin takaisin Venäjän ortodoksiselle kirkolle 1991.

Neuvostoliiton tiedeakate-

mia perusti Uskontojen historian museon vuonna 1932 Vladimir G. Bogoraz-Tanin aloitteesta. Hän oli tunnettu yhteiskunnallinen toimija, lingvisti, etnografi, antropologi, uskontohistorioitsija, runoilija, kirjailija, Leningradin yliopiston professori sekä Neuvostoliiton tiedeakatemian jäsen. Museon perustamista edelsi Eremitaasissa vuonna 1930 avattu uskonnonvastainen näyttely. Näyttelyyn verrattuna uskontojen historian museo antoi toiminnalle tieteellisen perustan. Museon avajaisissa 15.11.1932 puhunut aka-

teemikko A.S. Orlov totesi, että "Nimitys museo ei täysin kuvaa tätä laitosta. Tarkalleen ottaen tämä ei ole museo, vaan erittäin syvällistä tutkimustyötä tekevä instituutti." Vuonna 1961 museo siirtyi tiedeakatemian alaisuudesta kulttuuriministeriön alaisuuteen.

Vaikka laitoksen perustamisen taustalla oli pyrkimys uskonnon kitkemiseen ja tieteellisen maailmankuvan edistäminen, eri asia kuitenkin on, kuinka ponnekaasti asiaa Neuvostoliitossa todellisuudessa edistettiin. Uskontojen, joiden tarkoituksena on mahdollistaa riistävien luokkien vallan ottaminen tai säilyttäminen, annettiin Neuvostoliitossa toimia suhteellisen vapaasti. Näyttää siltä, että uskontojen taantumuksellista roolia ei Neuvostoliitossa täysin tajuttu. Pyrittiin tekemään yhteistyötä ortodoksisen kirkon kanssa eikä haluttu ymmärtää, miten kirkko ylläpiti porvarillista propagandaa ja taantumuksellista ajattelutapaa Neuvostoliiton sisällä.

Uskontojen historian museon näyttely on kyllä tutustumisen arvoinen ja siitä saa hyvän kuvan, miten uskonnot ovat kehittyneet. Jos vielä tuntee ao. aina vallinneen poliittisen tilanteen, havaitsee miten vallanpitäjät ovat kulloinkin hyödyntäneet uskontoa oman asemansa vahvistamiseen. Kun aikansa elänyt tuotantotapa on muodostunut kehityksen jarruksi, on uskontoa tarvittu tuotantotavan muuttamiseksi (kuten kristinuskoa hyödynnettiin siirtymisessä orjanomis-

Kuvassa Dimitri Moorin teos Kristillisyyden juhla. Dimitri Moor oli tunnettu venäläinen taitelija ja yksi Neuvostoliiton poliittisen julistetaiteen uran uurtajista. Moorin tuotannon keskeinen teema on vallankumouksellinen taistelu maailman muuttamiseksi ja ihmismielen vapauttamiseksi uskonnon kahleista ja hengen sorrosta. Hän työskenteli aktiivisesti aikakauslehdissä "Jumalaton" sekä "Jumalaton koneen ääressä" ja teki niihin tuhansia piirroksia. Kristillisyyden juhla kuvaa hienosti kristinuskon roolia työläisten sortajana. Teoksessa on valtava risti, jonka päällä istuu kapitalisti ja edellä kulkee kristus. Eri kansalaisuuksia edustavat työläiset kantavat ristiä raskaasta painosta kumartuneina. Moor on itse todennut teoksesta: "Minun oli luotava vaikutelma ristin suuresta painosta, ei vain siksi, että työläisten työn fyysinen vaativuus korostuisi, vaan myös, jotta sorto, häikäilemättömyys ja ihmistyön sydämetön hyväksikäyttö korostuisivat ja kristinuskon kyyninen kapitalismia tukeva olemus paljastuisi. Tämä on kätevää molemmille osapuolille, kirkolle ja kapitalismille." "Minun kristukseni on siirtänyt raskaan taakkansa työläisten harteille" Moor kirjoitti.

tusyhteiskunnasta feodalismiin ja uskonpuhdistuksella valmisteltiin kapitalistista tuotantotapaa). Olenasta on huomata, että taloudellinen perusta on muovannut päällysrakenteen ilmiöt kuten uskonnon eikä päinvastoin. Tämä näkökulma jää toki uskontojen historian museossa hämärän peittoon.

Museossa on näytteillä kohaullinen otos myös 1920- ja 1930-lukujen neuvostoliittolaisista uskonnon vastaisia julisteita. Lukuaito oli tuolloin vielä monin pai-

koin heikkoja ja kuvallinen ilmaisu oli hyvä tapa karsia aikansa eläneitä käsityksiä. Nämä ovat museon näyttelyn parasta antia. Museossa on jatkuvasti myös vaihtuvia näyttelyitä.

Juha Kieksi
Loimaa

Kirjallisuutta:
Taide, uskonto, valta. Teoksia Pietarin valtiollisesta uskontojen historian museosta. Turun museokeskuksen julkaisuja 80. 2016.

Historiallisen materialismin perusteista (5/21)...

Jatkuu sivulta 15

Valtaan nousi v. 49 eaa. Julius Caesar (Gallian valloittaja), joka voitettuaan vallasta käydyn kansalaissodan, lopullisesti tuhosi Rooman tasaval- lan. Näihin aikoihin Roomaan virtasi valtakunnan kaikista osista maansa menettäneitä talonpoikia sekä käsityöläisiä. Keisarin valta lujitti orjanomistajien asemaa.

5.11.4 Maailmanpolitiikka alkoi siirtyä uuteen vaiheeseen

Ajanlaskumme alun jälkeen Rooman orjavaltiossa sekä koko maailman politiikassa alkoi tapahtua muutos. Ensimmäisellä vuosisadalla Rooma kykeni vielä valtaamaan Britannian, daakialaisten alueet Tonnavan varrelta sekä Mesopotamian. Sotaretki Intiaan epäonnistui. Samaa aikaan noin vuosina 100-200 germaanisiet kansat olivat saavuttaneet varhaisen luokkayhteiskunnan vaiheen. Saavuttaessaan tuotantovoimissaan tason, jossa he kykenivät tuottamaan lisätuotetta, he varustivat retkikuntia muuttaakseen joukoittain etelämmäksi Rooman hallitsemalle alueelle, jossa tiesivät voivansa tuottaa enemmän ja helpoiten lisätuotetta. Germaaniien heimot yhdistyivät liittokunniksi ja aloittivat joukkomittaisen siirtymisen etelään. Vuoden 200 vaiheilla Rooman oli pakko siirtyä valloituksesta puolustukseen.

Tässä vaiheessa kävi yhä selvemmäksi, miten orjanomistukselliset tuotantosuhdet muuttuivat

tuotantovoimien kehityksen jarruksi. Orjat eivät olleet kiinnostuneet työnsä tuloksesta, koska tuotteen määrä ei vaikuttanut heidän asemaansa. Roomassa kehitettiin tehokkaampi kyntöaura sekä vesimylly viljan jauhamiseen. Orjatalouksissa näitä ei voitu käyttää, koska orjat rikkoivat ne. Niitä voitiin käyttää vain provinseissa, joissa oli säilynyt vapaita talonpoikia. Käsityöverssaissa, joissa orjat olivat työvoimana, voitiin edelleenkin käyttää vain vanhentuneita työkaluja. Tässä vaiheessa jotkut suurmaanomistajat alkoivat jakaa maataan palstoiksi, joita vuokrattiin orjille. Näitä vuokraajia nimitettiin kolonneiksi. Sadosta he maksoivat maavuokran ja veron valtiolle. Heidän asemansa oli myös vaikea ja uhkana oli velkaorjuus. Tässä oli kuitenkin jo uuden yhteiskuntajärjestelmän siemen, uuden tuotantotavan alku vanhan yhteiskunnan sisällä.

5.11.5 Rooman orjanomistusjärjestelmän rappeutuminen ja tuho

Orjanomistuksellisessa tuotantotavassa lisätuotteen määrä oli suoraan verrannollinen orjien määrään. Orjanomistusjärjestelmä pysyi tiettyyn rajaan saakka edistämään tuotantovoimien kehitystä, mutta muuttui sen jälkeen tuotantovoimien jarruksi. Orjanomistusyhteiskunnassa orja ei ollut kiinnostunut tuotannon kehittämisestä. Vain pientalonpojat olivat jossain määrin kehitystä edistävä tekijä. Pientalonpojat joutuivat kuitenkin lati-

fundioiden jalkoihin, velkaantuivat ja joutuivat koronkiskuriin uhreiksi. Myös alituiset sodat lisäsivät veroja ja kurjistivat pientalonpoikia. Pientalonpojat muodostivat myös pääosan sotilaista.

Tilansa menettäneitä pientalonpoikia virtasi kaupunkeihin ja heistä tuli kaupunkien ryysyköyhälistöä, joka eli almujen varassa. Pitääkseen tämän väen hiljaisena jatkoi valtio heille ilmaiseksi "leipää ja sirkushuveja". Pahimmillaan Roomassa jaettiin leipää 800 000 köyhälle. Samalla pientalonpoikaiston häviämisen myötä seurasi myös armeijan rappeutuminen. Siirryttiin palkka-armeijaan, jonka luotettavuus oli kuitenkin aiempaa huonompi. Armeijan rappeutumisesta seurasi sotaonnen käännyminen. Koska sodat olivat orjien saannin tärkein lähde, orjien saanti vaikeutui. Tästä seurasi orjien hintojen nousu ja lopulta tuotannon muuttuminen kannattamattomaksi.

Latifundioiden omistajat ryhtyivät jakamaan maata vuokralle pieninä palstoina entisille orjilleen ja vapaille vuokraajille. Vuokra käsitti yleensä 5/6 koko sadosta. Vuokraajat eivät voineet poistua vuokraaltaan maalta. Muodostui puolivapaiden vuokraajien, kolonien, luokka. Kolonnijärjestelmä merkitsi uuden tuotantotavan alkeiden synty- mistä orjanomistusjärjestelmän uumenissa. Kolonnit olivat orjia kiinnostuneempia tuotannon kehittämistä, koska he hyötyivät hieman tuottavuuden kasvusta.

Kolmannella vuosisadalla kapinat voimistuivat ja monet provinssit erosivat Roomasta. Voimakkaan sotaväen turvin keisa-

ri kykeni vielä kerran väliaikaisesti palauttamaan keisarin vallan provinssieihin. Kuitenkin IV vuosisadalla luokkataistelu edelleen voimistui ja verot kurjistivat myös pieniä ja keskusuuria orjanomistajia. Eri puolilla Roomaa mm. Galliassa ja Pohjois-Afrikassa syntyi laajoja kapina- liikkeitä. Goottien kapinan tulokse- na Rooma jakaantui kahtia v. 395 Itä- ja Länsi-Roomaksi. Goottien uusi hyökkäys Alarikin johdolla autioiti kaupungin v. 410. Samaa aikaan orjat ja kolonnit aloittivat kapinan koko Italiassa ja germaaniien heimot tunkeutuivat eri puolille valtakuntaa edeten Gallian ja Espanjan

kautta Pohjois-Afrikkaan, josta käsin vandaalien heimo tuhosi uudeleen Rooman. Vuonna 476 germaanit tuhosivat Länsi-Rooman viimeisen keisarin. Maatalouden rappiota seurasi myös käsityön ja kaupan rappio. Kaupungit menettivät aieman mahtiasemansa ja painopiste siirtyi maaseudulle.

Filosofian työryhmä

PS: Orjayhteiskuntaa käsittelemme vielä Kansan äänen seuraavassa numerossa. Arvioidaan sen kehitystä Intiassa ja Kiinassa sekä esitetään arvio orjanomistuksellisen merkityksestä yhteiskunnan historiassa.

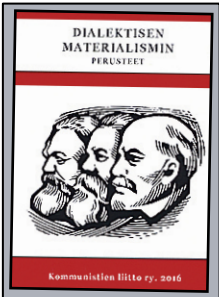
Työkansan on omaksuttava tieteellinen maailmankuva

Kommunistien Liiton "Dialektisen materialismin perusteet" on 30 vuoteen ensimmäinen aineisto, jossa työkansan maailmankuvaa päivitetään. Siinä olemme huomioineet mm. materia- ja tajunta-käsitykseen liittyviä kysymyksiä, joita aiemmin ei ole käsitelty.

Dialektisen- ja historiallisen materialismin tunteminen on välttämätöntä, koska työväenluokan yhtenäisyyden perustan muodostaa marxilainen tieteellinen maailmankatsomus. Luokkataistelulle tieteelliseen tietoon perustuva maailmankuva antaa pitkän aikavälin suunnan ja auttaa jäsentelemään oikein ajan kysymyksiä.

Tutkikaa "Dialektisen materialismin perusteet"

Vihkonen on jokaisen nuoren ja

työläisen käsikirja. Asioiden ilmaisu siinä voi olla puutteellista. Pyydämmekin lukijoita kommentoimaan

kriittisesti aineistoa. Kritiikin perusteella toimitamme siitä historiallisen materialismin osion kanssa uuden painoksen. Kirjasen välityksen postitse tilaajille hoitaa Juha Kieksi (juha.kieksi@saunalahti.fi), jolloin hinta on seitsemän (7) euroa. Kirjaa saa Kansan äänen aktiiveilta.

Lisätietoja Kommunistien liiton sivulta: www.kommunistien-liitto.com.

Navalnyin tapaus

Oppositiomies Navalnyin myrkyttäminen on ollut viime viikkoina päällimmäisenä, niin venäläisen, kuin myös ulkomaisen lehdistön palstoilla. Navalnyi sai pahoinvointikohtauksen 20. elokuuta Tomskista, Länsi-Siperiasta Moskovaan lähteneessä lentokoneessa ja hän menetti jopa tajuntansa. Koneen kapteeni päätti suorittaa hätälaskun matkan varrella olevan Omskin lentokentälle. Myös kyseinen kaupunki kuuluu alueellisesti Länsi-Siperiaan, mutta se on lähempänä Moskovaa. Navalnyi kiidätettiin ripeästi paikalliseen sairaalaan ja kaksi päivää myöhemmin hänet siirrettiin sieltä Berliiniin, missä hänen hoitoaan jatkettiin. Nykyään hän on toipunut sen verran, että pystyy jo antamaan poliittisia lausuntoja.

Kansallisen nationalismin kannattaja

Eräs ensimmäisistä lausunnoista hänellä oli se, että hänet oli myrkytetty Putinin käskystä. Tästä aiheesta keskustelemme vielä myöhemmin, mutta nyt meidän on kerrottava lukijoillemme siitä, kuka Navalnyi on nimenomaan poliitikkona. Navalnyi on 44-vuotias ja venäläistä kirjailija Tshehovia lainaten hän ei enää ole mikään nuori nuorimies. Hän tuli mukaan suhteellisen myöhään, 28-vuotiaana ja vaihtoi useampiin poliittisiin puolueisiin ja järjestöihin (oikeisto-liberaalisesta ”Jablokosta” useampiin nationalistisiin järjestöihin), mutta sitten päätti perustaa oman järjestön. Nyt hän toimii Korruption vastaisen toimintarintaman johtajana ja on keskittynyt lähinnä tähän työhön. Lisäksi hän perusti oman poliittisen puolueen, jota on tuloksettomasti yritetty rekisteröidä eri nimillä.

Navalnyin näkemykset ovat aika tavalla epämääräisiä. Hän itse määrittelee itsensä ”kansallisen nationalismin” kannattajaksi. Hän on ottanut myös osaa nationalistien järjestämiin ”Venäjä - venäläisille” tai ”Moskova – moskovalaisille” kalta-

isiin tilaisuuksiin. Mitä tulee mainitsemani määritelmän jälkimmäiseen osaan, niin sen kaikesta epämääräisyydestä huolimatta voidaan rohkeasti olettaa, että kyse on oikeistoliberaalisista katsomuksista. Tämän väitteen todistamiseksi esitän vain yhden esimerkin. Hänen puolueensa ohjelmassa oli aina vuoteen 2018 asti kohta eläkeikärajan nostamisesta. Sen jälkeen kun viranomaiset hyväksyivät tällaisen päätöksen ja kansa alkoi protestoida sitä vastaan, niin Navalnyi poisti kaikessa hiljaisuudessa tämän kohdan ohjelmasta ja hänen kannattajiaan jopa osallistui mielenosoituksiin, oman ideansa toteuttamista vastaan.

Osoittautui, että Navalnyi käyttää ohjeenaan nationalismin ja oikeisto-liberalismin katsomusten eräänlaista yhdistämistä. Sellaisia ajatuksia toteutti aikanaan surullisen kuuluisa kenraali Pinochet. En ole lainkaan varma siitä, että Navalnyilla olisi jokin selvä poliittinen ohjelma tai edes selkeitä poliittisia näkemyksiä. Herää vaikutelma, että häntä kiinnostaa vain valta sinänsä. Joka tapauksessa hän pyrkii kaikin tavoin karttamaan konkreettisuutta julistamalla esimerkiksi, että ”taistelu korruptiota vastaan on hänen ohjelmansa”.

Onko Navalnyi Kremlin projekti?

Navalnyi todellakin käy taistelua korruptiota vastaan ja paljastaa usein korkeassa asemassa olevia henkilöitä. Hän taistelee myös nykyistä valtiovaltaa vastaan kehottamalla kannattajiaan osallistumaan säännöllisesti mielenosoituksiin ja tästä syystä valtiolta ei pidä hänestä. Useita kertoja häntä vastaan on nostettu tekaistuja rikossyyteitä ja myös käyty hänen päälle.

Opposition eräät edustajat väittävät, että Navalnya onnistaa epäilyttävällä tavalla. Esimerkiksi hän ei joutunut vankilaan ja sai vain ehdonalaista, kun eräät oppo-

Sergei Skvortsov
NKP:n keskuskomitean ensimmäinen (pää-) sihteeri

sition edustajat ovat pienemmistäkin edesottamuksistaan joutuneet maksamaan terveydellään tai jopa hengellään. On syntynyt sellainen käsitys, että Navalnyi on Kremlin projekti, jonka tarkoituksena on ”paljastaa” mielenosoituksia. Liikkeellä on myös huhuja, että hänen eräistä paljastuksistaan olisivat maksaneet keskenään kilpailevat oligarkit. Mutta nyt Navalnyin ”onnistuminen” on loppunut ja tuskinpa hän voi jatkaa ”Kremlin projektina”.

Hänen myrkyttämisensä vahvisti ensin saksalainen sotilaslaboratorio ja myöhemmin YKn alainen Kemiallisten aseiden kieltöjärjestö OPCW, jotka löysivät Navalnyistä biomateriaalista jätettä Novichok-ryhmän myrkyistä. Tämä ei sinänsä ole mikään sensaatio, koska Omskin sairaalassa, jonne opposition edustaja vietiin, häntä alettiin heti ja menestyksellisesti lääkittää tämän ryhmän myrkkujen torjuntaan tarkoitetuilla lääkkeillä. Toisaalta sairaalaan saapuneet poliisit ilmoittivat suoraan takavarikoineensa kaikki Navalnyin tavarat, jotka ilmeisesti sisälsivät hengenvaarallista myrkyä. Venäjän viranomaisten reaktio oli aika lailla ristiriitainen. Eräät henkilöt tunnustavat myrkytyksen tosiasiaksi, toiset vaativat todisteita (ilmeisesti ennen kaikkea heille sopivia), kolmannet väittävät, että mitään myrkytystä ei olisikaan tapahtunut. Navalnyin aineenvaihdunta oli vain äkillisesti huonontunut ja tästä syystä hän vaipui koomaan. Tämän version vahvistaa oikeaksi muka se, että venäläiset lääkärit eivät löytäneet Navalnyin biomateriaaleista mitään myrkkäjä.

Mutta valitettavasti Omskin sairaalan lääkärit eivät voineet periaatteessa löytää Navalnyiltä mitään Novichok-ryhmän sotilaallisia taistelumyrkkyjä. Tämä tarkoittanee siis sitä, että myrkytys olisi kuitenkin tapahtunut. Mutta kuka on voinut toteuttaa tämän myrkytyksen?

ja Nato:n politiikassa ”tapaus Navalnyi” muodostaa vain aiheen painostaa Venäjää. Jos tätä aihetta ei olisi, he synnyttäisivät uuden ja jälleen uuden aiheen Venäjän painostamiseksi.

On nähtävä, että Navalnyi on mm. rasisti, joka suhtautuu halveksivasti ei-venäläisiin keski-aasialaisiin entisten Neuvostoliiton kansojen asukkaisiin. Navalnyi ei kuitenkaan Suomen ym. populistisen oikeiston tapaan arvostele uusliberalistista kapitalismia. Hän ei ole ollenkaan niin merkittävä ”poliitikko”, että vain hänen vuokseen länsi katkaisisi suhteet Venäjän hallitukseen, tai keskeyttäisi Nord Stream 2-kaasuputken rakennustyöt yms. Kysymys on siitä, että länsi tavoittelee Venäjällä hallituksen vaihtoa ja Venäjän talouselämän kontrollia.

Venäläisten tovereiden kannattaisi katsoa enemmän ulkopoliittikkaan. Meidän edistyksellisten järjestöjen Suomessa ja Venäjällä tulisi kehittää yhteistyötä läntisen imperialistisen politiikan torjumiseksi. Tämä lisäisi myös meillä ja Venäjällä mahdollisuuksia kamppailla sisäpolitiikassa tavallisen ihmisen aseman parantamiseksi.

F. E. Dzerzhinskin työtä muistettiin

NKP:n, upseerien liike Kunnia ja kotimaan sekä kansalaisjärjestöjen vapaaehtoisneuvoston aktiivit laskivat kukkia Felix Edmundovich Dzerzhinskin haudalle Kremlin muurilla hänen syntymäpäivänään 11. syyskuuta.

Dzerzhinskin muistotilaisuus Kremlin muurilla

Lyhyessä puheessaan NKP:n keskuskomitean ensimmäinen sihteeri Sergei Skvortsov totesi, että viime aikoina mielenkiinto Dzerzhinskiä kohtaan on huomattavasti kasvanut. Yleisen korruption aikakaudella hän toimii myös monien nykyisten turvallisuusvirkaileijoiden esimerkkinä rehellisyydestä ja periaatteiden noudattamisesta, kiinnostuneesta taistelusta rikollisuutta vastaan.

Felix Edmundovich ei ollut vain Tsekan johtaja. Voimiaan ja

terveyttään säästämättä hän osoittautui erinomaiseksi järjestäjäksi myös muilla, hyvin erilaisilla alueilla. Tähän sisältyy katulapsista huolehtiminen, rautatieliikenteen järjestäminen ja koko talouden jälleenkäytöksen kehittäminen. Hänen kaudellaan maa ylitti tsaarin Venäjän tuotannon tason. Dzerzhinski teki paljon, maa ja kansa ovat hänelle paljon velkaa. Muistamme hänet, hän pysyy kanssamme ja tänään kunniotamme hänen muistoaan, Sergei Skvortsov sanoi lopuksi.

Ketkä ovat mahdollisesti olleet asialla

Ovatko olleet asialla Navalnyin omat kannattajat, joilla ei periaatteessa ole mahdollisuutta olla kosketuksessa taistelumyrkkujen kanssa. Entä lännen erikoispalvelut? Mutta jos hyväksytään tämä versio, niin silloin se tarkoittaa sitä, että lännen tihutyöntekijät toimivat Venäjällä kuin kotonaan ja silloin voimaministeriöiden johto olisi erotettava pikaisesti virastaan. Ja tärkein asia - mitä varten länsi tarvitsisi sellaista? Länsi pitää Navanyita vaikutusvaltaisenä länsimielisenä poliitikkona. Eikä se ole kiinnostunut ampumaan itseään nilkkaan.

Mutta Venäjällä sellainen on täysin mahdollista. Kun Venäjän valtiovalan ihailijat sanovat, ettei Navalnyin murhayritys ole tälle vallalle edullista, niin se on ehdottomasti totta. Mutta toisaalta negatiivisen valinnan vuosikymmenet ovat tehneet tehtävänsä ja viranomaiset tekevät virheellisiä päätöksiä vain siksi, että ymmärtävät tilanteen väärin. Mitä esimerkiksi eläkeuudistus oli, taloudellisesti järjetön ja poliittiseen itsemurhaan verrattava?

Tässäkin tapauksessa voidaan täysin olettaa, että joku arvovaltainen viranomainen päätti eliminoida jo alkaneiden mielenosoitusten johdon. Valitettavasti näiden ihmisten mentaliteetti ei salli edes ajatusta siitä, että tavalliset kansalaiset pystyvät puolustamaan oikeuksiaan ilman rahaa ja villitsijöitä. Tosiasassa, kuten olen jo muutaman vuosi sitten todennut, Navalnyi ei ole niinkään protestien johtaja, kuin niiden katalysaattori. Ja nykyään katalysaattoreitakaan ei enää tarvita - polttoainetta on kertynyt riittävästi ja itse valtiolta kykenemättömänä ja kansanvastaisena tarjoaa omilla epäonnistuneilla toimillaan tai toimettomuudella polttoaineelle palavaa tulitikkua. Syntynyttä protestiliikettä on mahdotonta tehdä päättömäksi käytännöllisesti ja itse viranomaisten kannalta se on jopa vahingollista. Kun ei ole kenen kanssa sopia niin tilanne räjähtää käsiin, kuten tapahtui helmikuussa 1917.

Eräistä muista analytikoista poiketen, pidän täysin mahdollisena sitä, että Putin henkilökohtaisesti ei ole antanut käskyä Navalnyin eliminoimisesta. Entistä pystysuoraa valtiovalan rakennetta ei enää ole, ja korkein hallitsija

Navalnyin tapaus, toimituksen kommentti

Oheisessa artikkelissa ystäväpuolueemme Venäjältä käsittelee Navalnyin tapausta. Asiasta käydään meilläkin vilkasta keskustelua mm. fb-sivuilla, joilla monet Kansan ääntä lähellä olevat toverit vierailevat. Useat heistä haluavat asettaa kyseenalaiseksi läntisen median väitteet, jonka mukaan Navalnyi olisi joutunut Venäjällä myrkytyksen uhriksi. Tämä keskustelu on mielenkiintoista argumenteistaan huolimatta ”aihetodisteiden” pohjalta käytyä spekulointia. Mitään todellista tietoa meillä ei ole siitä, kuka tai mikä taho on Navalnyin tapauksen taustalla. Kirjoituksessaan Sergei Skvortsov taasen asettuu sille kannalle, että joku taho Venäjältä on ”tapaus Navalnyin” taustalla. Tämäkin on yhtä spekulatiivinen väite kuin edellinenkin. Aihetodisteita ja niistä seuraavaa päättelyketjua lukuun ottamatta muuta argumenttia kirjoitus ei esitä väitteidensä tueksi.

Artikkelissa esitetään, että lännessä Navalnyita pidetään merkittävänä ja kasvavana poliitikkona. Siksi seuraukset Venäjälle saattavat sanktioiden ja ulkomaisen arvovalan menetyksen vuoksi muodostua arvaamattomiksi. Todetaan, että Navalnyi on kasvanut ”marginaalista” merkittäväksi vaikuttajaksi ja hänet ovat tunnustaneet kumppanikseen suurten

ulkomaiden johtajat. Tämän spekuloinnin keskellä vaikuttaa siltä, että tässä on jäänyt huomiotta eräs hyvin tärkeä seikka.

Me marxilaiset ja demokraatit, jotka katsomme tapahtumia Venäjän ja Kiinan ulkopuolelta, koemme selkeästi, että maailmassa käydään tällä hetkellä kamppailua hegemoniasta, syntykö tulevaisuudessa yksinapainen vai moninapainen maailma. USA:n ja EU:n tavoite on päästä taloudellisesti ja sotilaallisesti kontrolloimaan myös Aasian isoa mannerta ja ottaa haltuunsa maailman johtajuus. USA:n johtama blokki on ottanut kontrolliinsa joukon Pohjois-Afrikan ja Lähi-idän arabimaita, Ukrainan, entiset itäisen Euroopan sosialistimaat, Baltian ym. Toistaiseksi se on hävinnyt taistelun Syyriassa, Krimillä ja Valko-Venäjällä. Samasta syystä Suomea painostetaan Nato:n jäseneksi ja Suomen kautta kehitetään painostusta Venäjää vastaan. Suomen ja USA:n välillä solmittu Isäntämaasopimus on tästä esimerkki. Nato toimii Venäjää vastaan myös Itämerellä. Tämä kaikki merkitsee, että ei ole suurtakaan merkitystä sillä, kuka tai mikä taho aiheutti ”tapaus Navalnyin.” Se selviää aikanaan. USA:n

Kansan ääni kuuluu muutoksen puolesta

Palauttaako rokote oikean normaalin?

Netin kautta voi seurata eri maiden tv-lähetyskiä. Satu in kat-somaan maaliskuun puolivälin paikkeilla Espanjan pääministe-rin Pedro Sánchez'in esiintymis-tä, jossa hän julisti maahan poikkeustilan koronaviruksen johdosta.

Kiinnitin huomiota siihen, että hän käytti termiä "uusi normaali" pu-huessaan siitä, mitä seuraa "viikkoja" kestävän poikkeustilan jälkeen. Tar-kemmin sanottuna tuo uuden nor-maalin mainitseminen alkoi kiinnit-tää huomiotani myöhemmin, kun se alkoi yleistyä mediassa. Mielen-kiintoista on se, että hän tiesi käyt-tää tuota termiä jo tuolloin. Samaa termiä käyttivät muidenkin maiden johtajat jo maaliskuusta lähtien. On vaikea välttää vaikutelmalta, että päätös uudesta normaalista oli teh-ty jo ennen poikkeustilojen julista-mista. Tarkoitus ei siis missään vai-heessa ollut palata vanhaan oikeaan normaaliin.

Näin ollen koronavirushyste-ria palvelee mitä mainioimmin tuota uuden normaalin projektia. Jokainen, joka ymmärtää, miten meidän nykyinen talous-/yhteis-kuntajärjestelmämme toimii, on jo kauan tietänyt, että tuohon suun-taan ollaan menossa. Minä esimer-kiksi olen kirjoittanut jo vuosien ajan blogitekstejä siitä, että Suomi ja Eurooppa ovat siirtymässä kohti fasismia ja olen noissa teksteissäni selittänyt, miten tämä kehitys joh-tuu melkoisen suoraan talousjärjes-telmästämmme. Äärimmäisen lyhyes-ti kiteyttäen kyse on siitä, että kun kilpailu kiristyy, rikkaimpien taho-jen voittojen turvaaminen vaatii ai-na vain kovempaa kuria.

Nyt olemme siis vihdo in saa-puneet historiassa (jälleen ker-ran) siihen hetkeen, että rikkaim-pien voittojen turvaamiseksi tarvi-taan poliitikkojen taholta harjoitet-tua kovaa kuria kansan pitämiseksi

aisoissa. Tällaista kutsutaan perin-teisesti fasismiksi. Myös sosialismis-sa harjoitetaan kovaa kuria, mutta ei rikkaimpien voittojen turvaamisek-si, vaan köyhimpienkin toimeentu-lon turvaamiseksi. Siinä on vissi ero.

Jäävätkö kuonokopat ja muut poikkeustilan merkit siis pysyvästi olemaan hamaan ikuisuuteen as-ti? Eivät jää. Eihän Hitlerin tuhat-vuotinen valtakuntakaan pysynyt pystyssä kuin noin vuosikymmenen verran. Mutta se pystyttiin kumoa-maan vain katastrofaalisen taiste-lun kautta. Riittääkö edes rokotteen käyttöönotto palauttamaan oikean normaalin? Pelkään pahoin, että kuonokopat ovat tulleet jäädäkseen.

Pelkään myös, että edessämme on tilanne, jossa oikeaan normaaliin palaaminen vaatii myös äärimmäi-sen kovaa taistelua. Ken elää, näkee.

Janne Kejo

Länsimainen demokratia jälleen uhattuna

Isäntämaa USA:ssa valitaan 3. marraskuuta presidentti. Valin-nanvaraa on runsaasti, republi-kaani ja demokraatti. Tätä maail-man demokraattisinta valintaa uhkaa hirvittävä vaara. Suomen ikiaikainen vihollinen Venäjä yrit-tää sekaantua valintaan. Presi-denttinä Obama käynnisti Libyan valtion tuhoamisen ja ulkomiste-riksi valittu Hillary Clinton hihkui riemusta kun näki televisiossa Li-byan johtajan Muammar Gadda-fin murhan.

rauhanpalkinnolla palkitun edeltä-jänsä toimeenpanemien sotien jat-kua. On niissä sotien aloittajissa ta-sapuolisesti republikaanejakin. Siel-lä demokratian isäntämaassa näyt-tää määräysvaltaa käyttävän ase-teollisuuden ja pankkiirien veljes-kunta, jonka synnystä jo varoitti re-publikaani kenraali ja presidentti Dwight D. Eisenhower.

Siinä ei tietenkään ole mitään moitittavaa, että Bill Clinton aut-toi vuonna 1996 Boris Jeltsinin vaa-livoittoon. Vapaassa tiedonvälityk-sessä puhutaan Neuvostoliiton ha-joamisesta. Siitä viisaasti vaietaan, että hajoamisella oli ihan elävät te-kijät, eikä mikään luonnonilmiö. Bor-is Jeltsin kutsui Ukrainan ja Valko-Venäjän silloiset presidentit valko-

venäläiseen metsikköön, jossa nä-mä toverukset kolmistaan mitä de-mokraattisimmin päättivät jakaa Neuvostoliiton. Allekirjoitettuaan hajotussopimuksen Jeltsin kiiruhti soittamaan päätöksestä isäntämaa USA:n presidentille. Neuvostoliiton presidenttiä hän ei häirinnyt ilmoi-tuksella.

Valko-Venäjän KGP:n päällik-kö kyllä ilmoitti tästä uroteosta Gorbatsheville, mutta hän ei puut-tunut asiaan. Näillä leniniläisillä kommunisteilla oli ainoastaan me-nettelytapoja koskevia erimielisyyk-siä Neuvostoliiton hajottamisesta.

Viljo Heikkinen
vanhempi huoneenrakentaja
Lapinlahti 28.9.2020

Sota loppui jo 1944

Elämme niin outoja aikoja, että eräät kansanosat eivät tiedä Suo-men ja Neuvostoliiton sodan lop-puneen vuonna 1944, rauhansopi-mus tehtiin 1947. Rauhansopi-mus sisälsi huomattavia alueluo-vutuksia Suomelta. Suomessa il-mestyvän Iltalehti-nimisen leh-den mukaan esimerkiksi Karjalan palauttaminen on vain kiinni Suo-men vaatimuksesta. Suomen joh-to ei vaan uskalla vaatia aluepa-lautuksia.

Olkaamme onnellisia johtomme osittaisesta järkevyydestä, lehden uutiset ovat osoitus vähämielisyy-destä. Japani esimerkiksi olisi val-mis maksamaan maltaita muuta-masta kalliosaaresta, Suomi voisi saada aluepalautuksia pelkällä vaa-timuspaperilla. Voi Pyhä Sylvi-ei voi paremmin sanoa! Ei Venäjälle tule koskaan presidenttiä, joka myisi tai luovuttaisi Venäjän alueita kenelle-kään. Tämän tulisi kaikkien Krimistä polemiikkia käyvien muistaa. Krimin liittäminen Venäjään toteutui Naton vähäjärkisten johtajien toimien an-siosta. Nato yritti haukata liian suu-ren palan. Ei Natolla tule koskaan olemaan Sevastopolin laivastotuki-kohtaa.

Mielestäni Karjalan palautta-mistoiveet kaikille evakoille ovat absurdeja. Valeinformaatiota osa-taan Suomessakin tehdä, ei tarvit-se puhua jostain Venäjän suoritta-masta. Nykyään disinformaatiota jaetaan uusien aseitten hankinnas-ta eniten. Siinä onkin Iltalehdellä ja muilla äärioikeiston julkaisuilla täys-työllisyys, kun kansaa yritetään saa-da uskomaan jenkkihävittäjillä saa-tavan uskottava puolustus. Miele-stäni uskottava puolustus saadaan vain omalla ydinaseella. Ihmette-len miksi omassa utuisessa höttö-unelmassaan elävät persut eivät ole vaatineet oikeaa uskottavaa puolus-tusta.

Loppukaneettina toteaisin Korean Demokraattisen Kansan-tasavallan huolehtineen uskot-tavasta puolustuksestaan. Olen myös toivonut Iranin hankkivan mahdollisimman pian oman ydin-aseen. Maailmassa on kaksi terro-ristivaltiota, Yhdysvallat ja Israel. He ymmärtävät vain voimapolitiikkaa.

Reino Welling
eläkeläinen ja sotaorpo Jämsän-koskelta

Kaasu- ja fossiiliministeri

Ympäristöministeri Krista Mikko-nen puolusti Ylen Ykkösaamussa la 19.9.2020 ydinvoimaa ja lento-yhteyksiä Joensuuhun. Suomen Kuvalehdessä Mikkonen sai nimi-tyksen "fossiili ministeri

Elokapina vaatii Marinin hallituk-selta sitä, että tämän tulisi julistaa ilmastohätätila ja aloittaa säännöl-linen valtiollinen tiedottaminen il-mastokriisin etenemisestä. Poliisit kaasuttivat rauhallisia mielenosoit-tajia kadulla.

Syksyllä 1945 Helsingissä Ara-

bian tehtaalla puhkesi työolojen ja palkkauksen johdosta spontaa-ni korpilakko. K.A.Fagerholmin vä-hemmistöhallituksen sisäministeri Aarne Simonen lähetti ratsupoliis-in lakkolaisten kimppuun Arabian tehtaan portilla. Sisäministeri sai ni-mityksen "Sapeli-Simonen".

Jää nähtäväksi aletaanko sisä-ministeri Ohisaloa nimittää "kaasu-tusministeriksi"

-Jussin mietteitä fb:ssä-

Kylmä sota, media ja maailmankuvia

Kerroin tuttavalleni kuulleen BBC:n historiasarjassa kuinka mikrosiru keksittiin. Tarina on hauska. Lapset lahjoittivat Yh-dysvaltojen Moskovan suurlä-hettiläille toimistolelun, jossa oli pienen pieni kuuntelulaite. Jekku paljastui vasta myöhem-min. Kaverini innostui ja rupesi kertomaan lukemastaan kirjas-ta, jossa kerrottiin kuinka hir-muisia dopingaineita venäläi-set ovatkaan keksineet ja kuin-ka kaikki Neuvostoliiton saavut-tamat urheilutulokset johtuivat pelkästään petkuttamisesta. Hän oli niin tohkeissaan luke-mastaan, etten edes harkinnut monipuolisemman käsityksen esittämistä.

Monta vuotta sitten BBC:n Desert Island Discs ohjelmassa kuului-sa amerikkalaisnäyttelijä Natalie Wood kertoi Neuvostoliiton mat-kastaan ja siitä kuinka sikäläiset kommunistit ovat kieltäneet bala-laikkasoittimien käytön. Ohjelman juontaja Roy Plomley tivasi hieman huvittuneena "niinkö todella?" Nai-nen vastasi vakuuttavaan sävyyn kommunistien tuominneen kaikki vanhat kulttuuri-ilmiöt. Kaikki jot-ka vain viitsivät ottaa asiasta selvää tietäisivät, että Neuvostoliitossa balalaikka päin vastoin oli erityis-asemassa, koska sitä pidettiin kai-kista kansanomaisimpana soitti-

mena. Natalie Wood luultavasti itse uskoi kertomaansa tarinaan.

Valehtelu ja asioiden järjes-telmällinen vääristely onnistuvat parhaiten silloin, kun yleisö rupe-aa toistelemään kerrottuihin asioi-hin tunteellisesti sitoutuen. Väären-nökset toimivat parhaiten silloin, kun niissä on tilaa kuulijoiden omil-le ennakkoluuloille. Tekaistut jutut on kerrottava sellaisella tavalla, että ne kuulostavat uskottavilta ja tämä onnistuu parhaiten silloin, kun ker-toja vaikuttaa olevan asian suhteen puolueeton henkilö. Juuri tästä syys-tä länsimaisessa lehdistössä julkiset vaikuttajat ja erilaiset hämmentäjät eivät paljasta todellista työnanta-jaansa tai yhteyksiään turvallisuus-poliisiin. Tästä näkökulmasta katsot-tuna kommunistien totinen julista-minen vaikutti huonotapaiselta ja moukkamaiselta.

Vääristeltyjä kertomuksia se-pitetään pienistä ja suurista asi-oista. Monet niistä vaikuttavat hu-vittavilta pikkuasioilta, kuten tuo balalaikkakertomus, toiset taas hie-man vakavammilta, kuten urheili-joiden mustamaalaaminen. Oma lukunsa on hyvin vakavista asioista valehteleminen. Monet alun perin tietoisesti vääristeltyt kertomukset ovat alkaneet elää omaa elämään-

sä ja mitä etäisempiä kertomusten lähteet ovat sitä vilpittömämmin ja innokkaammin niitä kerrotaan. Tun-neperäinen sitoutuminen tekee ker-tojille vaikeaksi kuunnella korjauksia ja eräviä mielipiteitä.

Silloin kun sepitetyn jutun kertojalla on erityisen arvovaltai-nen asema, yhteiskunnassa on tari-noilla erityisen suuri vaikutus. Hyvä esimerkki Thomas Laqueurin muu-ten hieno kirjoitus Saksan histori-asta "While Statues Sleep" (London Review of Books, 18.6.2020), jossa hän kuitenkin vähättelee Itä-Saksan suhtautumista kansanmurhaan. La-queur tuo aivan oikein esille sen kuinka perinpohjaisesti Itä-Saksan virkamieskunta, yliopistot ja taide-laitokset puhdistettiin 1990-luvun alussa kommunisteista ja vertaa si-tä siihen kuinka lempeästi Länsi-Saksassa sodan jälkeen kohdeltiin entisiä natseja.

Laqueur haluaa nähdä kan-sanmurhan pääasiassa juuta-laisiin kohdistuneena hirmute-kona. Kirjoitukseen vastannut Sus-an Neiman, jonka teoksesta "Learn-ing from Germans" Laqueur artik-kelissaan kirjoitti tuo esille sen kuin-ka Itä-Saksassa aivan hyvästä syys-tä tuotiin esille yhtä lailla Natsi-Sak-san surmaamien 14 miljoonan slaav-in kohtalo. Susan Neiman viittaa

tekemiinsä arkistotutkimuksiin, joi-den valossa Itä-Saksan toiminta suh-teessa entisiin natseihin tulee esille aivan eri valossa kuin Laqueurin kuvauksessa.

Laqueur kertoo sodan jälkei-sestä Itä-Saksasta sellaiseen sä-vyy n ja tuo esille sellaisia esimer-kejä, joiden perusteella varmaton lukija saattaisi rinnastaa kansallisso-sialistit heidän uhreihinsa. Tällaisella painotuksella on mitä suurin merki-tys sellaisessa tilanteessa jossa län-simaat järjestelmällisesti rinnastavat fasistit ja kommunistit. Siitä kuinka todellinen rinnastus saattaisi hyvin-kin olla Hitlerin Saksa ja Yhdysvallat olen kirjoittanut toisaalla.

Jälleen on hyvä kysyä, mikä on tämän taustalla. Kaksi asiaa tu-lee välittömästi mieleen. Toinen kos-kee sodan aikaista liittoutumaa ja toinen kylmää sotaa.

Roosevelt ja Stalin tulivat kes-kenään hyvin toimeen. Roosevelt tunnusti Neuvostoliiton jo vuonna 1933. Kun Rooseveltin tärkein ul-kopoliittinen neuvonantaja Harry Hopkins vieraili Euroopassa Yhdys-valtojen suurlähetystöissä 30-lu-vulla, hän huomasi kuinka lähetys-töjen seinillä oli vielä edellisen pre-sidentin Herbert Hooverin kuvat Rooseveltin kuvien sijasta (Strate-gic Culture - [https://www.strategic-](https://www.strategic-culture.org/news/2020/09/18/on-roosevelt-and-stalin-what-revisi-onist-historians-want-us-to-for-get/)

[culture.org/news/2020/09/18/on-roosevelt-and-stalin-what-revisi-onist-historians-want-us-to-for-get/](https://www.strategic-culture.org/news/2020/09/18/on-roosevelt-and-stalin-what-revisi-onist-historians-want-us-to-for-get/)). Fanaattiset kommunismin vihaajat eivät antaneet anteeksi myöskään Kennedylle ja Nixonil-le näiden suhteellisen maltillisia asenteita.

Neuvostoliittoa herjaava syltitytehdas oli kylmän sodan peruja. Kylmän sodan alettua oli tarpeen kiistää kaikki sellaiset asi-at, joiden vuoksi Neuvostoliitto näkyisi hyvässä valossa. Yksi keino oli rinnastaa natsit ja kommunistit. Osa tätä kuvausta oli supistaa kan-sanmurha pelkäksi antisemitisti-seksi rikokseksi ja siirtää muut uh-rit pääasiassa Neuvostoliiton piik-kiin. Näin kansanmurhan alkupe-räinen syy kommunismin viha ja vallankumouksen pelko hämärtyi monien silmissä. Hitler halusi vält-tää talouspoliittisen analyysin ja yritti siirtää keskustelun kansalli-suuskysymykseen. Samaa taktiik-kaa yrittävät länsimaat hyödyntää tätä nykyä Ukrainassa ja Valko-Ve-näjällä. Kansallisista vihollisista on helpompi puhua kuin omasta pe-rin juurin epärehellisestä talouspo-litiikasta.

Tauno Auer
21.9.2020

Tukea

Kansanäänelle

Reine Lindeman 30 e, Viljo Heikkinen 20 e, Espoon leipäpappi 12 e, E. K. 500 e, Kaija Siippainen 10 e, Jartsev 8 e, Kalevi Wahrman 10 e, Heikki Männikkö 38 e, Wanha Seppä 8 e, Eira Kärki 10 e ja Tarja Männikkö 10 e.

Op FI08 5541 1420 0279 66

Keräyslupa: RA/2020/1128 24.9.2020

Rauhaa, ruokaa, hyvinvointia - Ei hyökkäysaseita, Ei militarismille

Tuki Kansan Äänen työlle ja YK:n päivän tervehdys 24.10 maailman kansojen suurelle rauhanvoimien enemmistölle toiminnassa ja taistelussa kapitalistien ja lännen valemedioita- ja keskuksia vastaan, ja militaristista hyökkäystä vastaan. Suomessa todellinen "rollitehdas" on verovarjoilla ylläpidettävä YLE. Kansainvälisten Rauhanvoimien tuella ja yhteistyöllä meidän on muutettava yhteiskunnan militaristinen suunta ja kehitys Suomessa takaisin sotaan vastaan, rauhan ja ystävyyden linjalle. Rauhantyyntä terveisin Reine Lindeman Tampereelta (laitan 30 € tukitilille).

Julkiset keskustelufoorumimme FB:ssa:

Suomen Työväenpuolue FB

Ryhmä keskittyy mm. yhteiskunnalliseen keskusteluun, luokkatietoisuuden edistämiseen, ay-liikkeen, puoluepolitiikan, rauhantyyntä, globalisaation ja ulkopoliitiikan kysymyksiin.

Kansanrintama- vaihtoehto uusliberalismille FB

Ryhmän tavoite on kehittää vaihtoehto nykyiselle kovalle markkinavoimien hallitsemalle yhteiskuntapolitiikalle. Se ottaa päämääräkseen yhteiskunnallisen muutoksen toteuttamisen Suomessa. Keskusteluun kuuluu laajasti politiikka ja yhteiskunnalliset asiat erilaisella informaatiolla.

Näissä ryhmässä sallitaan ja on toivottavaa keskustelu marxilaisen yhteiskuntatieteen lähtökohdista. Linkitettyä näihin ryhmiin artikkeleita on toivottavaa lisätä oma kommentti ja lähde. Noudatetaan nettietikettiä. Rasistinen ja fasistinen materiaali poistetaan.

Navalnyin tapaus

Jatkoa sivulta 17

Sisäpoliittisista seurauksista

Mitä taas tulee sisäpoliittisiin seurauksiin, niin Navalnyin tapauksen lopputulos tulee olemaan Venäjän valtiovallalle kielteinen. Sen kannatus ei tästä syystä tietenkään romahda, mutta protestit eivät tule heikentämään, kuten tilaajat laskelmoivat ja tulee tuottamaan Navalnyille vain henkilökohtaisia lisäpisteitä. Marginaalista hän on kasvanut merkittäväksi vaikuttajaksi. Jos tähän asti hänen kannatuksensa poliittikkona oli vain muutama prosentti ja hänet tunsivat vain muutamat ihmiset, niin nykyään tämän skandaalin jälkeen Navalnyin tunnettavuus ja arvovalta ovat kasvaneet merkittävästi. Sitä paitsi hänet ovat tunnustaneet kumppanikseen suurten ulkomaiden johtajat.

Tämän kaiken tuloksena häntä aletaan pitää vakavana poliitikkona

myös Venäjän eliitin ja voimaminsteroioiden eräiden vaikuttajien taholla. Se ei ole tärkeää, milloin Navalny palaa Venäjälle. Hänen maassa olollaan ei ole niin suurta merkitystä, koska hän on ennenkin tehnyt etupäässä etätyötä. Venäjän viranomaiset ovat saaneet ylimääräistä päänsärkyä sattumuksista ja toimeenpanijoiden virheistä johtuen, olivat he sitten ketä tahansa.

Ja päätteeksi. Ei ole mikään salaisuus, että eräät patriootit lainausmerkeissä ja ilman niitä pitävät Navalnya oikeutetusti länsimielisenä vaikuttajana ja vahingoniloisina sanovat, että niin hänelle pitikin käydä. Mutta ei niin pitänyt käydä. Eräiden analyytikoiden mukaan samoja keinoja voidaan käyttää muitakin protestien johtajia kohtaan, jotka eivät ole pelkkiä liberaaleja. Vastustan ehdottomasti sitä, että poliittisia ongelmia ratkaistaan terrorin keinoin. Olkoonkin, että se on vain poliittista terroria.

Sergei Skvortsov
NKP:n keskuskomitean ensimmäinen (pää-) sihteeri
19.10.2020

Eurojärjestelmän syvä kriisi ja liittovaltiotavoite

Jatkoa sivulta 5

Satuja aikuisille

Suomen kansalle on vakuuteltu moneen kertaan, että elvytyspaketti on kertaluontoinen. Matti Vanhanen väitti, ettei Suomi hyväksy elpymisrahastoa pysyväksi. Nyt EKP sitä ehdottaa. Keskustan Suomenmaan pääkirjoitus 21.10.20 oli otsikoitu: "EU:n elpymisrahaston vakinaistaminen on tuomittu epäonnistumaan".

Sanna Marin väitti heti EU-huippukokouksen jälkeen, että uusia paketteja ei voi tulla, koska ne vaativat jäsenmaiden yksimielisyyttä. Niin tämäkin paketti vaatii ja jos se menee läpi, seuraavalle on luotu

valmis rakenne ja euron seuraavat kriisit ovat nykyistä rajumpia.

Tukea rikkaille maille

Parhaillaan EU-maissa pähkäillään "koronarahaston" perustamista. Yhteisestä velasta lahjoitettaisiin 500 miljardia velkamaille. Italia-laisten tulot, joista maksetaan veroja, ovat pienemmät kuin suomalaisien. Sen sijaan italialaisten omaisuudet ovat suuremmat kuin Suomen kotitalouksien. Italian kaikki puolueet katsovat, että on parempi, että suomalaiset veronmaksajat maksavat heidän velkansa.

Korona-/tulonsiirtorahasto ja EU-liittovaltio torjuttava!

Juhani Tanski
Kuopio

"Marxilainen lauantaitiimi jatkuu"

Työväenluokan toiminnalle tieteellinen maailmankatsomus antaa pitkän aikavälin suunnan. Se on meille yhtenäisen toiminnan perusta ja auttaa jäsenitelemään oikein ajan kysymyksiä. Siksi tutkimme marxilaista tiedettä ja tuotamme siitä tutkimusaineistoa. **Jatkamme opintotoimintaa Korona-pandemian sallimissa rajoissa kunnes tilanne normalisoituu.** Opintotoiminnan kokoontumispaikkana edullisen sijaintinsa ja hyvän varustelutasonsa vuoksi pyrimme käyttämään edelleen Keskuskirjasto Oodin tiloja. Seuraava opintotapahtuma järjestetään tiistaina 24.11.2020 klo 18.00 Keskuskirjasto Oodissa, ryhmätila 3 (2. kerros). Aiheena on "Orjanomistuksellisen yhteiskuntamuodon" kehitys Intiassa ja Kiinassa. Alustavan puheenvuoron käyttää **Juha Kieksi**. Seuraavina aiheina käsitellään mm. "Korona ja marxilaisuus" sekä "Kysymys ihmisoikeuksista". Opintotilaisuuksista tarkemmin Kommunistien Liiton kotisivulla: www.kommunistienliitto.com Hyviä lukuaineistoja ovat: Marx ja Engels: **Kommunistinen manifesti**; M. Lovtšuk, T. Oizerman, I. Štšipanov: **Filosofian Historia** (Progress, 1982); Viktor Afanasjev: **Filosofian alkeet** (Progress, 1976); Kommunistien Liitto: **Dialektisen materialismin perusteet**;

Seuraava kansan ääni (6/2020) ilmestyy ma. 21.12.2020 ja siihen tarkoitetun aineiston tulee olla toimituksessa ma. 14.12.2020. Työkansalle osoitettujen uudenvuoden tervehdysten tulee olla toimituksessa 18.12.2020 mennessä. Seuraava numero (1/2021) ilmestyy ma. 22.2.2021 ja siihen tulevien kirjoitusten ja muun aineiston tulee olla toimituksessa ma. 15.2.2021.

Kommunistien liiton hallituksen kokous

Kommunistien Liiton hallituksen kokous järjestetään tiistaina 24.11.2020 klo 18.00 Keskuskirjasto Oodissa, ryhmätila 3 (2. kerros). Käsitellään ajankohtaiseen vuodenvaihteen toimintaan liittyvät kysymykset sekä järjestöllisen ja ideologisen toiminnan kehittämistä ja mm. seuraavia asioita: (1) Kansanrintaman kehittämisen kysymyksiä, (2) Kevään 2021 kuntavaalit, (3) Ajankohtaiset kansainvälisen yhteistyön kysymykset, (4) Opinto ja julkaisutoiminta, (5) Loppuvuoden lehti- ja järjestötyö, (6) Kansan äänen 5/20 arviointi ja seuraavan numeron 6/20 ideointi. Käsittelemme klo 18.00 Marxilainen lauantaitiimi-sarjaan kuuluvan opintotoimen "Orjanomistuksellisen yhteiskuntamuodon" kehitys Intiassa ja Kiinassa.

Tervetuloa jäsenet ja ystävät, Koronasuojat !

Suosittellemme kotisivuja ja blogeja

<http://uutisiapohjoiskoreasta.blogspot.fi/>
<http://heikkimannikko111.puheenvuoro.uusisuomi.fi/>
<https://www.facebook.com/heikki.mannikko.1>
<http://kaikontturi.blogspot.com/>
<http://masanlaari.blogspot.com/>
<http://lievemaa.blogit.uusisuomi.fi/>
<https://www.facebook.com/kalevi.wahrman>

Suomen Työväenpuolue STP

Os. Karstulantie 2 A 5, 00550 Helsinki

<http://www.facebook.com/groups/167525526686703/>

Danske Bank FI61 8058 0710 5328 82

Vapaa Sana

STP:n verkkojulkaisu

<http://suomentyovaenpuolue.blogspot.com/>

EU:n Vastainen Kansanrintama ry.

Kansan ääni

<http://www.kansanaani.net>

Kommunistien Liitto ry.

<http://www.kommunistienliitto.com>

SP FI80 41080010 3882 24

Juche-aatteen opintoyhdistys

Tilaa suomenkielistä aineistoa Juche-aatteesta!

www.jucheate.com
juche.aate@saunalahti.fi
puh. 045 671 3408

KOMINFORM

Päivän uutisotsikot:

<https://www.facebook.com/sipila.heikki?ref=bookmarks>
<https://vk.com/id430603986>

EVKR:n johtokunta

EU:n Vastaisen Kansanrintaman johtokunta kokoontuu tiistaina 24.11.2020 klo 18.00. Paikka: Keskuskirjasto Oodi, ryhmätila 3 (2. kerros).

Käsitellään mm. seuraavia asioita: (1) Kansanrintaman kehittäminen kysymyksiä, (2) Kevään 2021 kuntavaalit (3) Kansainvälisen yhteistyön kysymyksiä, (4) Opinto- ja julkaisutoiminta, (5) loppuvuoden lehti- ja järjestötyö

Kokouksen yhteydessä pidetään Kansan äänen toimiskunnan kokous. Arvioimme edellisen numeron (5/20) sisältöä ja valmistelemme lehden seuraavaa numeroa (6/20).

Käsittelemme klo 18.00 Marxilainen lauantaitiimi-sarjaan kuuluvan opintotoimen "Orjanomistuksellisen yhteiskuntamuodon" kehitys Intiassa ja Kiinassa.

Tervetuloa ! Koronasuojaus !

Tilaisuus järjestetään yhdessä Kommunistien Liiton kanssa

SFT toimii

SFT:n seuraava opintoilta on maanantaina 26. lokakuuta 2020 alkaen kello 17.00 Vantaan Tikkurilassa KTP:n toimistolla osoitteessa Tikkuraitti 11 A 3.kerros.

Opintoillat jatkuvat aina maanantaisin samaan aikaan ja samassa paikassa seuraavasti: ma. 16.11.2020 sekä ma. 21.12.2020.

Syyskauden opiskelun aiheena on itsenäisyytemme alkuvuosina tapahtunut oikeiston valmistautuminen sotaan sekä sitä palvellut miellipiteiden muokaus. Puhutaan propagandasta, sensuurista, oikeistolaisten tavoitteita palveleista järjestöistä ja laitoksista sekä valtiovallan osuudesta. Käsitellään sotapropagandasta ja sotasensuurista ja eräitä tämän päivän toimintoja ja toimijoita maassamme.

Opintototapahtumat SFT järjestää yhteistyössä Demokraattisen Sivistysliiton kanssa.

JULKAISIJAT:

Suomen Työväenpuolue STP, EU:n Vastainen Kansanrintama ry., Kommunistien Liitto ry. sekä Sodan ja Fasismien vastainen työ ry.

POSTIOSOITE:

PL 780, 00101 Helsinki

PUHELIN:

0440103450

PÄÄTOIMITTAJA:

Tommi Lievemaa

ILMOITUSHINNAT:

Järjestöt: 0,50 €/pmm
Muut 1 €/pmm

TILI:

OP FI08 5541 1420 0279 66

PAINOPIIKKA:

Botnia Print Oy

ISSN- TUNNUKSET:

ISSN-L 2243-4046
ISSN 2243-4046 (Painettu)
ISSN 2243-4054 (Verkkojulkaisu)

Mitä Valko-Venäjällä tapahtuu?

Käydessäni 15 vuotta sitten Krimillä, kuljin Latvian ja Valko-Venäjän kautta. Rajamuodollisuudet suoritettiin vanhan maailman malliin hyvin tarkkaavaisesti. Rajavirkailijan tutkiessa passiani, hänen ilmeensä kirkastui, se oli täynnä erilaisia leimoja. Hän poistui passini kanssa sangen pitkäksi aikaa. Tietoni oletettavasti arkistoitiin huolellisesti. Valko-Venäjällä on aina kiinnitetty huolellista huomiota turvallisuuskysymyksiin. Tästäkin syystä pidän alla olevia tietoja luotettavina. Presidentti Aleksandr Lukashenkon puhe Valko-Venäjän valtion poliittisen hallinnon ydinjoukoille julkaistiin eilen Bel-Tan sivuilla. Lukashenkon mukaan maan horjutusta on valmisteltu suurella huolella jo kymmenen vuoden ajan. Työn taustalla hän näkee olevan Yhdysvallat ja Yhdysvaltojen satelliitit Puolan, Liettuan ja Tshekin tasavallan. Hän lisäsi, että valitettavasti myös Ukraina on lähtenyt leikkiin mukaan.

Kuva: Heikki Männikkö

Voitonpäivää 2015 Minskissä vietti miljoona asukasta. 70 vuotta aikaisemmin kaupunki oli tuhottu. Maa ja sen kaunis pääkaupunki ovat hyvin rakennetut. Tulisiko se nyt luovuttaa EU:n pääomapiireille? Millään hinnalla tähän ei kannata suostua. Jos valko-venäläiset kerran äänes-tävät EU:n valtaan, sen jälkeistä tilannetta ei vaaleilla voi enää korjata.

Jokaisella mainitulla on oma tehtävänsä. Praha on ollut jo pitkään tällaisen toiminnan keskus. Puolan osa oli ensin olla erilaisten mediayksiköiden hautomo (Belsat, Nexta ym.) ja myöhemmässä vaiheessa toimia pakolaishallituksen toimipaikkana. Valko-Venäjän ydinvoimalaitoksen suuttama Liettua päätti toimia väri-vallankumouksen muurinmurtajana. Huolimatta siitä, että Valko-Venäjä on yrittänyt kaikin tavoin auttaa Ukrainaa, asettui Kiova myös horjutushankkeen kannalle.

Lukashenkon mukaan kyseessä on klassinen Yhdysvaltojen järjestämä värivallankumous. Hänen mukaansa hankkeessa on seitsemän vaihetta.

Ensimmäinen vaihe – valmistelut

Ensimmäiset yrityksen Valko-Venäjän horjuttamiseksi vuosina 2006 ja 2010 eivät tuottaneet tulosta. Tästä syystä suoran toiminnan menetelmistä siirryttiin pehmeän voiman käyttöön ja hallinnon sisäiseen horjuttamiseen. Vaikutustoimet ulotettiin tavallisiin valkovenäläisiin. Kei-not olivat samoja kuin Syyriassa ja Venezuelassa. Erilaisia tyytymättömyyden aiheita käytettiin hyväksi ja korostettiin järjestelmällisesti sosiaalisen median kautta. Kun vuonna 2017 tällainen toiminta tukahdutettiin, ryhtyivät länsimaiset strategit työskentelemään pysyvien levotomuspesäkkeiden luomiseksi.

Toinen vaihe – eduskunta-vaalit

Puoli vuotta ennen presidentinvaaleja erilaisia horjutusmenetelmiä testattiin eduskuntavaalien yhteydessä. Tässä vaiheessa erilaiset mit-tavat sosiaalisen median järjestelyt olivat jo täydessä vauhdissa. Toimin-nan tarkoitus oli tahrata hallituksen maine ja heikentää valtiollisen ideologian perustaa, ennen muuta te-kaistuilla uutisilla ja väärennöksillä. Samalla rakennettiin erityisiä nuori-soryhmittymiä. Tällä tavoin kootut ryhmät ryhtyivät asettamaan ehdokkaita vaaleihin.

Kolmas vaihe – valmistau-

tuminen presidentinvaa-leihin

Tässä vaiheessa ulkomaiset strate-git valitsivat paikallisia sankareita yhteiskunnan eri kerroksista. Tarkoi-tus oli myös synnyttää eripuraa hal-linnollisella tasolla eliitin kesken.

Neljäs vaihe – presidentin-vaalien kampanjointi

Tässä vaiheessa sosiaalisen median hyökkäyksillä oli onnistuttu kuu-mentamaan ihmisten tunteita ja vä-rivallankumousten koko keinokirjo otettiin käyttöön. Menetelmät olivat tuttuja Armeniasta, Puolasta ja Hongkongista. Lukashenkon mu-kaan käyttöön otettiin keinoja, joil-la normaali poliittinen toiminta kor-vattiin erilaisilla näyttämötempuil-la. Yhtenä keinona oli käyttää hyväk-seen valkovenäläisten syvää kun-nioitusta naisia kohtaan luomalla kielteinen vaikutelma viranomaisis-ta ja poliiseista.

Viides vaihe – maidan-tyyp-pinen vallankumousyritys

Vaalipäivänä horjuttajat yrittivät sa-lamasotaa. Aluksi järjestettiin vaa-lipaikoille levottomuuksia. Sen jäl-keen syytettiin viranomaisia vaali-tuloksen väärentämisestä. Kiivaat mielenosoitukset jatkuivat kolme-na päivänä. Ulkomaiset neuvonan-tajat kehottivat tyytymättömiä kiel-täytymään kaikista sovintoehdotuk-sista ja vaatimaan vaalituloksen vä-litöntä hylkäämistä. Samanaikaises-ti luotiin sosiaalisessa mediassa ja kansainvälisessä lehdistössä ää-rimmäisen kiel-teinen kuva vi-ranomaisista ja poliiseista. Fyy-sinen väkivalta kohdistui erityi-sesti mellakka-poliiseihin.

Kuudes vai-he – vaalien jälkeiset vastalau-seet

Lukashenkon

mukaan poliisiviranomaiset onnis-tuivat estämään värivallankumouk-sen etenemisen. Tämän jälkeen nuk-keteatterin ohjaajat vaihtoivat sävel-tä ja päättivät esittää laittomiin mie-lenosoituksiin osallistuneet viatto-mina enkeleinä. Käyttöön otettiin kukkia, valkoisia vaatteita ja kar-ne-vaalitunnelmaa. Samalla onnistut-tiin luomaan mielikuva siitä, että mielenosoituksilla ei ole johtajia ja että toiminta on täysin spontaania.

Samanaikaisesti ryhdyttiin kokoamaan erikoisryhmiä ra-dikaaleista mielenosoittajista. Näiden ryhmien järjestelmällisyys osoitti kiistattomasti niiden olevan etukäteen ohjattuja. Toimintame-netelmät olivat tuttuja Hongkongin levottomuuksista edelliseltä vuodel-ta. Mielenosoituksia koordinoitiin ja ohjattiin tässä vaiheessa kaikkina vuorokauden aikoina.

Samalla yritettiin lietsoa työ-paikoilla ja opiskelijoiden kes-kuudessa levottomuuksia ja lak-koja. Lukashenkon mukaan tarkoi-tus on tehdä laittomista mielenoso-i-tuksista osa maan arkea. On myös olemassa ohjeistuksia, kuinka luoda erilaisia iskujoukkoja ja itsepuolus-tusryhmiä kaikkiin kaupunginosiin ja eri puolille maata. Hallitus aikoo estää tämän suunnitelman onnistu-misen.

Seitsemäs vaihe – yritys antaa uudelle järjestyksel-le laillinen asema

Lukashenkon mukaan nyt on käyn-nissä symbolien sota. Oppositio yrit-tää ottaa käyttöönsä sellaiset paikat, joilla on suuri symbolinen merkitys koko kansakunnalle. Varsovasta kä-sin ollaan toteuttamassa vaihtoeh-toista suunnitelmaa, jossa yritetään luoda rinnakkaisia kansanministe-riöitä. Tarkoituksena on oletettavas-ti lamaannuttaa maan talous. Aiko-muksena on yllyttää kansalaisia jät-tämään vuokransa ja sähkölaskunsa maksamatta. Samanaikaisesti luv-taan perustaa rahastoja ”hirmuhal-linnon uhreille”. Lukashenko muis-tuttaa kuulijoitaan siitä, kuinka Uk-rainassa Maidan-vallankumouksen aikana tehdyt taloudelliset lupauk-set jäivät toteuttamatta.

Opposition tarkoitus on rik-koa hallinnon, poliisin ja turval-lisuuspoliisin välinen suhde ja yk-simielisyys. Käytössä ovat kaikki vä-rivallankumousten tehokkaimmat menetelmät. Tarkoituksena on vä-syttää hallinnon voimat.

Presidentti Lukashenko päät-tää puheensa näihin sanoihin: ”Me tiedämme, ketkä tämän taka-na ovat, me tiedämme mitä he ha-luavat ja sen tähden emme hellitä ja olemme valmiita vastaamaan kaik-kiin haasteisiin”.

**Tauno Auer
17.9.2020**

Vaalien jälkeiset tapahtumat Minskissä oli ennakkoon suunniteltu. Levottomuuksilla ja läntisen median tuel-la yritettiin kaataa hallinto. Meillä Mediapooli ja ky-berturvallisuuskeskus lämmittävät ajatusta edelleen.

Jumalten viha - Länsiliittoutuma ja Valko-Venäjä

Valko-Venäjän tapahtumat osoittavat länsimaisen järjestelmän vetävän osaa nuorisosta puoleensa ja ne osoittavat jälleen kerran sosiaalisen median vaikutusvallan väkijoukkojen ohjailemisessa ja poliittisessa liikehännässä. Yksi tapa arvioida mielenosoitus-ten luonnetta on länsimaisen lehdistön tapa puhua niistä. Ne oli-vat alusta alkaen kovin ilkeitä Ranskan keltaliivien osalta ja hyvin mielissään Valko-Venäjän mielenosoittajista. Yhtäkään kehittynt-tä maata ei kuitenkaan johdeta kadulta käsin. Valko-Venäjä on Ve-näjän strateginen liittolainen ja sitä kautta Venäjän federaation suojeluksessa. Kyse ei siis ole siitä, mitä mielenosoituksista seu-raa, vaan siitä kuinka kauan ne kestävät ja muuttuvatko ne syystä tai toisesta väkivaltaisiksi.

Jos kyseisiä mielenosoituksia johdettaisiin ennen muuta Yhdysvalloista käsin, mikä on sangen luultavaa, niin silloin voisimme kysyä miksi Val-ko-Venäjä on horjutuksen kohteena. Yhtäläisyydet Ukrainan, Syyrian ja Hongkongin levottomuuksiin ovat ilmiselvät. Tarkoitus on heikentää Kii-nan ja Venäjän asemaa. Selkeä yhteys löytyy myös Bosnian tapahtumiin 1990-luvulla, kun väkeä yllytettiin kapinaan siitä huolimatta, että aivan alusta alkaen tiedettiin serbien tiukan paikan tullen ryhtyvän sotilaal-lisiin toimiin. Syyrian osalta tilanne oli täsmälleen sama. Väkeä yllytet-tiin levottomuuksiin piittaamatta kapinan aiheuttamista täydellisen var-moista väkivaltaisista seurauksista.

Jos olemme tarkkoja, juuri nuo väkivaltaiset seuraukset ovat se varsinainen tarkoitus. Näin luodaan vastustajien lähialueille levotto-muspesäkkeitä ja näin luodaan vastustajista kielteinen mielikuva omaa yleisöä silmällä pitäen. Jos ja kun tämän itsestään selvyuden tuo esil-le julkisuudessa joutuu lähes välittömästi syrjään joukkotiedotuksesta.

Siis miksi Valko-Venäjä? Jumalia ei loukata rankaisematta. Venä-jä on todellinen kohde. Venäjällä on tilillään kuusi syntiä ja länsiliittou-tumalla iholla neljä syvää haavaa. Yhdysvaltojen sokea kostonhimo ja voimaton raivo ovat tappion merkkejä. Ei niin että Nato-peto olisi raivossa voimaton. Mielenosoitusten laajuus ja siihen liittyvä mediape-li osoittavat kapinaan yllyttäjien taidot.

Suurin Venäjän synneistä on poliittinen riippumattomuus. It-senäisyys suurmahdista, se on samaa kuin ateismi inkvisiittorin syytös-listalla. Erilainen ei saa olla. Jos yksi on, muutkin saattavat haluta. Viisi muuta syntiä liittyvät Syyriaan, Ukraina, Kiinaan, maakaasuputkiin ja siihen tosiseikkaan, että Venäjä pystyy iskemään ydinaseilla kaikkialla Yhdysvalloissa alle neljässä minuutissa. Nuo länsimaiset haavat sen si-jaan ovat vuoden 2008 pankkiromahdus, Don Quijote Trump, Brexit ja hallitsemattomissa raivoava kulkutauti.

Länsimaat tarvitsevat kipeästi muutaman näyttävän voiton. Va-roitin lukijoitani juuri ennen Ukrainan tapahtumia (Kansan Ääni, kirjoin-tukseni 14.2.2014). Varoitin lukijoitani juuri ennen Valko-Venäjän tapah-tumia (Kansan Ääni, kirjoitukseni 30.7.2020). Haavoittunut peto on ää-rimmäisen vaarallinen. Kerroin myös Tiedonantajan sivuilla vuosikym-menen alussa siitä kuinka Egyptin ”arabikevään” vilpittömät toiveet joh-dettiin Syyrian ja Libyan sotiin.

Kun neuvostovalta lakkasi alkoivat Bakussa välittömästi arme-nialaisten joukkomurhat. Kun Ukrainan hallitus vuonna 2014 romahti, alkoivat Kiovassa ja Odessassa poliittiset vainot ja maan itäosissa siviili-väestön pommitukset. Jäljet pelottavat. Moskova ja Minsk ovat kuiten-kin keskenään sopineet, etteivät anna sellaisen toistua Valko-Venäjällä.

**Tauno Auer
14.9.2020**

Nordean kyselystä

Keskisuomalaisessa oli 7.09 otsikko - Nordea penää henkilötietojen päivittämistä. Muutamalla sanalla ker-ron asiasta, koska sain jo kolmannen kyselyn asiasta. Kyselyn sisältö on aika outo, itselleni tuli mieleen heti onko Nordea jonkun ulkomaisen toimijan asialla. Lähin-nä tuli mieleeni joka paikkaan nokkansa työntävä CIA.

Nordea väittää kyselyn tarkoituksena olevan asiakkaan tunteminen. Lä-hin Nordean konttori on Jyväskylässä, kuinkahan monta jämsäläistä ko. konttorissa tunnetaan? Toinen epäilyttävä asia on kyselyyn vastaavien re-hellisyys, eli ovatko vastaukset puuta heinää? Itse vastasin aikoinaan ky-symykseen” oletko pessyt rahaa” myönteisesti, eli olen pessyt. Olin aikoi-naan mato-ongella Olkolammilla ja ylittäessäni suo-ojaa pitkospuut kat-kesivat ja sielläpä sitten räpiköin mudan seassa. Taskussa ollut rahapussi ja rahat olivat myös mudassa. Pestyäni ne laitoin rahat kuivumaan pyyk-kinarulle. Tilanne oli niin harvinainen, että piti käyttää valokuvauskonet-ta. Avustuksia ulkomailta on tullut ihmeen vähän. Ehkä joku kahjo antaisi kuntavaaliapua, muita ei nyt tule mieleen kuin Donald Trump.

Jatkuvat kyselyt ja erään kartanonherran älyttömät möläytyk-set johtivat viime keväänä vuosikymmeniä kestäneen asiakkuussuhteen päättymiseen. Kartanonherrat ovat yleensä rikkaita, mutta osa on käytös-tavoiltaan moukkia. Totesihan kyseinen kartanonherra tavallisista pankin asiakkaista olevan vain harmia, tuovat jaloissaan hiekkaa pankkialien lat-tioille. Joka tapauksessa Nordean lähikonttori voi mielestäni sijaita vaikka Karigasniemessä, en vie hiekkaa lattialle.

**Reino Welling
eläkeläinen Jämsänkoskelta**